

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	8
3. ПРИХОДИ	55
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	58
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	60
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	61
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	62
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	63
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	63
10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ ИЗВЪН ОБХВАТА НА МСФО 9	64
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	64
12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	65
13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	66
14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	67
15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	68
16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	72
17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	73
18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	78
19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА	81
20. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ	84
21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	86
22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ	88
23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	89
24. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	92
25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ	98
26(А). ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ НА ТРЕТИ ЛИЦА	101
26(Б). ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	103
27. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ	105
28. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	106
29. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	107
30. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	112
31. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	113
32. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	115
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	116
34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ ТРЕТИ ЛИЦА	117
35. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	118
36. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	122
37. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	123
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	125
39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	125
40. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	126
41. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	126
42. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	127
43. ПРЕИЗЧИСЛЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ВЛИВАНЕ	129
44. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	137
44. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	155
44. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	157
45. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	163

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Софарма АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16. Дружеството е вписано в Търговския регистър на 11.04.2008 година с ЕИК 831902088.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение № 1/1991 г. на Софийски градски съд.

1.1. Собственост и управление

Софарма АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31.12.2024 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	%
Донев инвестмънтс холдинг АД	40.24
Телекомплект инвест АД	16.03
Софарма АД (обратно изкупени акции)	7.46
Други юридически лица	21.71
Огнян Иванов Донев	9.07
Физически лица	5.49

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове. Ръководството на дружеството в лицето на Съвета на директорите има следния състав към 31.12.2024 г.:

Д.и.н Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Зам.председател
Бисера Лазарова	Член
Александър Чаушев	Член
Иван Бадински	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

Одитният комитет има следния състав:

Васил Найденов	Председател
Цветанка Златева	Член
Кристина Атанасова - Елиът	Член

Въз основа на сключен договор за търговско управление от 9 юни 2020 г. прокурист на дружеството е Симеон Донев.

Средно – списъчният брой на персонала в дружеството за 2024 г. е 1,758 работници и служители (2023 г.: 1,773).

1.2.Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми;
- научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства;
- производство и търговия с ветеринарно – медицински продукти и извършване на лабораторни услуги, свързани с изследване на кръвни проби на животни;
- производство и продажба на лекарствени средства, козметични продукти, хранителни добавки, разфасоване на активни вещества, химични вещества и смеси.

Дружеството притежава разрешение за производство на лекарствени средства/внос № BG / MIA -0481 от 17.12.2024 г., издадено от Изпълнителната агенция по лекарствата (ИАЛ).

1.3.Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2020 – 2024 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2019	2020	2021	2022	2023	2024
БВП в млн. лева*	120 342	121 088	139 602	168 360	185 233	145 274
Реален растеж на БВП**	4.0 %	- 3.2%	7.8%	4.0%	1.9%	2.3 %
Инфлация в края на годината (ХИПЦ)***	3.1 %	0.0 %	6.6 %	14.3 %	5.0 %	2.1 %
Среден валутен курс на щатския долар за годината****	1.75	1.72	1.65	1.86	1.81	1.81
Валутен курс на щатския долар в края на годината****	1.74	1.59	1.73	1.83	1.77	1.88
Безработица (в края на годината)*****	5.9 %	6.7 %	4.8 %	5.4 %	5.6 %	5.2 %
Основен лихвен процент в края на годината *****	0.00	0.00	0.00	1.30	3.80	3.04
Кредитен рейтинг на Р. България по Standard&Poors (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р. България по Moody's (дългосрочен)	Baa2	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1
Кредитен рейтинг на Р. България по Fitch (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB	BBB
Кредитен рейтинг на Р. България по Scope Ratings (дългосрочен)	BBB	BBB	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+

* Предварителни данни на БНБ към Q4 за 2024 г. към 17.01.2025 г.

** Предварителни данни на БНБ за 2024 г. към м. януари 2025 г.

*** Предварителни данни на НСИ за 2024г. към м. декември 2024 г.

**** Предварителни данни на БНБ за 2024 г. към 31.12.2024 г.

***** Предварителни данни на БНБ за 2024г. към 31.12.2024 г.

***** Предварителни данни на БНБ за 2024г. към 17.01.2025 г.

1.4. Макроикономическа обстановка

Дружеството поддържа стабилна капиталова база и коефициент на задлъжнялост. Ръководството успява да запази добро финансово състояние на дружеството, като индексира приходите и разходите си в разумни граници.

1.5. Война в Украйна – влияние и ефекти

Възникналият военен конфликт между Русия и Украйна и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света имат значителен ефект както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика. Обичайно в подобни конфликти фармацевтичните продукти не са обект на санкции или друг вид ограничения с цел да бъде избегната хуманитарна криза. По тази причина дейността на дружеството на територията на двете държави е и би могла да бъде ограничена основно поради причини като затруднена логистика и ограничения в свободното движение на парични средства.

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни дружества в Украйна. Към 31 декември 2024 размерът на инвестицията в дъщерното дружество Софарма Украйна е 9,669 хил. лв., а размерът на инвестицията във Витамини е 1,283 хил. лв. Към датата на одобрение на настоящия индивидуален финансов отчет активите на тези дъщерни дружества не са физически засегнати от военни действия, но е възможно в бъдеще да се наложи преразглеждане на стойността на тези инвестиции в зависимост от развитието на войната и влиянието ѝ върху дейността на дружествата.

През 2024 г. дружеството отчита спад на продажбите в Русия спрямо 2023 г с 19% и ръст на продажбите в Украйна спрямо 2023 г. с 11%.

Въпреки потенциалните негативни икономически ефекти от войната и вероятността тя да прерастне в дълъг и продължителен конфликт, дружеството разполага с достатъчно текущи активи и финансиране, за да продължи съществуването си като действащо предприятие.

1.6. Въпроси, свързани с климата

Дружеството възприема опазването на околната среда и намаляването на скоростта на настъпване на климатичните промени като част от своята корпоративна политика за социална отговорност и развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Дружеството прилага мерки за: разделно събиране на отпадъците, минимизиране, оползотворяване и рециклиране на производствените и битовите отпадъци; осигуряване подходящо обучение на персонала по въпроси, свързани с опазване на околната среда и предотвратяване на замърсяването. Дружеството инвестира активно във възобновяеми източници на електричество за собствено потребление.

Към 31 декември 2024 г. дружеството не е идентифицирало значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които да влияят на активите и пасивите му. Дружеството следи промените в законодателството, които са в резултат на климатичните въпроси и на този етап не е идентифицирало възможно директно влияние върху бъдещите парични потоци, финансовите резултати и финансовото му състояние.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният годишен финансов отчет на СОФАРМА АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2024 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2024 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., приети от ЕК). Тези промени са насочени към критериите на класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Според тях предприятието класифицира задълженията си като текущи или нетекущи в зависимост от правата му, които съществуват в края на отчетния период и не се влияе от вероятността дали то ще упражни правото си да отложи уреждането на задълженията. Класификацията не се повлиява от очаквания на предприятието за или събития след датата на финансовия отчет. Промените уточняват, че под „уредане“ на задължения се има предвид прехвърлянето на трета страна на парични средства, инструменти на собствения капитал, други активи или услуги. Класификацията не се отнася за деривативите в конвертируеми пасиви, които сами по себе си са инструменти на собствения капитал. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагане на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на отсрочените данъчни активи и пасиви, произтичащи от тези операции.

- Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети, нетекущи задължения, обвързани с ограничителни условия (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., приети от ЕК). Тези промени уточняват, че само ограничителни условия, които предприятието е длъжно да спазва на или преди края на отчетния период засягат правото на предприятието да отложи уреждането на съответните задължения за най-малко дванадесет месеца след отчетната дата и съответно, само те следва да се вземат предвид при оценката на класификацията на задълженията като текущи или нетекущи. Тези договорености влияят върху това дали правото съществува в края на отчетния период, дори ако спазването на условията се оценява след него (например ограничително условие, базирано на финансовото състояние на предприятието към края на отчетния период, но оценено след неговия край). Ограничителни условия, които се изчисляват на база на финансовото състояние на предприятието след края на отчетния период (например на база на финансовото състояние на предприятието шест месеца след отчетната дата) не следва да се вземат предвид при определяне на класификацията на задълженията и правото на тяхното отлагане. Въпреки това предприятията следва да оповестят информация за ограничителните условия, обхващащи наблюдаем период в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период с цел оценка на риска от това дали задълженията биха станали изискуеми. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено, но едновременно с прилагането на промените в МСС 1 Представяне на финансови отчети относно класифицирането на задълженията като текущи и нетекущи. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на отсрочените данъчни активи и пасиви, произтичащи от тези операции.
- Промени в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване: договорености за финансиране на доставчици (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., приети от ЕК). Промените имат за цел да повишат прозрачността на отчитането на договореностите за финансиране на доставчици и да помогнат на потребителите на финансови отчети да оценят ефекта им върху задълженията, паричните потоци и ликвидния риск, на който предприятието е изложено, като добавят допълнителни оповестявания във връзка с този тип договорености. Промените са свързани с изискване за добавяне на информация за оценка на ефектите от тези договорености върху задълженията и паричните потоци, както следва: а) ред и условия на договореностите; б) балансовата стойност и съответния ред от отчета за финансовото състояние на задълженията, които са

част от договореностите; в) балансовата стойност и съответния ред от отчета за финансовото състояние на сумите, които доставчикът вече е получил от доставчика на финансиране (финансовата институция); г) времевия диапазон от сроковете за плащане за финансовите задължения по договореностите за финансиране на доставчици и съпоставимите срокове за финансови задължения, които не са част от тези договорености; д) вида и ефекта на непаричните изменения в балансовата стойност на финансовите задължения, които са част от договореностите за финансиране на доставчици. В МСФО 7 са добавени изисквания към оповестяване на оценка на изложеността на предприятието към ликвиден риск и какъв ефект върху предприятието може да окаже прекратяване на договореностите. Промените се прилагат ретроспективно, като има облекчения относно неоповестяване на информация за периоди преди началната дата на периода, в който промените се прилагат за първи път, както и относно някои количествени оповестявания, отнасящите за началната дата на периода на първоначално прилагане. По-ранно прилагане е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на отсрочените данъчни активи и пасиви, произтичащи от тези операции.

- Промени в МСФО 16 Лизинг – Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2024 г., приети от ЕК). Промените имат за цел да доразвият изискванията към продавача- лизингополучател при измерване на задължението по лизинг при сделки „продажба – обратен лизинг“. Те изискват след началната дата на лизинга (датата на предоставяне на основния актив) продавачът - лизингополучател да определи „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, по който да не признае печалба или загуба, която се отнася до правото на ползване, задържано от него. Промените не се отнасят за признаване на печалби и загуби във връзка с частично или пълно прекратяване на лизинговия договор. Промените се прилагат ретроспективно и засяга особено сделки по продажба и обратен лизинг, където лизинговите вноски включват променливи плащания, които не зависят от индекс или процент. По-ранно прилагане е разрешено. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените не оказват влияние върху счетоводната политика и върху стойностите, представянето и класификацията на отсрочените данъчни активи и пасиви, произтичащи от тези операции.

За посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2024 г., ръководството е

преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- Промени в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: липса на обменни курсове (в сила за годишни периоди от 01.01.2025 г., приети от ЕК). Тези промени уточняват и изискват от предприятията да прилагат последователен подход при определяне на: а) кога дадена валута е обменяема в друга и кога не, както въвеждат определения за това. Една валута може да се приеме за обменяема в друга, когато предприятието може да придобие другата валута в нормални времеви граници, включващи нормални административни закъснения и пазарен механизъм, който позволява сделката по обмяна на валутата да доведе до изпълними права и задължения. Ако предприятието може да получи само незначителна част от другата валута на датата на оценката за определената цел, то се счита, че валутата не е обменяема в другата валута ; б) какъв обменен курс да се прилага, когато една валута не е обменяема в друга, като се посочват два механизма: 1) първият е използването на наблюдаем обменен курс - без допълнителни корекции, като - наблюдаем курс за друга цел или първия обменен курс, по който обмяната може да бъде направена; 2) вторият е чрез използването на друга техника на определяне и оценка; в) информацията, която предприятието следва да оповести, когато една валута не е обменяема в друга, за да позволи на потребителите на неговите финансови отчети да разберат как това влияе върху финансовите резултати, финансовото състояние и парични потоци на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно. По-ранно прилагане е разрешено.
- Промени в МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване – Договори, отнасящи се до електроенергия от възобновяеми източници (в сила за годишни периоди от 01.01.2026 г., не са приети от ЕК). Промените въвеждат изисквания за отчитане на договори, отнасящи се до електроенергия от възобновяеми източници, а именно: а) добавят се фактори и изисквания, които предприятието трябва да вземе предвид при прилагането на параграф 2.4 от МСФО 9 при отчитане на договори за електрическа енергия от възобновяеми източници с цел разясняване при какви обстоятелства покупката на електроенергия може да се отчита като такава за „собствена употреба“ и да се ползва освобождаване от изискванията за отчитане; б) добавят се изисквания за отчитане на договорите, отнасящи се до електроенергия от възобновяеми източници като хеджиращи инструменти и; в) добавяне на нови изисквания за оповестяване, за да се даде възможност на инвеститорите да разберат ефекта от тези договори върху финансовите резултати и паричните потоци на предприятията, използващи подобни договори.
- Промени в МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване – Класификация и оценка на финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2026 г., не са приети от ЕК). Промените са свързани с: а) уточняване на датата на първоначалното признаване и отписване на финансови активи и пасиви и

въвеждане на ново изключение за финансови пасиви, уредени чрез електронна платежна система; б) добавяне на допълнителни насоки за оценка дали даден финансов актив отговаря на критерия за “само плащане на главница и лихва” (СПГЛ); в) актуализиране на оповестяванията за инструменти на собствения капитал, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход; и г) добавяне на нови оповестявания за определени инструменти с договорни условия, които могат да променят времето или размера на договорените парични потоци.

- Годишни подобрения, част 11 в: МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, Насоки за въвеждане на МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 9 Финансови инструменти, МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСС 7 Отчет за паричните потоци (в сила за годишни периоди от 01.01.2026 г., не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени в следните стандарти: а) МСФО 1 - в изискванията за счетоводно отчитане на хеджирането от предприятие, прилагащо за първи път МСФО с цел уеднаквяване на терминологията между МСФО 1 и МСФО 9 по отношение на счетоводното отчитане на хеджирането. В МСФО 1 се заменя терминът “условия” с термина “критерии”, освен това се правят препратки към параграфите в МСФО 9, отнасящи се до счетоводното отчитане на хеджирането; б) МСФО 7 – в изискванията за оповестяване на печалба или загуба при отписване. С промяната са коригира препратка към параграф 27А в МСФО 7, който е премахнат от стандарта при влизането в сила на МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност и се прави нова препратка към съответните параграфи в МСФО 13. Заменя се терминологията “съществена информация, която не се е основавала на данни от наблюдаван пазар” със “значителни неблагоприятни входящи данни”; в) Насоки за въвеждане на МСФО 7: - във “Въведение” се уточнява, че насоките не илюстрират всички изисквания в цитираните параграфи на МСФО 7; - в оповестяване на разсрочена разлика между справедливата стойност и цената на сделката при първоначално признаване на финансови инструменти се коригират несъответствия между параграф НВ14 от насоките и параграф 28 от МСФО 7, възникнали с влизането в сила на МСФО 13; - в оповестяване на кредитния риск се прави промяна изказа с цел по-лесно възприемане на текста; г) МСФО 9 - в отписване на задължение по лизинг – подобренията добавят референция към параграф 3.3.3 от МСФО 9 с цел разрешаване на потенциалното объркване на лизингополучател, прилагащ изискванията за отписване в стандарта; - в цена на сделката –терминът “цена на сделка” е изтрит от параграф 5.1.3 и Приложение А на МСФО 9, като в параграф 5.1.3. подобренията препращат към определението в МСФО 15, чийто смисъл конкретният параграф изисква; д) МСФО 10 – определяне на фактически агенти – подобренията премахват несъответствията между параграфи Б73 и Б74 на МСФО 10 с цел елиминиране на потенциално объркване, свързано с определянето дали лицата, извършват дейност като фактически агент; е) МСС 7 – себестойностен метод – подобренията премахват термина

“себестойностен метод” от параграф 37 на МСС 7, тъй като терминът вече не съществува като определение в МСФО.

- МСФО 18 – Представяне и оповестяване във финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2027 г., не е приет от ЕК). МСФО 18 заменя МСС 1 Представяне на финансови отчети. Изискванията в МСС 1, които са непроменени са прехвърлени към МСФО 18 с несъществени корекции в изказа или към МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, отново с несъществени корекции в изказа. Новият стандарт внася несъществени промени в МСС 7 Отчет за паричните потоци, МСС 33 Нетна печалба на акция и МСС 34 Междинно финансово отчитане. МСФО 18 има за цел да подобри финансовата отчетност чрез: а) добавяне на определени категории (оперативни, инвестиционни и финансови) и междинни сборове (оперативна печалба и печалба преди финансови приходи и разходи и данъци върху дохода) в отчета за печалбата или загубата, за да се улесни сравнимостта и съпоставимостта във финансовата информация; б) изискване за оповестяване в приложенията към финансовия отчет на дефинирани от ръководството показатели, свързани с отчета за печалбата или загубата с цел повишаване на прозрачността по отношение на тяхното изчисляване и придобиване на представа за това как ръководството на предприятието разглежда финансовите му резултати; г) добавяне на нови принципи за групиране (агрегиране и дезагрегиране) на информацията, определяне на изисквания за това дали информацията да бъде представена като част от компонентите (елементите) на финансовите отчети или в приложенията към тях. Осигуряването на принципи за необходимото ниво на детайлност прави оповестената информация по-ефективна. Въпреки че МСФО 18 няма да повлияе на начина, по който предприятията изчисляват финансовите си резултати, стандартът ще внесе промени в това как те се представят и оповестяват.
- МСФО 19 – Дъщерни дружества без публична отчетност: оповестяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2027 г., не е приет от ЕК). МСФО 19 позволява на дъщерни предприятия, отговарящи на определени изисквания да предоставят съкратени оповестявания при прилагането на МСФО във финансовите си отчети. Съкратените изисквания за оповестяване на МСФО 19 балансират между необходимостта на потребителите на финансови отчети от информация и икономия от разходи, необходими за изготвянето на пълни оповестявания по МСФО от отговарящите на изискванията дъщерни предприятия. МСФО 19 е доброволен стандарт за отговарящи на изискванията дъщерни предприятия. Дъщерно дружество отговаря на изискванията, ако: няма публична отчетност; и има крайно или междинно предприятие майка, което изготвя консолидирани финансови отчети, които са на разположение за публично ползване, и които отговарят на изискванията на МСФО.
- МСФО 10 (променен) – Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия (с отложена ефективна дата на влизане в сила, подлежаща на определяне от СМСС). Тези промени са

насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи, съставляват или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститора признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститора признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти, финансовите активи под формата на дългови ценни книжа (облигации) през печалбата или загубата и финансовите активи под формата на капиталови инвестиции през друг всеобхватен доход, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за индивидуалния финансов отчет, са оповестени в *Приложение № 2.33, Приложение № 15, Приложение № 17, Приложение № 20 и Приложение № 27.*

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран годишен финансов отчет за 2024 г. в съответствие с МСФО в сила за 2024 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният годишен финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30.04.2025 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Вливане на Вета фарма АД в Софарма АД

а) правна форма на вливанията

Вливането на Вета фарма АД (преобразуващо се дружество) в Софарма АД (приемащо дружество) е реализирано чрез правната форма на преобразуване, регламентирана в Търговския закон. Вливането е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 02.09.2024 г. В резултат на сделката цялото имущество на Вета фарма АД преминава в Софарма АД, а Вета фарма АД се прекратява без ликвидация.

На 16.01.2024 г. е подписан договор за преобразуване чрез вливане между Софарма АД (приемащо дружество) и Вета фарма АД (преобразуващо се дружество), с който се урежда начинът, по който ще се извърши преобразуването. Справедливата цена на акциите на участващите в преобразуването дружества е определена на базата на общоприетите оценъчни методи, въз основа на които се формира съотношение на замяната от 0,22.

Договорът за преобразуване и докладът на проверителя са били одобрени от Общото събрание на приемащото дружество на 09.08.2024 г.

Целта на сделката по преобразуването на двете дружества е била:

- реструктуриране на дружествата в групата Софарма, за да се елиминират дублиращи се дейности;
- фокусиране на усилията към производствената и търговската дейност, съответно до оптимизиране на административните разходи;
- увеличаване на ефективността и постигане на синергиен ефект както за управлението и извършването на производствената и търговска дейност, така и за оптимизиране на разходите.

б) счетоводен метод на отчитане на вливанията

За счетоводни цели е била приета за дата на вливането датата 01.01.2024 г. До този момент Вета фарма АД е било дъщерно дружество на Софарма АД. Извършената сделка е третирана като реструктуриране на дейността на двете дружества. Вливането е отчетено счетоводно като е приложен методът на „обединяване на участия”. Съгласно изискванията и правилата на този метод дейността и имуществото на дружествата са представени в настоящия финансов отчет така, сякаш те винаги са били обединени от началото на най-ранния представен във финансовите отчети период (01.01.2023 г.), независимо от правните събития и процедури и техните ефекти върху правния статут и живот на приемащото и преобразуващото се дружество. Елиминирани са ефектите от всички стопански операции между приемащото и преобразуващото се дружество, включително разчетите между тях, без значение дали са настъпили преди или след датата на реструктурирането. Всички разлики от операцията по вливането, са отчетени в собствения капитал – компонент „неразпределена печалба” и компонент „преоценъчен резелв на имоти, машини и оборудване“ (*Приложение № 43*).

2.4. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Сравнителната информация за 2023 г., представена в отчета за финансовото състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за паричните потоци на дружеството, е изготвена на база обединените данни от индивидуалните годишни финансови отчети на Софарма АД (приемащо дружество) и Вета фарма АД (преобразуващо се дружество) във връзка с извършеното вливане при унифицираната счетоводна политика и елиминирани вътрешни разчети, транзакции и разплащания между тях. В отчета за финансово състояние са включени два съпоставими периода - 31.12.2023 г. и 01.01.2023 г., доколкото обединяването на данните от отчетите на двете дружества води до показатели, които са значително различни спрямо индивидуалните показатели на самото дружество Софарма АД за тези периоди (*Приложение № 43*).

Сравнителна информация за 2023 г. в отчета за промените в собствения капитал също представя обединените показатели за *салдата и измененията* на всеки еднороден по съдържание капиталов компонент на собствения капитал (основен капитал, резерви, неразпределена печалба) от индивидуалните отчети за 2023 г. на приемащото и преобразуващото се дружество, независимо, че правната форма на вливането е извършена на 02.09.2024 г.

Информация за съдържанието на компонентите на собствения капитал на приемащото и преобразуващото се дружество е оповестена в *Приложение № 29*.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционалната и отчетна валута на представяне на индивидуалния финансов отчет на дружеството е българският лев. От 01.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третират като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.6. Приходи

Приходи по договори с клиенти

Обичайните приходи на дружеството са от дейностите оповестени в *Приложение № 3.1*.

2.6.1. Признаване на приходи по договори с клиенти

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в *договора с клиента* стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез прехвърляне на обещаните стоки и/или извършване на обещани услуги.

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: а) има търговска същност и мотив, б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят, в) правата на всяка страна могат да бъдат идентифицирани и г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и д) съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (*пасив по договор*) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (което не подлежи на възстановяване); и/или в) когато договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко *отделно задължение за изпълнение* на ниво *индивидуален договор с клиент* като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Когато при изпълнение на задълженията за изпълнение участва друга (трета) страна, дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента - да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). Дружеството е принципал и признава приход като брутната сума на възнаграждението, ако контролира обещаните стоки и/или услуги преди да ги прехвърли към клиента. Ако, обаче, дружеството не получава контрол върху обещаните стоки и/или услуги и неговото задължение е единствено да организира трета страна да предостави тези стоки и/или услуги, то дружеството е агент и признава приходите от сделката в размер на нетната сума, която задържа за предоставените като агент услуги.

2.6.2. Измерване/(оценяване) на приходите по договори с клиенти

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор *цена на сделката*.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдаемите продажни цени”.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това: а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

2.6.3. Задължения за изпълнение по договори с клиенти

Продажби на продукция

Продажбите на едро на лекарствени субстанции и лекарствени форми са в страната и чужбина, както по спецификация (технология) на дружеството, така и по спецификация (технология) на клиента. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно дружеството контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Продажби на продукция по спецификация на дружеството

При продажба на продукция по спецификация на дружеството контролът се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент.

При продажби в страната това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпорежда със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи.

При продажби в чужбина преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продукцията се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

Продажби на продукция по спецификация на клиента

За продукцията, произвеждана по спецификация на клиента, дружеството има законово и договорно ограничение за пренасочване за друга употреба (продажба на друга страна) и тя няма алтернативна

употреба. Начинът за прехвърляне на контрола в тези случаи се определя конкретно за всеки договор с клиент (на ниво индивидуален договор). За целта се определя дали дружеството има право да получи плащане за извършената до момента работа, която най-малко да го компенсира за направените разходи плюс разумен марж, в случай, че договорът бъде прекратен поради причини, различни от неизпълнение от страна на дружеството (юридически упражняемо право на плащане).

В случай, че за конкретния договор дружеството *има юридически упражняемо право* на плащане, приходите се признават *в течение на времето*, като за измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, отчитащ постигнатите резултати*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като постигнатите резултати най-добре описват дейността на дружеството към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение. Напредъкът се измерва *на базата на произведените единици спрямо общо поръчаните от клиента*. Оценките за приходите, разходите и/или степента на напредък към пълно удовлетворяване на задълженията се преразглежда в края на всеки отчетен период, вкл. при промяна на обстоятелствата и/или настъпване на нови такива.

Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Ако *дружеството няма юридически упражняемо право на плащане*, приходите се признават *в точно определен времеви момент*, когато контролът върху продадената продукция се прехвърли към клиента: с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента (при продажби в страната) и съгласно условия на продажба по ИНКОТЕРМС (при продажби в чужбина).

Транспорт на продадената продукция

Обичайно при продажба в чужбина дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспортът се организира от дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт може да се изпълнява и след като контролът върху продадената продукция е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху продукцията продажбата на продукцията и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху продукцията се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиента може да се възползва от продадената продукция с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената продукция. В този случай, възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената продукция се определя съгласно действащата към датата на сделката ценова листа, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя приблизително като се използва метода разходи плюс марж.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) то носи основната отговорност, че услугите са извършени и са приемливи за клиента (т.е. дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото дружество извършва услугите или ангажира доставчик на

услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) то договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работа да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на дружеството (направените разходи) и прехвърлянето на услугата към клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва *на базата на направените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора*.

Цена на сделката и условия за плащане

Продажните цени са фиксирани по обща или клиентска ценова листа и са определени индивидуално за всеки конкретен продукт. Обичайният кредитен период е от 30 до 270 дни. В определени случаи дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение, приложими за дружеството включват:

- ***Отстъпки за обем:*** Ретроспективни търговски отстъпки, които се предоставят на клиента за достигане на предварително определен месечен, тримесечен и/или годишен оборот, определени като единен праг и/или като прогресираща бонус схема. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството определя какъв е очаквания от клиента оборот като използва метода на най-вероятна стойност. Предоставените отстъпки се компенсират срещу дължимите от клиента суми.
- ***Ценова защита:*** За продажбите на българския пазар дружеството има ангажимент, в случай на намаляване на цените, наложена от държавен регулаторен орган, да компенсира купувача и/или негови клиенти за закупената на по-висока цена от дружеството продукция, която не е продадена на крайни клиенти. Плащането на това възнаграждение зависи от държавната политика за регулация на цените на лекарствените продукти и е извън контрола на дружеството.
- ***Компенсация за скрити дефекти:*** Клиентът може да предявява рекламации за скрити дефекти (рекламации за качество) през целия срок на годност на продадените стоки, който може да варира от една до пет години. Предявените рекламации за качество се уреждат чрез предоставяне на нова годна стока или чрез възстановяване на заплатената от клиента сума. При определяне на дължимите към края на отчетния период компенсации за скрити дефекти се взема предвид въведената от дружеството система за гарантиране качеството на производството и натрупания опит.

- Неустойки, дължими на клиента: При неточно изпълнение на задълженията по договор от страна на дружеството, обичайно във връзка с неспазване на договорения срок за доставка. Те се включват в намаление на цената на сделката, само ако плащането им е твърде вероятно. Опитът на дружеството показва, че исторически договорените срокове се спазват и дружеството не е начислявало задължения за плащане на неустойки.
- Неустойки, дължими от клиента: Променливо възнаграждение под формата на неустойки поради забавено плащане от страна на клиента. Получаването на тези възнаграждения зависи от действията на клиента и е извън контрола на дружеството. Те се включват като част от цената на сделката, само когато несигурността за получаването им е разрешена. Включването на неустойките (дължими от и на клиента) като част от цената на сделката се преценява за всеки отделен договор и подлежи на преразглеждане в края на всеки отчетен период.

Очакваното променливо възнаграждение под формата на различни отстъпки, неустойки и компенсации се определя и оценява на база натрупания исторически търговски опит с клиентите и се признава като корекция за целите на цената по сделката и съответно на приходите (като компонент “увеличение” или “намаление”) само до степента, до която е много вероятно, че няма да настъпи съществена обратна промяна в размера на кумулативно признатите приходи, включително поради наличието на ограничения за оценка. Всички последващи промени в размера на променливото възнаграждение се признават като корекция на приходите (като увеличение или намаление) към датата на промяната и/или разрешаване на несигурността. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира цена на сделките, в т.ч. дали приблизителната оценка съдържа ограничения, така че да представи вярно съществуващите и настъпилите през отчетния период обстоятелства. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството използва метода на най-вероятната стойност. Начислените, но неуредени към края на отчетния период отстъпки, за които клиента все още няма безусловно право на получаване, се представят като задължение за възстановяване в отчета за финансовото състояние.

2.6.4. Разходи по договори с клиенти

Като разходи по договори с клиенти дружеството третира:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които не биха възникнали ако договорът не беше сключен и очаква тези разходи да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за получаване на договор с клиент*) и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за изпълнението на такива договори*).

В обичайната си дейност дружеството не поема директни и специфично направени разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които не биха възникнали, ако съответните договори не бяха сключени.

2.6.5. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или участват в обичайния оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 *Финансови инструменти*.

2.6.6. Задължения за възстановяване по договори с клиенти

Задължението за възстановяване включват задължението на дружеството да възстанови част или цялото получено (или подлежащо на получаване) от клиента възнаграждение по договори с условия за право на връщане - за очакваните ретроспективни отстъпки за обем и/или компенсации за качество. Първоначално задължението за възстановяване се оценява в размер на сумата, на която дружеството не очаква да има право и която дружеството очаква да върне на клиента. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира оценката на задълженията за възстановяване, съответно на цената на сделката и на признатите приходи.

Задълженията за възстановяване по договори с клиенти се представят към „други текущи задължения” в отчета за финансово състояние.

Други приходи

Другите приходи включват реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти и дълготрайни материални активи на оперативен лизинг. Те се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позиция/статия “приходи”.

2.7. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на земеделска продукция (жълта акация) при първоначално признаване до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

2.8. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по вземания по договори за цесия, приходи от лихви по възстановими дялови вноски, нетна печалба от курсови разлики по вземания от продажби на дъщерни дружества, дивиденди от капиталови инвестиции, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, нетна печалба от курсови разлики по възстановими дялови вноски, приходи от предоставени поръчителства, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от преоценка до справедлива стойност на дългосрочни капиталови инвестиции, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество, приходи от лихви от дългови ценни книжа (облигации), държани за търгуване; печалбите от операции с дългови ценни книжа държани за търгуване.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Етап 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана с провизията за загуби).

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.9. Финансови разходи

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, разходи, свързани с изплащане на дивиденди, разходи за лихви по лизингови договори, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, нетна загуба по възстановими дялови вноски, нетна загуба от курсови разлики по вземания от продажби на дъщерни дружества, обезценки на такси по предоставени поръчителства, провизии по договори за финансови гаранции и обезценки на предоставени търговски заеми.

Финансовите разходи се представят отделно от финансовите приходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването, вкл. биологичните активи (носители) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на дълготрайни материални активи при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на дълготрайните материални активи е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята (с изключение на земя с право на ползване) не се амортизира.

Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- за сгради – от 20 г. до 70 г.;
- за съоръжения и предавателни устройства – от 5 г. до 30 г.;
- за машини и оборудване – от 6 г. до 35 г.;
- за компютри и мобилни устройства – от 2 г. до 5 г.;
- за сървъри и системи – от 4 г. до 18 г.;
- за транспортни средства – от 5 г. до 13 г.;
- за стопански инвентар – от 3 г. до 13 г.;
- за други материални активи - от 3 г. до 12 г.
- за биологични активи (носителни) – от 10 г. до 12 г.

Срокът на ползване по групи активи с право на ползване е както следва:

- за земи – от 4 г. до 5 г.;
- за сгради – от 2 г. до 10 г.;
- за съоръжения и предавателни устройства – от 2 г. до 10 г.;
- за транспортни средства – от 2 г. до 5 г.;
- за стопански инвентар – от 2 г. до 3 г.;

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.11. Биологични активи и земеделска продукция

При първоначално придобиване биологичните активи (неплододаващи) се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в състояние на плододаване. Преките разходи основно са: разходи за подготовка и обработка на земята, разходи по засаждане, торене, поливане и други дейности, които се извършват за продължителен период от време (4 г – 5 г), през който биологичните активи (неплододаващи) ще се трансформират в биологични активи (носител).

Земеделската продукция (реколтата от жълта акация) се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване на реколтата, намалена с разходите за продажба. Справедливата стойност на земеделската продукция се определя със съдействието на независим лицензиран оценител.

Добитата земеделска продукция – семена от жълта акация се представя в групата на материалните запаси на дружеството на ред „билки“ и последващо се оценява съгласно изискванията на МСС 2 Материални запаси.

Печалбата или загубата от оценката на земеделската продукция по справедлива стойност, намалена с разходите по продажби, се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода на възникване и се представя към „други доходи/(загуби) от дейността, нетно“.

2.12. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява превишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Софарма АД в нетните разграничими активи на дъщерните дружества (Българска роза – Севтополис АД, Медика АД, Унифарм АД, Биофарм Инженеринг АД и Вета фарма АД) към датата на придобиването му (бизнес комбинацията). Тази репутация при вливането на дъщерните дружества в компанията-майка е призната в индивидуалния отчет за финансовото състояние на компанията - майка. Репутацията е представена към групата на “нематериалните активи”.

Репутацията се оценява по цена на придобиване (себестойност), определена към датата на същинската бизнескомбинация минус натрупаните загуби от обезценки. Тя не се амортизира. Подлежи на ежегоден преглед за наличие на индикатори за обезценка. Загубите от обезценка на репутация се представят в индивидуалния отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията “обезценка на нетекущи активи”.

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи.

Срокът на ползване по групи активи е както следва:

- за програмни продукти – от 2 г. до 12 г.;
- за патенти и лицензии – от 2 г. до 10 г.;
- за търговски марки – от 5 г. до 15 г.;
- разрешения за търговия – 20 г.;
- за други нематериални активи – от 5 г. до 15 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност (*Приложение 2.32*). Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия „приходи“.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат, към датата на прехвърляне на контрола към получателя на актива. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се правят, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно,

когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.14. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества

Дългосрочните инвестиции, под формата на акции и дялове в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции, под формата на акции и дялове в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества, се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи”.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Други дългосрочни капиталови инвестиции

Другите дългосрочни капиталови инвестиции представляват недеривативни финансови активи, под формата на акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално капиталовите инвестиции се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовият актив) (*Приложение № 2.26*).

Всички покупки и продажби на капиталови инвестиции се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството капиталови инвестиции се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.32*), установена със съдействието на независим лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преценка до справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и респ. в резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Тези ефекти се прехвърлят в неразпределената печалба при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните капиталови инвестиции, представляващи акции в други дружества (неконтролиращо участие), се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

2.16. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната цена на придобиване (себестойност) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност;
- земеделска продукция – по по-ниската от справедливата стойност при първоначално придобиване и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приважане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството. Избраната база за разпределението им на ниво отделни продукти е нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт.

Дружеството прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност” по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респективно „стандартната доставна себестойност” – за основните суровини и материали за производството.

В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл, са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1,5 %, в рамките на които, не се коригира текущата оценка на наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на финансовия отчет (*Приложение № 2.33*).

Непроизводствените материалните запаси и материалните запаси, свързани с производството на ветеринарни ваксини се изписват текущо при употребата им (влагане и продажбата) като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.17. Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на клиента - длъжник.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за кредитни загуби. (*Приложение № 2.26*).

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата (*Приложение № 2.26* и *Приложение № 2.33*).

Обезценката на вземанията се начислява и отчита чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията „други разходи за дейността“ на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.18. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Те са класифицирани в тази група тъй като бизнес моделът на дружеството е единствено с цел събиране на договорни парични потоци на главница и лихви. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация, или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Приходите от лихви се признават в съответствие с етапа, в който е класифициран съответният заем или друго вземане по предоставен финансов ресурс на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.26*).

2.19. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матуритет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матуритет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби (*Приложение № 2.26*).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- получените лихви от депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на позиция "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на позиции "покупка на имоти, машини и оборудване", "покупка на нематериални активи" и "покупка на инвестиционни имоти" към паричните потоци от инвестиционната дейност;
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството;

- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третират като парични средства и еквиваленти;
- постъпленията по договори за факторинг се представят към парични потоци от финансова дейност.

2.20. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за дружеството, а последващо – по амортизирана стойност (*Приложение № 2.26*).

2.21. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

В отчета за финансово състояние всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи или финансови разходи (лихви) през периода на амортизацията или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.26*).

Разходите за лихви се признават за срока на финансовия инструмент на база метода на ефективния лихвен процент.

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.22. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива,

извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.23. Лизинг

Лизингополучател

Един договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Дружеството е избрало всички лизинговите плащания по договори с кратък срок (до 12 месеца) да се отчитат като текущи разходи на линеен принцип през периода на договора.

Първоначално оценяване

На датата на стартиране на лизинга (датата, на която базовия актив е на разположение за ползване) лизингополучателят признава актив „право на ползване“ и задължение по лизинг.

Цената на придобиване на актива с право на ползване включва:

- размера на първоначалната оценка на задължението по лизинг;
- лизингови плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по лизинговия договор;
- първоначалните преки разходи на лизингополучателя;
- провизии за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база за по – краткия период от техния полезен живот и срока на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят в отчета за финансовото състояние на ред „имоти, машини и оборудване“, а тяхната амортизация – в отчета за всеобхватния доход на ред „разходи за амортизация“.

Задължението по лизинг включва нетната настояща стойност на следните лизингови плащания:

- фиксирани плащания, намалени с подлежащите на плащане лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че дружеството ще ползва опцията;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор;
- гаранции за остатъчна стойност.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на дружеството, отразяващ лихвения процент, който би бил приложим при заемане на финансови средства за сходен период от време, при сходно обезпечение и сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница). Финансовите разходи се начисляват в отчета за всеобхватния доход през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение.

Последващо оценяване

Дружеството е избрало да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване. Те се представят по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг.

Дружеството оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази начислената лихва;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност на задълженията, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор.

Отчитане на преоценки и изменения на лизинговия договор

В резултат на преоценка, лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако балансовата стойност на актива е по-ниска, остатъчната сума на преоценката се признава в печалбата или загубата.

Лизингополучателят отчита изменение на лизинговия договор като отделен лизинг, ако:

- изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя ново „право на ползване” на един или повече допълнителни базови активи; и
- възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции, отразяващи обстоятелства по конкретния договор.

Плащанията във връзка с краткосрочни лизингови договори и договори, по които базовият актив е с ниска стойност, както и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на задължението по лизинг се признават директно като текущи разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществена част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя при прихвърляне към лизингополучателя на актива и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработеният финансов доход.

Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

При оперативния лизинг наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.24. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите на самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на дружеството и при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на нетната печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за подълг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични

потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество.

Плащания на базата на акции

Плащанията на базата на акции на наети лица и други лица, които предоставят сходни услуги, се оценяват по справедливата стойност на капиталовите инструменти към датата на предоставяне. За възнаграждения за плащане на базата на акции с условия, които не са придобили права, справедливата стойност на датата на отпускане на плащането на базата на акции се измерва така, че да отразява тези условия и да няма реални разлики между очакваните и действителните резултати.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.25. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на

неразпределената печалба и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента “неразпределена печалба”.

Преоценъчният резерв на имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преценка; и
- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е формиран от ефектите от оценка по справедлива стойност на другите дългосрочни капиталови инвестиции. При отписване на тези инвестиции, формираният резерв се прехвърля към компонента ”неразпределена печалба”.

Другите капиталови компоненти представляват резерв по издадени варианти, който е формиран от разликата между емисионната стойност на записаните варианти и транзакционните разходи, свързани с емисията. Вариантите са издадени и записани по фиксирана цена, деноминирана в лева и носят бъдещи права за конвертиране във фиксиран брой обикновени, безналични, поименни, свободно прехвърляеми акции на дружеството, поради което са класифицирани като капиталов инструмент.

2.26. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 (Приложение № 2.6.1).

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика

на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораздат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи на дружеството са класифицирани в следните категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата (дългови ценни книжа - облигации).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораздат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и парични еквиваленти в банки, търговски вземания, в т.ч. от свързани лица, предоставени заеми на свързани предприятия, вземания по договори за цесии, вземания по възстановими дялови вноски и заеми на трети лица (*Приложение № 21, Приложение № 22, Приложение № 24, Приложение № 25, Приложение № 26 (а) и Приложение № 28*)

Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване дружеството може да направи неотменим избор да класифицира определени капиталови инструменти като такива, определени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, но само когато те отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 *Финансови инструменти*. Класификацията се определя на база индивидуално ниво, инструмент по инструмент.

При отписване на тези активи печалбите и загубите от оценка до справедлива стойност, отчетени в другия всеобхватен доход не се рециклират през печалбата или загубата. Дивидентите се признават като “финансови приходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато дружеството извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в другия всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Дружеството е направило неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които то държи дългосрочно и във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества. Част от тях се търгуват на капиталови пазари, а друга – не. Те са представени в отчета за финансово състояние към статията „други дългосрочни капиталови инвестиции”.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата (дългови ценни книжа - облигации)

При първоначалното им признаване се оценяват по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на финансовия актив и всички разходи, свързани с придобиването – комисионни, такси, разрешения и други подобни.

Всички последващи промени в справедливата стойност се признават незабавно като „финансови приходи“ или „финансови разходи“ в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Те са представени в отчета за финансово състояние към статията „финансови активи държани за търгуване”.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив

и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *предоставени заеми и поръчителства на свързани и трети лица* вкл. *паричните средства и еквиваленти в банки*, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага “тристепенен” модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. Това са заеми, предоставени: на длъжници с нисък риск от неизпълнение и стабилни като тенденции добри ключови показатели (финансови и нефинансови), редовно обслужвани и без наличие на дължими суми, които са в просрочие. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента);

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се прехвърля в в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка на настъпване на състояние „значително нарастване на кредитния риск”. Основни въпроси от тях са оповестени в *Приложение № 2.33*.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, той се счита за обезценен и се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение, съобразно спецификата на съответния финансов

инструмент. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 90 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството. Основни въпроси от политиката и комплекса от критерии са оповестени в *Приложение № 2.33*.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена корелационна връзка с процента на кредитните загуби (*Приложение № 44*).

Отписване

Обезценените финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства, включително и банкови овърдрафти. При първоначалното им признаване обичайно те се класифицират като пасиви по амортизирана стойност.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация. Обичайно те се класифицират и оценяват по амортизирана стойност.

Класификационни групи

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, прекратено, или срока изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсирание на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е. да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):
  - обичайната дейност,
  - в случай на неизпълнение/просрочие, и
  - в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

2.27. Договори за финансова гаранция

Договорът за финансова гаранция представлява договор, който изисква от издателя да направи определени плащания, за да възстанови на притежателя загубата, която е претърпял, тъй като даден длъжник не е направил плащане, когато е било дължимо, в съответствие с първоначалните или променени условия на дългов инструмент.

Договорите за финансова гаранция се признават като финансово задължение към момента на издаване на гаранцията. Задължението първоначално се оценява по справедлива стойност, а в следствие, по по-високата от следните стойности:

- сумата, определена в съответствие с модела на очаквани кредитни загуби, и
- първоначално признатата сума минус кумулативната стойност на прихода (когато е приложимо), признат съгласно принципите на *МСФО 15 Приходи от договори с клиенти*.

Справедливата стойност на финансовите гаранции се определя на базата на настоящата стойност на разликата в паричните потоци между договорените плащания, изисквани съгласно дълговия инструмент, и плащанията, които биха се изисквали без гаранцията, или прогнозната сума, която би била платима на трета страна за поемане на задълженията.

Последваща оценка на задълженията по финансови гаранции в размер на очакваната загуба по договори за финансови гаранции се включва в отчета за финансово състояние към „други текущи задължения”.

2.28. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2024 г. е 10 % (2023 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2024 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2025 г., която е в размер на 10% (31.12.2023 г.: 10%).

2.29. Правителствени финансираня

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствените финансираня (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признават първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителственото финансиране представлява различни форми на предоставяне на безвъзмездни средства от държавата (местни и централни органи и институции) и/или междуправителствени споразумения и организации.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.30. Нетна печалба или загуба на акция

Основната нетна печалба или загуба на акция се изчислява като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност се изчисляват, тъй като има издадени потенциални акции с намалена стойност (варанти).

При изчисляването на нетна печалба или загуба на акции с намалена стойност се коригира нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции и средно-претегления брой на акциите в обръщение, с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност.

Печалбата или загубата за периода, подлежаща за разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции се увеличава със сумата на дивидентите и лихвите след данъчно облагане, признати в периода във връзка с потенциалните обикновени акции с намалена стойност и се коригира с всички останали промени в приходите или разходите, които биха могли да възникнат в резултат от конвертирането на потенциални обикновени акции с намалена стойност.

Среднопретегленият брой на обикновените акции в обръщение през периода се увеличава със средно претегления брой на допълнителните обикновени акции, които биха били в обръщение при конвертиране на всички потенциални обикновени акции с намалена стойност.

2.31. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми, медицински продукти, други форми и други приходи.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един основен измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Брутният марж се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотносими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукция; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини, съоръжения, инвестиционни имоти и материални запаси; г) за пасивите – правителствени

финансирания, задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество“. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.32. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се (ежегодна) база – другите дългосрочни капиталови инвестиции, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми на/от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения и други; б) на неповтаряща се (периодична) база – нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници, когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котираны пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на определени корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовия отчет на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки финансов отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството са разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор на дружеството, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Дружеството използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: *финансовите активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход* - Ниво 1 и Ниво 2, *инвестиционни имоти* - Ниво 2 и Ниво 3, *имоти, машини и оборудване* - Ниво 2 и Ниво 3. Изборът на лицензирани оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три - пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор и/или главен счетоводител, изпълнителния директор и Съвета на директорите на дружеството.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите на дружеството, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е определило съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.33. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка на справедливата стойност на капиталови инвестиции

Когато справедливата стойност на капиталовите инвестиции, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котираните цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци.

Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да бъде направено, определянето на справедливите стойности предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден риск, кредитен риск и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти. Основните ключови предположения и компоненти на модела са оповестени в *Приложение № 20*.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми, поръчителства и гаранции, търговски вземания, вкл. от свързани лица и парични средства и парични еквиваленти

Измерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчетани по амортизирана стойност (предоставени заеми, поръчителства, вземания и активи по договори с клиенти, парични средства и парични еквиваленти), както и за предоставени финансови гаранции е област, която изисква използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица съществени преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби; г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби (*Приложение № 44*).

За търговските вземания, вкл. от свързани лица

Дружеството използва матрици за провизии за изчислението на очакваните кредитни загуби от търговските вземания и активите по договор. Процентите на провизиите се базират на дните просрочие за групи от различни клиентски сегменти (портфейли), които имат сходни модели на загуба (тип клиент като сектор).

Всяка матрица за провизии първоначално се основава на детайлни исторически наблюдения за проценти на несъбираемост на вземанията на дружеството и движението на вземанията по групи просрочия. Обичайно се използват исторически данни поне за три години спрямо датата на финансовия отчет. Допълнително матрицата се калибрира така, че да коригира исторически установените зависимости за кредитните загуби с прогнозната информация, използвайки и вероятностни сценарии. Ако се очаква дадени прогнозни икономически условия, измерени чрез определени макропоказатели да се влошат или подобрят през следващата година, което може да доведе до установено корелационно увеличение на просрочията в дадения сектор (тип клиент), историческите проценти на неизпълнение се коригират. Към всяка отчетна дата наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение се актуализират и се отчитат ефектите от промените в прогнозните оценки.

Оценката на съотношението между наблюдаваните исторически проценти на неизпълнение, прогнозните икономически условия и очакваните кредитни загуби е съществена счетоводна оценка.

Стойността на очакваните кредитни загуби е чувствителна към промени в обстоятелствата и прогнозните условия. Историческите кредитни загуби на дружеството и прогнозните икономически условия могат да се отклоняват спрямо действителната несъбираемост в бъдеще.

Информацията за очакваните кредитни загуби от търговските вземания, вкл. от свързани лица с натрупване са оповестени в *Приложение № 21, Приложение № 22, Приложение № 24, Приложение № 25 и Приложение № 26 б*.

През 2024 г. е възстановена обезценка на търговски вземания, вкл. от свързани лица в размер на 944 х.лв., нетно от начислената (2023 г: начислена обезценка на търговски вземания, вкл. от свързани лица в размер на 957 х.лв., нетно от възстановената) (*Приложение № 8, Приложение № 9, Приложение № 22, Приложение № 24 и Приложение № 25 и Приложение № 26 б*).

За предоставените заеми и гаранции

Дружеството е възприело общия подход за изчисляване на обезценката от очакваните бъдещи кредитни загуби на предоставените заеми, съгласно МСФО 9. За целта дружеството прилага избран от него модел. Неговото приложение минава през няколко стъпки. Първо се определя кредитен рейтинг на длъжника посредством методологии на водещи рейтингови агенции за съответните сектори в икономиката и съотношения - количествени и качествени параметри на показатели за даденото дружество. Като втора стъпка, чрез статистически модели, включващи исторически данни за вероятности за неизпълнение (PD), преходи между различни рейтинги, макроикономически данни и прогнози, се пресмятат релевантните маргинални PD по години за всеки рейтинг. На трето място, на база на този анализ и определения рейтинг, както и на комплекс от показатели за характеристики на инструмента към датата на всеки финансов отчет, се определят: етапът на инструмента (Етап 1, Етап 2 или Етап 3), нужните PD за срока на инструмента, както и загубата при неизпълнение (LGD). Основната формула за изчисление на очакваните кредитни загуби е: $ECL = EAD \times PD \times LGD$, където:

ECL е показателя за очаквани кредитни загуби

EAD е показателя на сума на експозицията при неизпълнение

PD е показателя за вероятност за неизпълнение

LGD е показателя за загубата при неизпълнение.

При определянето на загубата се вземат предвид всички гаранции, и/или обезпечения и/или застраховки. По този начин, като последна стъпка, използвайки всички тези параметри, и след дисконтиране, се достига до калкулация на оценката на очакваната кредитна загуба за съответния период на съответния финансов актив.

В Етап 1 се включват предоставени заеми, които са класифицирани като „редовни” съгласно вътрешно разработена рискова класификационна схема. Това са заеми, предоставени на длъжници с нисък риск от неизпълнение, редовно обслужване, без значителни влошавания в ключови показатели (финансови и нефинансови) и не са налице дължими суми, които са в просрочие. Очакваната загуба от обезценка за тези заеми се изчислява на база на PD (вероятност за неизпълнение) за следващите 12 месеца и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение в следващите 12 месеца.

В Етап 2 се включват предоставени заеми, които са класифицирани като „предоговаряни”. Това са заеми, при които е налице установено (на база комплекс от показатели) съществено влошаване на кредитния риск, свързан с длъжника, спрямо първоначалното признаване на експозицията. Очакваната загуба от обезценка за тези заеми се изчислява на база вероятност за неизпълнение за целия живот на предоставения заем, който се счита за кредитно-необезценен и очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение за целият ѝ жизнен цикъл.

В Етап 3 попадат предоставени заеми, които са класифицирани като „трудносьбираеми”. Това са заеми, при които са налице доказателства, че вземането е вече кредитно-обезценено, т.е. настъпило е кредитно събитие (съгласно приетата политика за състав на събития за неизпълнение). За целта се извършва анализ на система от показатели, използвани като индикатори за настъпили кредитни загуби. Загубата от обезценка за тези заеми се изчислява на база вероятностно-претеглени сценарии за очакването на дружеството за размера на загуба при кредитно-обезценена експозиция в неизпълнение за целия ѝ жизнен цикъл.

Предоставен заем е с кредитна обезценка, когато са настъпили едно или повече събития, оказващи неблагоприятно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци от този заем, респективно финансов актив.

Същият модел дружеството използва за определяне на очакваните кредитни загуби при предоставените гаранции и определени индивидуални вземания.

Основни въпроси от политиката и комплекса от критерии за оценка на експозицията на дружеството към кредитен риск, свързан с предоставените заеми, са оповестени в *Приложение № 44*.

Информацията за очакваните кредитни загуби от предоставените заеми, такси по поръчителства и по договори за финансови гаранции са оповестени в *Приложение № 21*, *Приложение № 24*, *Приложение № 26 а* и *Приложение № 41*.

През 2024 г. начислената обезценка за очаквани кредитни загуби по предоставени заеми е в размер на 661 х.лв., нетно от възстановената (2023 г.: начислената обезценка за очаквани кредитни загуби по предоставени заеми е в размер на 808 х.лв., нетно от възстановената) (*Приложение № 12*, *Приложение № 21*, *Приложение № 24* и *Приложение № 26 а*).

През 2024 г. възстановената обезценка за очаквани кредитни загуби по договори за финансови гаранции в размер на 314 х.лв., нетно от начислената (2023 г.: възстановената обезценка за очаквани кредитни загуби по договори за финансови гаранции в размер на 1,284 х.лв.) (*Приложение № 11, Приложение № 12 и Приложение № 41*).

През 2024 г. са начислени очаквани кредитни загуби по такси за поръчителства в размер на 1 х.лв., нетно от възстановените (2023 г.: начислените очаквани кредитни загуби по такси за поръчителства в размер на 2 х.лв., нетно от възстановените). (*Приложение № 11, Приложение № 12 и Приложение № 24*).

Парични средства

За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти в банки*, дружеството прилага общия „триетапен“ подход за обезценка, определен от МСФО 9. За целта се прилага модел, базиран на публикуваните рейтинги на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се определят показателите за PD (вероятности за неизпълнение), като се използват публичните данни на PD рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, чрез промяната на рейтинга на съответната банка от период в период, дружеството оценява наличието на завишен кредитен риск.

Загубите при неизпълнение се оценяват по горепосочената формула. При определянето на LGD се взема предвид наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по съответните банкови сметки.

Лизингови договори

Прилагането на МСФО 16 изисква ръководството на дружеството да извърши различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените активи с право на ползване и задължения по лизинг. Основните ключови преценки засягат определянето на подходяща дисконтова норма и определянето на срока на всеки лизингов договор, включително дали е достатъчно сигурно, че опциите за удължаване / прекратяване на срока на договора ще се упражнят. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще и респективно отчетените разходи и приходи (*Приложение № 33, Приложение № 34, Приложение № 38 и Приложение № 41*).

Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания. В резултат на несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, е възможно да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще и респ. отчетените разходи и приходи.

Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са свързани с определянето на момента във времето,

когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърля на клиента и оценката на променливото възнаграждение за върнати стоки и работи за обем (*Приложение № 2.б.1*).

Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база преценките на ръководството (след направени анализи) за оптимално натоварване на неговите производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна.

Когато фактически реализираният обем за отделни производства е под определения от дружеството обем нормален производствен капацитет, се правят съответните преизчисления на постоянните разходи, включени в себестойността на запасите от продукцията и незавършеното производство.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2023 г. е отчетена обезценка на материалните запаси в размер на 7,193 х.лв (2023 г.: 3,458 х.лв.) (*Приложение № 5 и Приложение № 8*).

Преоценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2021 г. е извършен цялостен преглед за настъпилите ценови промени в справедлива стойност на дълготрайните материални активи на дружеството, както и на тяхното физическо и техническо състояние, начина на експлоатация и остатъчен полезен живот. Съответно, направена е преоценка, тъй като към тази дата завършва приетият по политика петгодишен период за тяхната преоценка. Прегледът и преоценката са изпълнени с професионалното съдействие на независими лицензирани оценители.

Лицензираните оценители са изработили и тест на чувствителност на предложените от тях оценки на справедлива стойност, определени при различните оценъчни методи, съобразно разумно възможните промени на основните допускания, и коментар на получените девиации.

Ръководството е направило подробен анализ на докладите на лицензираните оценители, вкл. тестовете за чувствителност. В резултат на това е отчетена преоценка и е признат нов преоценъчен резерв в размер на 8,338 х.лв., нетно от обезценка.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2024 г. е отчетена обезценка на имоти, машини и оборудване в размер на 234 х.лв (2023 г.: 1,890 х.лв.) (*Приложение № 10 и Приложение № 15*).

Обезценка на репутация

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на репутацията. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2024 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на репутацията (2023 г.: няма) (*Приложение № 10 и Приложение № 16*).

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2024 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на определени инвестиции в дъщерни дружества (2023 г.: няма) (*Приложение № 10 и Приложение № 18*).

Обезценка на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани и съвместни дружества. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2024 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на определени инвестиции в съвместни дружества (2023 г.: 101 х.лв.) (*Приложение № 10 и Приложение № 19*).

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор. Те са оповестени в *Приложение № 35*.

В резултат на направените изчисления е отчетено задължение за дългосрочни доходи на персонала в размер на 5,775 х.лв. (31.12.2023 г.: 5,120 х.лв.) (*Приложение № 35*).

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 3,148 х.лв. (31.12.2023 г.: 3,306 х.лв.), тъй като ръководството е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 31,480 х.лв. (31.12.2023 г.: 33,064 х.лв.) (*Приложение № 31*).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях все още е минимален, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2024 г.

3. ПРИХОДИ*Приходите на дружеството* включват:

	<i>2024</i> <i>BGN '000</i>	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>
Приходи от договори с клиенти	234,773	250,973
Други приходи	2,938	2,303
Общо	237,711	253,276

3.1. *Приходите от договори с клиенти* са от продажби на произведени лекарствени средства и включват:

	<i>2024</i> <i>BGN '000</i>	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>
Приходи от продажби в чужбина	138,848	157,437
Приходи от продажби в България	95,925	93,536
Общо	234,773	250,973

Приходите от продажби в чужбина по продукти са както следва:

	<i>2024</i> <i>BGN '000</i>	<i>2023</i> <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	106,296	118,917
Ампулни форми	12,658	16,424
Сиропни форми	9,989	11,057
Унгвенти	4,750	6,406
Лиофилни продукти	1,740	1,586
Капки	1,185	760
Лечебна козметика	1,060	1,030
Супозитории	363	73
Пластири	333	406
Превързочни продукти	214	361

Сашета	173	250
Ветеринарни ваксини	85	96
Санитарно - хигиенни продукти	2	2
Субстанции	-	69
Общо	138,848	157,437

Приходите от продажби в България по продукти са както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Таблетни форми	50,095	47,589
Ампулни форми	16,133	15,830
Превързочни продукти	6,583	6,490
Сиропни форми	3,825	4,256
Унгвенти	3,758	3,472
Пластири	3,409	3,161
Разтвори	2,493	2,441
Лиофилни продукти	2,469	3,318
Ветеринарни ваксини	2,181	2,230
Сашета	1,561	1,283
Капки	887	1,090
Концентрати за хемодиализа	681	651
Санитарно - хигиенни продукти	621	621
Лечебна козметика	595	598
Супозитории	541	432
Химични вещества и смеси	93	74
Общо	95,925	93,536

Разпределението по географски региони на приходите от продажби е както следва:

	2024	Относителен	2023	Относителен
	BGN '000	дял	BGN '000	дял
Европа	112,248	48%	126,119	51%
България	95,925	41%	93,536	37%
Други страни	26,600	11%	31,318	12%
Общо	234,773	100%	250,973	100%

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2024	% от	2023	% от
	BGN '000	приходите	BGN '000	приходите

Клиент 1	93,841	40%	90,080	36%
Клиент 3	23,448	10%	21,613	23%
Клиент 2	14,956	6%	52,918	21%

Салдата по договори с клиенти са както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по договори с клиенти - свързани лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 24</i>)	83,127	71,955
Вземания по договори с клиенти - трети лица, нетно от обезценка (<i>Приложение № 25</i>)	18,881	13,950
	102,008	85,905

Увеличението на търговските вземания по договори с клиенти, в т.ч. вземанията от свързани лица е в резултат на увеличение на обемите на дейността.

Задължения за възстановяване към 31.12.2024 г. са в размер на 4,771 х.лв. (31.12.2023 г.: 4,885 х.лв.). Те включват задължения за ретроспективни търговски отстъпки за обем, дължими по договори с клиенти, които ще бъдат възстановени в следващия отчетен период (*Приложение № 41*).

3.2. Другите приходи на дружеството са от предоставени активи по лизингови договори и са в размер на 2,938 х.лв. (2023 г.: 2,303 х.лв.).

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи и загуби от дейността на дружеството включват:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Приходи от предоставяне на услуги	8,936	7,252
Присъдени суми	3,977	1
<i>Приходи от продажба на стоки</i>	<i>10,113</i>	<i>7,211</i>
<i>Отчетна стойност на продадени стоки</i>	<u><i>(6,293)</i></u>	<u><i>(4,763)</i></u>
Печалба от продажба на стоки	3,820	2,448
Отписани задължения	1,496	765
Приходи от финансираня по европейски проекти	592	1,383
<i>Приходи от продажба на дълготрайни активи</i>	<i>590</i>	<i>15,728</i>
<i>Балансова стойност на продадени дълготрайни активи</i>	<u><i>(55)</i></u>	<u><i>(11,439)</i></u>
Печалба / (загуба) от продажба на дълготрайни активи	535	4,289
<i>Приходи от продажба на материали</i>	<i>2,141</i>	<i>1,771</i>
<i>Отчетна стойност на продадени материали</i>	<u><i>(1,823)</i></u>	<u><i>(1,560)</i></u>
Печалба от продажба на материали	318	211
Печалби / (Загуби) от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност (<i>Приложение № 17</i>)	314	194
Излишъци на активи	78	79
<i>Отписани задължения по лизингови договори</i>	<i>82</i>	<i>264</i>
<i>Балансова стойност на отписани активи по лизингови договори</i>	<u><i>(78)</i></u>	<u><i>(214)</i></u>
Печалба / (загуба) от лизингови договори	4	50
Приходи от финансираня за земеделски площи	1	36
Нетни печалби / (загуби) от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(629)	(550)
Печалби / (Загуби) от преоценка на земеделска продукция (жълта акация) до справедлива стойност (<i>Приложение № 23</i>)	-	5
<i>Приходи от ликвидация на дълготрайни активи</i>	<i>-</i>	<i>15</i>
<i>Разходи по ликвидация на дълготрайни активи</i>	<u><i>-</i></u>	<u><i>(26)</i></u>

(Загуби) / Печалби от ликвидация на дълготрайни активи	-	(11)
Други доходи	129	146
Общо	19,571	16,298

Приходите от продажба на материали са основно от продажба на субстанции, химикали и опаковъчни материали.

Приходите от услуги включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Услуги по изработка	7,413	6,098
Социална дейност	245	229
Гама облъчване	207	272
Услуги по лабораторни анализи	200	270
Регулаторни услуги	118	113
Транспортни услуги	97	39
Други	656	231
Общо	8,936	7,252

Приходите от стоки включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Медицински изделия	7,761	5,280
Хранителни продукти	1,624	1,564
Хранителни добавки	721	342
Стоки с техническо предназначение	7	25
Общо	10,113	7,211

Отчетната стойност на продадените стоки по видове е както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Медицински изделия	4,561	3,196
Хранителни продукти	1,317	1,302
Хранителни добавки	410	240
Стоки с техническо предназначение	5	25
Общо	6,293	4,763

Отписаните задължения по видове са както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Провизия на търговски задължения	801	6
Тантиеми	512	665
Бонуси	179	-
Задължения към персонал	4	9
Дивиденди	-	85
Общо	1,496	765

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	64,166	65,398
Електроенергия	5,142	5,774
Лабораторни материали	4,096	4,024
Обезценка на материали (<i>Приложение № 9</i>)	3,503	282
Топлоенергия	3,035	4,474
Технически материали	1,376	2,243
Резервни части	1,225	1,275
Спомагателни материали	1,060	1,026
Работно облекло и лични предпазни средства за труд	940	941
Горива и смазочни материали	603	644
Вода	421	507
Брак на материали	233	218
Общо	85,800	86,806

Разходите за основни материали включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	26,124	25,854
Опаковъчни материали	11,995	12,294
Течни и твърди химикали	10,092	11,844
Билки	3,686	2,946
Алуминиево и ПВЦ фолио	3,115	3,048
Санитарно-хигиенни и превързочни материали	3,113	3,071
Ампули	2,674	2,277
Флакони	2,427	2,568
Туби	636	1,151

Материали за производство на ветеринарни ваксини	304	345
Общо	64,166	65,398

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Реклама и маркетингови услуги	19,061	13,729
Консултантски услуги	7,773	3,987
Изработка на медикаменти	5,629	6,418
Поддръжка на сгради и оборудване	3,878	3,304
Транспортни и спедиторски услуги	3,206	4,071
Абонаментни такси	2,312	2,728
Логистични услуги, свързани с продажби в България	2,034	1,238
Държавни и регулаторни такси	1,478	1,188
Охрана	1,381	1,385
Местни данъци и такси	1,325	1,359
Услуги по граждански договори	1,075	914
Лицензионни възнаграждения	978	651
Медицинско обслужване	894	711
Логистични услуги, свързани с продажби в чужбина	725	550
Преводи на документация	662	616
Застраховки	469	510
Съобщения и комуникации	421	385
Ремонт и поддръжка на автомобили	357	464
Данъци върху разходите	337	354
Наеми	246	326
Куриерски услуги	238	210
Услуги по регистрации на медикаменти	220	134
Услуги по унищожаване на лекарства	209	160
Комисионни възнаграждения	143	256
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	121	134
Патентни такси	83	256
Услуги по клинични изпитвания	45	37

Ремонт за наети активи	41	74
Услуги по обработка на земеделска земя	-	53
Други	1,337	509
Общо	56,678	46,711

Разходите за наем включват:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Наеми, свързани с краткосрочни лизингови договори	233	221
Наеми, свързани с лизингови договори на активи с ниска стойност	13	6
Наеми, свързани с променливо възнаграждение по дългосрочни лизингови договори	-	99
Общо	246	326

Начислените разходи за годината за задължителен одит на индивидуалния годишен отчет са в размер на 95 х.лв (2023 г.: 104 х. лв.).

През 2024 г и 2023 г. одиторите на отчета по закон не са предоставяли други услуги.

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Текущи възнаграждения	57,874	51,205
Вноски по социалното осигуряване	10,481	9,470
Социални придобивки и плащания	3,319	3,556
Начислени суми за неизползвани отпуски	1,710	2,004
Тантиеми	1,438	1,171
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала при пенсиониране (Приложение № 35)	770	667
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	300	333
Общо	75,892	68,406

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА*Другите разходи* включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Начислени обезценки на готова продукция и незавършено производство (<i>Приложение № 9</i>)	3,585	2,739
Представителни мероприятия	2,083	1,950
Брак на готова продукция и незавършено производство	1,536	224
Командировки	1,003	801
Непризнат данъчен кредит по ЗДДС	412	218
Дарения	330	612
Обучение	223	176
Брак на дълготрайни активи	140	98
Начислени обезценки на стоки (<i>Приложение № 9</i>)	105	437
Присъдени суми	97	46
Други данъци и плащания към бюджета	72	58
Лихви по търговски задължения	29	28
Разходи, свързани с преобразуване на дъщерно дружество	21	43
Рекламации	10	-
Брак на стоки	9	133
Отписани вземания	1	-
Начислени/(възстановени) обезценки за кредитни загуби на вземания, вкл. от свързани предприятия, нетно (<i>Приложение № 9</i>)	(944)	957
Други	233	351
Общо	8,945	8,871

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ*Обезценките на текущите активи* включват:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Начислени обезценки на готова продукция и незавършено производство (<i>Приложение № 8</i>)	3,585	2,739

Обезценка на материали (Приложение № 5)	3,503	282
Начислени обезценки на стоки (Приложение № 8)	105	437
Обезценка за кредитни загуби на вземания	6,735	8,101
Възстановена обезценка на кредитни загуби на вземания	(7,679)	(7,144)
Нетно изменение на провизията за обезценка за кредитни загуби (Приложение № 8)	(944)	957
Общо	6,249	4,415

10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ ИЗВЪН ОБХВАТА НА МСФО 9

Обезценките на нетекущите активи включват:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Обезценка на имоти, машини и оборудване (Приложение № 15)	234	1,890
Обезценка на инвестиции в съвместни дружества (Приложение № 19)	-	101
Общо	234	1,991

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2024 BGN'000	2023 BGN'000
Приходи от дялово участие	1,642	1,514
Приходи от лихви по предоставени заеми	1,137	2,642
Приходи от лихви по възстановими дялови вноски (Приложение № 21)	718	60
Приходи от такси по предоставени поръчителства	662	799
Възстановена провизия по финансови гаранции	350	1,284
Обезценка за кредитни загуби на провизии по финансови гаранции	(36)	-
Възстановена провизия по финансови гаранции, нетно	314	1,284
Нетна печалба от курсови разлики по вземане от продажба на дъщерно дружество	225	-
Приходи от лихви по договори за цесии (Приложение № 21)	127	127
Нетна печалба от операции с дългови ценни книжа, държани за търгуване (Приложение № 27)	123	-
Приходи от лихви по срочни депозити	100	954

Нетна печалба от курсови разлики по вземане на възстановителни дялови вноски от дъщерно дружество	54	212
Нетна печалба от курсови разлики по договори за лизинг	-	6
Общо	5,102	7,598

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	2024	2023
	BGN'000	BGN'000
Разходи за лихви по получени заеми	2,852	1,966
Обезценка за кредитни загуби на вземания по предоставени търговски заеми	812	848
Възстановена обезценка за кредитни загуби по предоставени търговски заеми	(151)	(40)
Нетно изменение на обезценката по предоставени заеми	661	808
Банкови такси по заеми и гаранции	528	427
Разходи за лихви по лизингови договори	300	300
Разходи по изплащане на дивидент	36	6
Нетна загуба от курсови разлики по договори за лизинг	11	-
Разходи, свързани с ценни книжа в чужбина	10	-
Обезценка за кредитни загуби на вземания по предоставени поръчителства	1	4
Възстановена обезценка за кредитни загуби по предоставени поръчителства	-	(2)
Нетно изменение на обезценката по предоставени поръчителства	1	2
Нетна печалба от курсови разлики по вземане от продажба на дъщерно дружество	-	128
Общо	4,399	3,637

13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Разходът за данък върху печалбата на дружеството включва:

Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	39,018	78,775
Преоценъчен резерв, включен като увеличение в годишна данъчна декларация	(467)	(1,538)
Данъчна печалба за годината	38,551	77,237
Текущ разход за данък върху печалбата за годината - 10% (2023 г.: 10 %)	3,855	7,724
<i>Отсрочени данъци върху печалбата от:</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(182)	(1,659)
Разход за данък от минал период	23	1
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	3,696	6,066
Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат		
<i>Счетоводна печалба за годината</i>	33,808	53,636
Данък върху печалбата – 10% (2023 г.: 10%)	3,381	5,364
<i>От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:</i>		
увеличения – 8,264 х.лв. (2023 г.: 12,850 х.лв.)	826	1,285
намаления – 5,585 х.лв. (2023 г.: 6,615 х.лв.)	(559)	(662)
Признати отсрочени данъци възникнали в предходни периоди	25	78
Разход за данък от минал период	23	1
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	3,696	6,066

Втори стълб данъци върху дохода

Законодателството по втория стълб, което въвежда минимална глобална данъчна ставка от 15% за мултинационални предприятия с консолидирани приходи над 750 милиона евро (допълнителен данък), е прието в България от 1 януари 2024 г. Текущата номинална ставка на корпоративния данък в България е 10%, а ефективната данъчна ставка по втори стълб е 15%.

Дружеството е крайна компания майка на мултинационална група с консолидирани приходи над 750 милиона евро и попада в обхвата на изискването за допълване на данъка до втория стълб. То прилага изключението за признаване и оповесяване на информацията относно отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъци върху дохода по втория стълб.

Към датата на издаване на настоящия отчет дружеството все още прави изчисления относно размера на допълнителния данък.

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти от всеобхватния доход са както следва:

	2024			2023		
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	Стойност преди данък	Данъчни ефекти, признати в собствения капитал	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Данъчни ефекти, признати в собствения капитал	Стойност нетно от данък
Компоненти, които нама да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции определени за оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	3,891	-	3,891	1,766	-	1,766
(Загуби) / печалби по преоценки на имоти, машини и оборудване	(22)	2	(20)	33	(3)	30
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	(512)	-	(512)	(860)	-	(860)
Общо друг всеобхватен доход за годината	3,357	2	3,359	939	(3)	936

14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другият всеобхватен доход включва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000

Нетна промяна в справедливата стойност на капиталови инвестиции определени за оценяване по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	3,891	1,766
Последващи преоценки на имоти, машини и оборудване	(22)	33
Последващи оценки на пасиви на пенсионни планове с дефинирани доходи	(512)	(860)
Общ всеобхватен доход за годината	3,357	939
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	2	(3)
Общ всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	3,359	936

15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

Имотите, машините и оборудването на дружеството са както следва:

	Земи и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	183,290	196,600	232,488	231,557	22,687	23,185	3,728	4,527	442,193	455,869
Придобити активи	2,493	888	2,586	2,428	788	3,130	12,228	7,212	18,095	13,658
Трансфер към имоти, машини и оборудване	127	1,355	2,734	6,346	71	310	(2,932)	(8,011)	-	-
Трансфер към инвестиционни имоти	-	(353)	-	(107)	-	(86)	-	-	-	(546)
Ефект от преоценка до справедлива стойност	-	-	-	20	-	13	-	-	-	33
Обезценка	(234)	-	-	(34)	-	-	-	-	(234)	(34)
Отписани	(288)	(15,200)	(1,498)	(7,722)	(1,251)	(3,865)	-	-	(3,037)	(26,787)
Салдо на 31 декември	185,388	183,290	236,310	232,488	22,295	22,687	13,024	3,728	457,017	442,193
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	57,677	53,955	155,548	150,554	16,889	18,578	-	-	230,114	223,087
Начислена амортизация	6,453	6,372	10,341	12,340	1,815	1,890	-	-	18,609	20,602
Ефект от преоценка до справедлива стойност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер към инвестиционни имоти	-	(204)	-	(87)	-	(72)	-	-	-	(363)
Обезценка	22	1,726	-	130	-	-	-	-	22	1,856
Отписана амортизация	(233)	(4,172)	(1,384)	(7,389)	(1,138)	(3,507)	-	-	(2,755)	(15,068)
Салдо на 31 декември	63,919	57,677	164,505	155,548	17,566	16,889	-	-	245,990	230,114
Балансова стойност на 31 декември	121,469	125,613	71,805	76,940	4,729	5,798	13,024	3,728	211,027	212,079

Балансова стойност на 1 януари	<u>125,613</u>	<u>142,645</u>	<u>76,940</u>	<u>81,003</u>	<u>5,798</u>	<u>4,607</u>	<u>3,728</u>	<u>4,527</u>	<u>212,079</u>	<u>232,782</u>
--------------------------------------	----------------	----------------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	----------------	----------------

Земите и сградите на дружеството към 31 декември са както следва:

- Страни с балансова стойност 81,648 х.лв. (31.12.2023 г.: 85,743 х.лв.);
- Земи на стойност 39,821 х.лв. (31.12.2023 г.: 39,837 х.лв.);

Другите дълготрайни материални активи на дружеството към 31 декември включват:

- Транспортни средства с балансова стойност 3,251 х.лв. (31.12.2023 г.: 3,986 х.лв.);
- Стопански инвентар с балансова стойност 1,063 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,355 х.лв.);
- Биологични активи (носителни) с балансова стойност 415 х.лв. (31.12.2023 г.: 472 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- предоставени аванси за покупка на машини и оборудване – 10,513 х.лв. (31.12.2023 г.: 2,567 х.лв.);
- разходи по изграждане на нови сгради - 2,274 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,116 х.лв.);
- реконструкция на сгради – 119 х.лв. (31.12.2023 г.: 25 х.лв.);
- други – 118 х.лв. (31.12.2023 г.: 20 х.лв.).

Към 31 декември балансовата стойност на машини, съоръжения и оборудване включва машини и оборудване, закупени по договори за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.“, оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност 2014 – 2020 г.“ и оперативна програма „Енергийна ефективност“ (Приложение № 32), както следва:

- за таблетно производство на стойност 4,699 х.лв. (31.12.2023 г.: 5,267 х.лв.);
- компактна линия за разливане на флакони под изолатор на стойност 3,229 х.лв. (31.12.2023 г.: 3,562 х.лв.);
- за ампулно производство на стойност 2,223 х.лв. (31.12.2023 г.: 2,627 х.лв.);
- общообменни инсталации за вентилация и климатизация при производство на медицински продукти на стойност 353 х.лв. (31.12.2023 г.: 413 х.лв.);
- климатична инсталация с водоохлаждащ агрегат на стойност 100 х.лв. (31.12.2023 г.: 107 х.лв.);
- за производство на иновативни капки за очи тип „изкуствени сълзи“ на стойност 81 х.лв. (31.12.2023 г.: 107 х.лв.);
- система за управление и наблюдение на климатични камери, чилъри и осветителна инсталация на стойност 72 х.лв. (31.12.2023 г.: 77 х.лв.);
- машина за дозиране на течни лекарствени средства на стойност 61 х.лв. (31.12.2023 г.: 92 х.лв.);
- автоматична сашет машина на стойност 29 х.лв. (31.12.2023 г.: 43 х.лв.);
- дизелов мотокар на стойност 6 х.лв. (31.12.2023 г.: 9 х.лв.);
- система за течна и газова хроматография на стойност 5 х.лв. (31.12.2023 г.: 7 х.лв.);
- реактори на стойност 3 х.лв. (31.12.2023 г.: 4 х.лв.);
- автоматична линия за пълнене и затваряне на флакони с нулева балансова стойност. (31.12.2023 г.: 2 х.лв.).

Лизинг

Активите с право на ползване на дружеството са както следва:

	Земи и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Други		Общо	
	2024 BGN '000	2023 BGN '000	2024 BGN '000	2023 BGN '000	2024 BGN '000	2023 BGN '000	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Отчетна стойност								
Салдо на 1 януари	17,377	17,248	1,124	88	3,751	2,295	22,252	19,631
Придобити активи	2,493	873	-	1,124	572	2,877	3,065	4,874
Отписани активи	(72)	(744)	-	(88)	(185)	(1,421)	(257)	(2,253)
Салдо на 31 декември	19,798	17,377	1,124	1,124	4,138	3,751	25,060	22,252
Нагрупана амортизация								
Салдо на 1 януари	1,904	747	141	28	745	1,199	2,790	1,974
Начислена амортизация	2,200	1,886	143	171	875	798	3,218	2,855
Отписана амортизация	(72)	(729)	-	(58)	(107)	(1,252)	(179)	(2,039)
Салдо на 31 декември	4,032	1,904	284	141	1,513	745	5,829	2,790
Балансова стойност на 31 декември	15,766	15,473	840	983	2,625	3,006	19,231	19,462
Балансова стойност на 1 януари	15,473	16,501	983	60	3,006	1,096	19,462	17,657

Земите и сградите с право на ползване на дружеството към 31 декември са както следва:

- Сгради с балансова стойност 15,755 х.лв. (31.12.2023 г.: 15,472 х.лв.);
- Земи с нулева балансова стойност (31.12.2023 г.: 1 х.лв.).

Другите дълготрайни материални активи с право на ползване на дружеството към 31 декември ВКЛЮЧВАТ:

- Транспортни средства с балансова стойност 2,617 х.лв. (31.12.2023 г.: 2,965 х.лв.);
- Стопански инвентар с балансова стойност 8 х.лв. (31.12.2023 г.: 41 х.лв.) ;

Дружеството е включило активите с право на ползване в същата позиция, в която съответните активи щяха да бъдат представени, ако бяха собствени.

Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 31.12.2024 г. в размер на 69 х.лв. (31.12.2023 г.: 72 х.лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2024 г. в размер на 1,255 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,103 х.лв.).

Други данни

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се използват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Сгради – 7,540 х.лв. (31.12.2023 г.: 7,174 х.лв.);
- Машини, съоръжения и оборудване – 78,373 х.лв. (31.12.2023 г.: 68,768 х.лв.);
- Други – 12,339 х.лв. (31.12.2023 г.: 11,640 х.лв.).

Към 31.12.2024 г. има учредени тежести върху имоти, машини и оборудване както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 21,380 х.лв. и 45,021 х.лв. (31.12.2023 г.: съответно 21,380 х.лв. и 38,949 х.лв.) (*Приложение № 30, Приложение № 36 и Приложение № 42*);
- Залози на оборудване – 13,664 х.лв. (31.12.2023 г.: 18,325 х.лв.) (*Приложение № 30, Приложение № 36 и Приложение № 42*).

Периодична преоценка по справедлива стойност

Последната преоценка на имотите, машините и оборудването е извършена към 31.12.2021 г със съдействието на независими лицензирани оценители с цел определяне на справедливата стойност на активите, в съответствие с изискванията на МСФО13 и МСС16.

При тази преоценка са приложени следните основни подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за земите в регулация и земеделските земи, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Разходен подход” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” и „Метод на база разходи за създаване или подмяна на актива” - за специализираните сгради, машините, съоръженията, оборудването и другите активи, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност на база индексирана историческа стойност на актива и на база текущи разходи за създаване или подмяна на актива.
- „Приходен подход” чрез „Капитализиран доход от плодopolзване / продукция на биологичните активи ” - за трайни насаждения от жълта акация в жизнен етап на плододаване.

От направената преценка признатият преоценъчен резерв в размер на 7,767 х.лв. нетно от данъци е както следва:

- В Софарма АД (приемащо дружество) признатия преоценъчен резерв, нетно от данъци е в размер на 7,468 х.лв.;
- В Биофарм Инженеринг АД (преобразуващо се дружество) признатия преоценъчен резерв, нетно от данъци е в размер на 154 х.лв.;
- Във Вета фарма АД (преобразуващо се дружество) признатия преоценъчен резерв, нетно от данъци е в размер на 145 х.лв.

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Нематериалните активи на дружеството са както следва:

	Репутация		Права върху интелектуална собственост		Програмни продукти		В процес на придобиване		Общо	
	2024 BGN'000	2023 BGN '000	2024 BGN '000	2023 BGN'000	2024 BGN '000	2023 BGN '000	2024 BGN '000	2023 BGN '000	2024 BGN'000	2023 BGN '000
<i>Отчетна стойност</i>										
Салдо на 1 януари	9,512	9,512	13,420	13,145	4,475	4,604	3,143	1,356	30,550	28,617
Придобити активи	-	-	97	19	64	19	167,868	2,340	168,029	2,378
Трансфер	-	-	164,098	485	146	68	(164,244)	(553)	-	-
Отписани	-	-	(3)	(229)	(1)	(216)	-	-	(4)	(445)
Салдо на 31 декември	<u>9,512</u>	<u>9,512</u>	<u>177,612</u>	<u>13,420</u>	<u>4,684</u>	<u>4,475</u>	<u>6,767</u>	<u>3,143</u>	<u>198,575</u>	<u>30,550</u>
<i>Натрупувана амортизация</i>										
Салдо на 1 януари	8,744	8,744	9,620	9,067	4,278	4,250	-	-	22,642	22,061
Начислена амортизация	-	-	849	708	105	244	-	-	954	952
Отписана амортизация	-	-	(3)	(155)	-	(216)	-	-	(3)	(371)
Салдо на 31 декември	<u>8,744</u>	<u>8,744</u>	<u>10,466</u>	<u>9,620</u>	<u>4,383</u>	<u>4,278</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>23,593</u>	<u>22,642</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>167,146</u>	<u>3,800</u>	<u>301</u>	<u>197</u>	<u>6,767</u>	<u>3,143</u>	<u>174,982</u>	<u>7,908</u>
Балансова стойност на 1 януари	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>3,800</u>	<u>4,078</u>	<u>197</u>	<u>354</u>	<u>3,143</u>	<u>1,356</u>	<u>7,908</u>	<u>6,556</u>

Права върху интелектуална собственост на дружеството към 31 декември включват:

- Разрешения за търговия с балансова стойност 163,559 х.лв. (31.12.2023 г.: няма);
- Медицински регистрации с балансова стойност 1,514 х.лв (31.12.2023 г.: 1,785 х.лв.);
- Търговски марки с балансова стойност 1,086 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,333 х.лв.);
- Лицензии с балансова стойност 539 х.лв. (31.12.2023 г.: 434 х.лв.) ;
- Авторски права с балансова стойност 448 х.лв. (31.12.2023 г.: 322 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31 декември включват:

- разходи за внедряване на софтуерен продукт - 5,316 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,820 х.лв.);
- разходи за придобиване на лицензии 651 х.лв. (31.12.2023 г.: 579 х.лв.);
- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти - 626 х.лв. (31.12.2023 г.: 574 х.лв.);
- разходи за придобиване на авторски права - 171 х.лв. (31.12.2023 г.: 162 х.лв);
- други - 3 х.лв (31.12.2023 г.: 8 х.лв).

Обезценка на репутация

Репутацията, която е резултат от вливането на дъщерни дружества (Българска роза – Севтополис АД, Медика АД, Унифарм АД, Биофарм Инженеринг АД и Вета фарма АД) в компанията-майка е призната в индивидуалния отчет за финансовото състояние на дружеството (*Приложение № 2.12*).

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на съществуващата репутация със съдействието на независими лицензирани оценители.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2024 г. са:

- норма на растеж – 1,35%;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност – 2,00%;
- дисконтова норма (на база CAPM) – 12,74%.

През 2024 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на отчетените репутации.

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални дълготрайни активи, които се използват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- права върху интелектуална собственост – 5,689 х.лв. (31.12.2023 г.: 5,340 х.лв.);
- програмни продукти – 4,192 х.лв. (31.12.2023 г.: 4,089 х.лв.).

17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица.

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	49,886	49,267
Придобити	330	241
Нетна печалба (загуба) от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата (<i>Приложение № 4</i>)	314	194

Отписани	(18)	-
Трансфер от имоти, машини и оборудване	-	184
Салдо на 31 декември	50,512	49,886

Инвестиционните имоти по група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Складови помещения	46,612	46,250
Офиси	1,754	1,686
Производствени сгради	1,435	1,252
Социални обекти	512	513
Търговски обекти	199	185
Общо	50,512	49,886

Към 31.12.2024 г. има учредени тежести върху инвестиционни имоти както следва:

- ипотека на складово помещение – 15,660 х.лв.(31.12.2023 г.: 15,244 х.лв.) (*Приложение № 36 и Приложение № 42*);
- залози на прилежащо оборудване – 18,852 х.лв.(31.12.2023 г.: 4,950 х.лв.) (*Приложение № 36*).

Оценки по справедлива стойност

Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности от Ниво 2 и Ниво 3 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема (ежегодна) и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки годишен финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2 и Ниво 3:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производствени сгради</i>	<i>Социални обекти</i>	<i>Търговски обекти</i>	<i>Разходи за придобиване</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари 2023 година	45,902	1,662	1,193	510	-	-	49,267
Придобити	-	-	-	-	-	241	241
Трансфер от имоти, машини и оборудване	-	-	-	-	184	-	184
Трансфер	241	-	-	-	-	(241)	-
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата - нереализирана	107	24	59	3	1	-	194
Салдо на 31 декември 2023 година	46,250	1,686	1,252	513	185	-	49,886
Придобити	-	-	-	-	-	330	330
Трансфер	330	-	-	-	-	(330)	-
Отписани	(18)	-	-	-	-	-	(18)
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата - нереализирана	50	68	183	(1)	14	-	314
Салдо на 31 декември 2024 година	46,612	1,754	1,435	512	199	-	50,512

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави анализ и оценка на справедливите стойности на групата активи в обхвата на инвестиционните имоти. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблиците по-долу представят описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти на Ниво 2 и Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи (Ниво 2)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Офиси, търговски обекти п обекти за социална дейност	<p><i>Оценъчен подход:</i> Приходен подход Оценъчна техника: Остойността на базата на настоящата стойност, съответстващо на методика, свързана с изпълнението на изискванията на БСО 2018, в т.ч. оценяване на база капитализиран доход от наем, като схема за прилагане на метода на дисконтираните парични потоци, при използване на данни, параметри и калкулативни резултати, произтичащи от прилагането на оценъчни техники от подхода на пазарните сравнения и от подхода на база на разходите за създаване/подмяна.</p>	<p>а) сравнителни наемни стойности за аналози б) норма на възвращаемост в) срок за реализация на наемни сделки</p>
Складове, складови бази и производствено - складови бази (в т.ч. земи, сгради, постройки и строителни съоръжения)	<p><i>Оценъчен подход:</i> Приходен подход Оценъчна техника: Остойността на базата на настоящата стойност, съответстващо на методика, свързана с изпълнението на изискванията на БСО 2018, в т.ч. оценяване на база капитализиран доход от наем, като схема за прилагане на метода на дисконтираните парични потоци, при използване на данни, параметри и калкулативни резултати, произтичащи от прилагането на оценъчни техники от подхода на пазарните сравнения и от подхода на база на разходите за създаване/подмяна.</p>	<p>а) сравнителни наемни стойности за аналози б) норма на възвращаемост в) срок за реализация на наемни сделки</p>

Групи активи (Ниво 3)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Търговски обекти и производствено - складови бази (в т.ч. земи, сгради, постройки и строителни съоръжения)	Оценъчен подход: Приходен подход Оценъчна техника: Остойността на базата на настоящата стойност, съответстващо на методика, свързана с изпълнението на изискванията на БСО 2018, в т.ч. оценяване на база капитализиран доход от наем, като схема за прилагане на метода на дисконтираните парични потоци, при използване на данни, параметри и калкулативни резултати, произтичащи от прилагането на оценъчни техники от подхода на пазарните сравнения и от подхода на база на разходите за създаване/подмяна.	а) сравнителни наемни стойности за аналози б) норма на възвращаемост в) срок за реализация на наемни сделки
Съоръжения, инсталации, оборудване и обзавеждане към недвижими имоти	Оценъчен подход: Разходен подход Оценъчна техника: Остойността на базата на настоящата стойност, съответстващо на методика, свързана с изпълнението на изискванията на БСО 2018, в т.ч. оценяване на база необходимо - присъщите разходи за придобиване или подмяна (придобиване на алтернативен актив с равностойна полезност) на съответен актив, към датата на оценяването, т.е. формиране на възстановителна стойност на актива в статуса му като нов, при използване на данни, параметри и калкулативни резултати, произтичащи от оценъчни техники, свързани с подхода на пазарните сравнения	а) сравнителни стойности за нови аналози б) индекси за изменение на потребителските цени по данни на НСИ

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31.12.2024 г. са:

- норма на възвращаемост – от 4,25 % до 9,40 %;
- срок на реализация на наемни сделки - от 6 до 12 месеца.

В резултат на направените изчисления през 2024 г. е установена необходимост от признаване на печалба от преценка до справедлива стойност в размер на 314 х.лв. (2023 г.: печалба в размер на 194 х.лв.) (Приложение № 4).

18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

		31.12.2024	Участие	31.12.2023	Участие
		BGN '000	%	BGN '000	%
Софарма Трейдинг АД	България	65,009	87.99	64,295	87.68
Фарманова Д.О.О	Сърбия	13,398	75.00	-	-
Софарма Украйна ЕООД	Украйна	9,669	100.00	9,669	100.00
Софарма Варшава ЕООД	Полша	6,807	100.00	6,807	100.00
Витамини АД	Украйна	1,283	100.00	1,283	100.00
Софарма Казахстан ЕООД	Казахстан	502	100.00	502	100.00
Фармалогистика АД	България	-	-	961	89.39
Електронкомерс ЕООД	България	-	-	384	100.00
Общо		96,668		83,901	

Към 31.12.2024 г. съставът на инвестициите в дъщерни дружества обхваща и инвестицията в дъщерното дружество Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша, което е напълно обезценено (31.12.2023 г.: напълно обезценени инвестиции в Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша и Фито Палаузово АД, България). През 2024 г. няма новоучредено дружество (31.12.2023 г.: новоучредено дружество Софарма Рус ООО, Русия).

Софарма АД осъществява пряк контрол върху изброените по-горе дружества.

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

- Фармалогистика АД - предмет на дейност: вторична опаковка и отдаване под наем на недвижими имоти. Дата на придобиване – 15.08.2002 г. На 19.12.2024 г. дружеството продава изцяло своята инвестиция във Фармалогистика АД.
- Софарма Поланд ООД - в ликвидация - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 16.10.2003 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Електронкомерс ЕООД - предмет на дейност: търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника, битова електроника и електротехника. Дата на придобиване – 09.08.2005 г. На 19.12.2024 г. дружеството продава изцяло своята инвестиция в Електронкомерс ЕООД.
- Софарма Трейдинг АД - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 08.06.2006 г.
- Витамина АД – предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 18.01.2008 г.

- Софарма Варшава ЕООД - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 23.11.2010 г.
- Софарма Украйна ЕООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 07.08.2012 г.
- Фито Палаузово АД – предмет на дейност: производство, събиране добив и реализация на билки и лечебни растения. Дата на придобиване (от вливане на дъщерно дружество) – 01.01.2014 г. Дружеството е заличено в Търговския регистър на 08.11.2024 г.
- ТОО Софарма Казахстан - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 30.09.2014 г.
- Фармахим ЕООД – предмет на дейност: консултански услуги. Дата на придобиване – 14.04.2020 г.
- Софарма Рус ООО - предмет на дейност: търговия на едро с фармацевтични продукти и изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 13.10.2023 г.
- Фарманова ООД - предмет на дейност производство на фармацевтични продукти. Дата на придобиване - 13.08.2024 г.

Акциите на Софарма Трейдинг АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2024 г. е 5,84 лв. на акция (м. декември 2023 г.: 6,05 лв.).

Движението на инвестициите в дъщерни дружества е представено по – долу:

<i>Цена на придобиване</i>	<i>Инвестиции в дъщерни дружества</i>	
	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари (оригинално отчетено)	108,985	111,120
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	-	(9,666)
Салдо на 1 януари (коригирано)	108,985	101,454
Придобити нови участия	8,639	-
Трансфер от инвестиции в асоциирани дружества	4,759	-
Придобити допълнителни участия	764	1,122
Ликвидация на дъщерно дружество	(190)	-
Продадени участия със загуба на контрол	(2,548)	-
Продадени участия без загуба на контрол	(51)	(75)
Допълнителни дялови вноски	-	6,484
Салдо на 31 декември	120,358	108,985
 <i>Начислена обезценка</i>		
Салдо на 1 януари (оригинално отчетено)	25,084	27,996
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	-	(2,912)
Салдо на 1 януари (коригирано)	25,084	25,084

Възстановена обезценка при продажба без загуба на контрол	(1)	-
Възстановена обезценка при продажба със загуба на контрол	(1,203)	-
Отписана обезценка при ликвидация на дъщерно дружество	(190)	-
Салдо на 31 декември	23,690	25,084
Балансова стойност на 31 декември	96,668	83,901
Балансова стойност на 1 януари	83,901	76,370

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави анализ и оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества.

Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) и/или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; загуби на пазари, клиенти или технологични проблеми; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години); отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал; тенденции на влошаване на основни финансови показатели; намаляване на пазарната капитализация. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2024 г. са:

- норма на растеж на приходите – от 3,98 % до 13,22 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 2,50 % до 6%;
- лихвен процент /цена на дълга/ - от 6,03 % до 16,20 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 9,70 % до 24,90 %;
- дисконтова норма (на база CAPM) – от 19,94 % до 27,80 %.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете. Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр. Изчисленията са направени със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2024 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на определени инвестиции в дъщерни предприятия (2023 г.: няма).

Нетна печалба / (загуба) от продажба на инвестиции в дъщерни дружества

Дружеството е отчетло резултат от продажби на инвестиции в дъщерни дружества както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000

Печалба от продажба на инвестиции в дъщерни дружества	3,850	143
Разходи по продажба на инвестиции в дъщерни дружества	(1)	(1)
Нетна печалба от продажба на инвестиции в дъщерни дружества	3,849	142

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни дружества в Украйна. Към датата на одобрение на настоящия индивидуален финансов отчет активите на тези дъщерни дружества не са физически засегнати от военни действия, но е възможно в бъдеще да се наложи преразглеждане на стойността на тези инвестиции в зависимост от развитието на войната и влиянието ѝ върху дейността на дружествата.

Дружеството е предоставило в полза на банка - кредитор във връзка с получен заем от свързано лице особен залог на акции от капитала на дъщерно дружество с балансова стойност към 31.12.2024 г в размер на 10,126 х.лв. (31.12.2023 г.: 10,050 х.лв) (Приложение № 42).

19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ И СЪВМЕСТНИ ДРУЖЕСТВА

Инвестициите в асоциирани и съвместни дружества са както следва:

	31.12.2024	Участие	31.12.2023	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Софарма имоти АДСИЦ	69,922	45.65	69,912	45.65
Софарма Билдингс АДСИЦ	29,313	32.48	28,734	31.47
Доверие Обединен Холдинг АД	8,437	22.60	8,689	23.46
Фарманова Д.О.О, Сърбия	-	-	4,759	25.00
Общо	107,672		112,094	

Софарма имоти АДСИЦ е асоциирано дружество с предмет на дейност инвестиране на паричните средства, набрани чрез издаване на ценни книжа, в недвижими имоти посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, извършване на строежи и подобрения в тях, с цел предоставянето им за управление, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им.

Софарма Билдингс АДСИЦ е асоциирано дружество с предмет на дейност инвестиране на паричните средства, набрани чрез издаване на ценни книжа, в недвижими имоти посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, извършване на строежи и подобрения в тях, с цел предоставянето им за управление, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им.

Доверие Обединен Холдинг АД е асоциирано дружество с предмет на дейност придобиване, управление, оценка и продажба на дялове и/или акционерни участия в български и чуждестранни дружества – юридически лица.

На 13.08.2024 г. дружеството придоби допълнително 50 % от капитала на Фарманова ООД, Сърбия и тази инвестиция е трансферирана в инвестиции в дъщерни дружества.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по – долу:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	112,094	69,271
Придобити акции в асоциирани дружества	685	27,933
Продадени акции в асоциирани дружества	(348)	(573)
Трансфер към инвестиции в дъщерни дружества	(4,759)	-
Трансфер от други дългосрочни капиталови инвестиции	-	15,463
Салдо на 31 декември	107,672	112,094

Акциите на Софарма имоти АДСИЦ се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2024 г. е 8,12 лв. на акция (м. декември 2023 г.: 8,87 лв).

Акциите на Софарма Билдингс АДСИЦ се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2024 г. е 16,70 лв. на акция (м. декември 2023 г.: 19,45 лв).

Акциите на Доверие Обединен Холдинг АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2024 г. е 8,03 лв. на акция (м. декември 2023 г.: 8,56 лв).

Нетна печалба от продажби на инвестиции в асоциирани дружества

Дружеството е отчетло нетна печалба от продажби на инвестиции в асоциирани дружества както следва:

	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Печалба от продажба на инвестиции в асоциирани дружества	1,372	2,272
Разходи по продажба на инвестиции в асоциирани дружества	(8)	(14)
Нетна печалба от продажба на инвестиции в асоциирани дружества	1,364	2,258

Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани дружества.

Преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност за асоциираните дружества към 31.12.2024 г. са:

- норма на растеж на приходите – от 1,34 % до 356,51%;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 0% - 2,00% ;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 6,10 % до 8,00%;
- дисконтова норма (на база CAPM) – 15,08 %;
- лихвен процент /цена на дълга/ - от 4,27 % до 5,16 %.

Момина крепост АД е съвместно дружество с предмет на дейност разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина.

Движението на инвестициите в съвместни дружества е представено по – долу:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	-	101
Обезценка	-	(101)
Салдо на 31 декември	-	-

Акциите на Момина крепост АД не са търгувани на фондовата борса през м. декември 2024 г. (м.декември 2023 г.: няма търговия).

Обезценка на инвестиции в съвместни дружества

Инвестицията в съвместното дружество е напълно обезценена през 2023 г. (*Приложение № 10*).

20. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ

Другите дългосрочни капиталови инвестиции включват участия (акции и варианти) в следните дружества:

	31.12.2024	Участие	31.12.2023	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	8,414	3.15	13	0.01
Лавена АД	3,355	13.10	3,638	13.14
МФГ Инвест АД	147	0.46	148	0.46
Имвенчър 1 КДА	50	1.36	50	1.36
Екобулпак АД	7	0.37	7	0.37
Уникредит Булбанк АД	3	0.001	3	0.001
Химимпорт АД	-	-	11	0.01
Общо инвестиции в акции	11,976		3,870	
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	4,743	6.17	-	-
Общо инвестиции във варианти	4,743		-	
Общо	16,719		3,870	

Всички горепосочени дружества с изключение на Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ са със седалище и дейност в България.

Справедливата цена на акция към 31 декември е както следва:

Капиталови инвестиции (акции и варианти)	Брой акции	Справедлива цена на акция	31.12.2024		31.12.2023	
			Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние	Брой акции	Справедлива цена на акция	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние
			BGN	BGN'000	BGN	BGN'000
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	1,092,308	7.70	8,414	1,796	7.52	13
Лавена АД	1,299,026	2.58	3,355	1,303,390	2.79	3,638
МФГ Инвест АД	50,000	2.93	147	50,000	2.96	148
Химимпорт АД	-	-	-	16,656	0.66	11
Общо инвестиции в акции			11,916			3,810
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	1,090,512	6.17	4,743	-	-	-
Общо инвестиции във варианти			4,743	-	-	-

Общо капиталови инвестиции (акции и варианти)	<u>16,659</u>	<u>3,810</u>
--	---------------	--------------

Таблицата по-долу представя другите капиталови инвестиции на дружеството, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в индивидуалния отчет за финансовото състояние:

<i>Капиталови инвестиции (акции и варианти)</i>	<i>Справедлива стойност</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>
	<i>31.12.2024</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ (акции)	8,414	8,414	-
Лавена АД	3,355	-	3,355
МФГ Инвест АД	147	-	147
Общо инвестиции в акции	<u>11,916</u>	<u>8,414</u>	<u>3,502</u>
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ (варианти)	4,743	4,743	-
Общо инвестиции във варианти	<u>4,743</u>	<u>4,743</u>	<u>-</u>
Общо	<u>16,659</u>	<u>13,157</u>	<u>3,502</u>

<i>Капиталови инвестиции</i>	<i>Справедлива стойност</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>
	<i>31.12.2023</i>		
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Лавена АД	3,638	-	3,638
МФГ Инвест АД	148	148	-
Ачийв лайф сайансис Инк - САЩ	13	13	-
Химимпорт АД	11	11	-
Общо	<u>3,810</u>	<u>172</u>	<u>3,638</u>

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1 и Ниво 2:

<i>Капиталови инвестиции (акции и варианти)</i>	<i>(Ниво 1)</i>	<i>(Ниво 2)</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2023 година	<u>746</u>	<u>3,899</u>	<u>4,645</u>
Покупки на акции	38	12,782	12,820
Емисия на капитал	-	620	620
Трансфер към асоциирани дружества	-	(15,463)	(15,463)
Продажби	(557)	(21)	(578)

Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 14</i>)	(55)	1,821	1,766
Салдо на 31 декември 2023 година	172	3,638	3,810
Покупки			
Емисия на капитал	8,731		8,731
Покупки на варанти	246	-	245
Продажби	(12)	(7)	(19)
Трансфер от Ниво 1 към Ниво 2	(148)	148	-
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход (<i>Приложение № 14</i>)	4,168	(277)	3,891
Салдо на 31 декември 2024 година	13,157	3,502	16,659

Техники и подходи за оценяване

При оценките по справедлива стойност на Ниво 2 е прилаган подходът на пазарните сравнения. Оценъчната техника се базира на метода на пазарните множители. При изготвянето на оценките по справедлива стойност дружеството е използвало услугите на сертифицирани оценители.

За инвестиции, които не се търгуват на капиталовите пазари дружеството е използвало вътрешни оценки, които са изготвени от специалисти в дружеството. При анализ на дружествата обект на тези вътрешни оценки становището на специалистите е, че справедливите стойности на тези капиталови инвестиции не се отклоняват съществено от балансовите им стойности.

21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Вземания по възстановими допълнителни дялови вноски в дъщерно дружество	6,385	9,311
Вземания по договори за цесия	4,011	3,884
<i>Предоставени дългосрочни заеми</i>	<i>3,016</i>	<i>49,070</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>-</i>	<i>(117)</i>
Предоставени дългосрочни заеми, нетно	3,016	48,953
Вземания по сделки с ценни книжа	3,953	-
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(1,110)</i>	<i>-</i>
Вземания по сделки с ценни книжа, нетно	2,843	-
Предоставени депозити по лизингови договори (<i>Приложение № 33</i>)	516	516
Общо	16,771	62,664

Вземанията по възстановими допълнителни дялови вноски в дъщерно дружество са в полски злоти. Те са лихвени с падеж 31.12.2030 г.

Вземанията по договори за цесия са в лева с падеж 31.12.2027 г. и са лихвени. Придобити са през 2022 г. във връзка с погасяване на банкови кредити на съвместно дружество, по които „Софарма“ АД е съдължник. Те са обезпечени с ипотека на земи и сгради, както и залог на машини и оборудване.

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2024 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорена сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезщетенията		
									BGN'000	BGN'000	BGN'000
Индустриален Холдинг Доверие АД	121683066	дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	3,000	606/2024 г	22.11.2024 г.	31.12.2026 г.	4.93%	3,694	3,016	16
									<u>3,694</u>	<u>3,016</u>	<u>16</u>
<i>в т.ч. лихва</i>											

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2023 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорена сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезщетенията		
									BGN'000	BGN'000	BGN'000
Доверие Инвест ЕАД	205426924	дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	83,400	113/2019 г	18.03.2022 г.	31.12.2025 г.	3.00%	-	40,901	484
Индустриален Холдинг Доверие АД	121683066	дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	14,939	409/2022 г	04.12.2023 г.	31.12.2025 г.	4.36%	26,918	8,052	152
									<u>26,918</u>	<u>48,953</u>	<u>636</u>
<i>в т.ч. лихва</i>											

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане при финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции) и записи на заповед.

Движението на коректива за обезценка на вземанията от свързани предприятия по предоставени дългосрочни заеми е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>117</u>	<u>156</u>
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>(117)</u>	<u>(39)</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>-</u></u>	<u><u>117</u></u>

Вземанията по сделки с ценни книжа представляват вземане по продадена инвестиция в дъщерно дружество. Те са в лева с падеж 31.12.2033 г.

Движението на коректива за обезценка на вземанията от свързани предприятия по вземания по сделки с ценни книжа е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>-</u>	<u>-</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>1,110</u>	<u>-</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>1,110</u></u>	<u><u>-</u></u>

Предоставените депозити са по лизингови договори. Те са в евро с падеж 01.08.2032 г.

22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания на дружеството включват:

	31.12.2024 BGN '000	31.12.2023 BGN '000
Вземания по сделки с ценни книжа	4,410	3,540
Обезценка за кредитни загуби	<u>(222)</u>	<u>(183)</u>
Вземания по сделки с ценни книжа, нетно	4,188	3,357
Предоставени дългосрочни заеми	<u>2,865</u>	<u>-</u>
Общо	<u><u>7,053</u></u>	<u><u>3,357</u></u>

Вземанията по сделки с ценни книжа към 31 декември са както следва:

- вземане по продадена инвестиция в дъщерно дружество в размер на 3,724 х.лв (31.12.2023 г.: 3,357 х.лв.). Те са в щатски долари с падеж 30.09.2026 г., който е обвързан с приключване на определени нормативни действия по регистрации на разрешения на медицински продукти;
- вземане по продадена инвестиция в дъщерно дружество в размер на 464 х.лв (31.12.2023 г.: няма). Те са в лева с падеж 31.12.2033 г.

Движението на коректива за обезценка на вземания по сделки с ценни книжа е както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	183	142
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	181	41
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(142)	-
Салдо на 31 декември	222	183

Предоставените дългосрочни заеми и условията по тях към 31.12.2024 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид валута	Договорен а сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнителн о споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	31.12.2024		
								Пазарна стойност на обезпеченият а		
								BGN'000	BGN'000	BGN'000
Фармаплант АД	201837643	лева	2,847	605/2024 г	22.11.2024 г.	31.12.2027 г.	6.05%	4,056	2,865	<i>в т.ч. лихва</i> 18
								4,056	2,865	18

23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Материали	49,879	54,170
Готова продукция	43,455	34,110
Незавършено производство	13,987	13,422
Стоки	4,508	3,349
Полуфабрикат	4,074	2,176
Общо	115,903	107,227

Материалите по видове са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	45,184	49,340
Материали в процес на доставка	2,953	3,846
Технически материали	798	400
Спомагателни материали	511	417
Резервни части	409	141
Други	24	26
Общо	49,879	54,170

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	24,308	25,086
Химикали	7,327	9,289
Ампули	3,336	3,719
ПВС и алуминиево фолио	3,266	4,102
Билки	2,806	2,169
<i>в т.ч. собствено производство</i>	72	72
Опаковъчни материали	1,574	1,685
Санитарно-хигиенни и превързочни материали	1,498	1,423
Флакони	699	670
Туби	358	1,187
Материали за ветеринарни ваксини	12	10
Общо	45,184	49,340

Движението на билките собствено производство (земеделска продукция, включваща добити семена от жълта акация) е както следва:

	2023	2023
	BGN '000	BGN '000
Земеделска продукция на 1 януари	72	5
Себестойност на добита през годината продукция	-	62
Печалба (Загуба) от оценка по справедлива стойност	-	5

Земеделска продукция към 31 декември

72

72

Готовата продукция е както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Таблетни форми	26,429	19,412
Ампулни форми	6,385	4,839
Сиропи	4,059	1,929
Унгвенти	2,860	3,278
Превързочни продукти	1,545	1,285
Санитарно-хигиенни продукти	432	253
Сашета	359	447
Пластири	340	449
Капки	268	403
Лечебна козметика	238	303
Супозитории	231	97
Лиофилни продукти	230	1,149
Концентрати за хемодиализа	69	57
Ветеринарни ваксини	10	-
Разтвори	-	206
Химични вещества и смеси	-	3
Общо	43,455	34,110

Стоките по видове са както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Медицински изделия	4,245	3,228
Хранителни добавки	177	42
Хранителни продукти	86	79
Общо	4,508	3,349

Към 31.12.2024 г. върху налични материални запаси на дружеството с балансова стойност в размер на 39,765 х.лв. има учредени залози като обезпечение по банковни заеми (31.12.2023 г.: 33,817 х.лв.) (Приложение № 36 и Приложение № 42).

24. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дъщерни дружества	87,643	74,189
Обезценка за кредитни загуби	<u>(4,260)</u>	<u>(4,063)</u>
Вземания от дъщерни дружества, нетно	83,383	70,126
Вземания от асоциирани дружества	347	2,085
Обезценка за кредитни загуби	<u>(6)</u>	<u>(135)</u>
Вземания от асоциирани дружества, нетно	341	1,950
Вземания от съвместни дружества	3,056	2,181
Обезценка за кредитни загуби	<u>(3,056)</u>	<u>(2,155)</u>
Вземания от съвместни дружества, нетно	-	26
Вземания от дружества, контролирани от асоциирано дружество	-	12,823
Обезценка за кредитни загуби	<u>-</u>	<u>(16)</u>
Вземания от дружества, контролирани от асоциирано дружество, нетно	-	12,807
Вземания от дружества за осъществяване на съвместна дейност, регистрирани по ЗЗД	160	160
Обезценка за кредитни загуби	<u>(160)</u>	<u>(160)</u>
Вземания от дружества за осъществяване на съвместна дейност, регистрирани по ЗЗД, нетно	-	-
Общо	<u>83,724</u>	<u>84,909</u>

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Вземания по договори с клиенти	87,392	76,149
Обезценка за кредитни загуби	<u>(4,265)</u>	<u>(4,194)</u>
Вземания по договори с клиенти, нетно	83,127	71,955
Предоставени аванси	528	70
Вземания по поръчителства и гаранции	74	81
Обезценка за кредитни загуби	<u>(5)</u>	<u>(4)</u>
Вземания по поръчителства и гаранции, нетно	69	77
Предоставени търговски заеми	3,052	14,976
Обезценка за кредитни загуби	<u>(3,052)</u>	<u>(2,169)</u>
Предоставени търговски заеми, нетно	-	12,807
Други вземания	160	160
Обезценка за кредитни загуби	<u>(160)</u>	<u>(160)</u>
Други вземания, нетно	-	-

Общо	83,724	84,909
Вземанията по договори с клиенти – свързани предприятия са безлихвени и от тях 68,834 х.лв. са в лева (31.12.2023 г.: 57,731 х.лв.) и в евро – 14,293 х.лв. (31.12.2023 г.: 14,224 х.лв.).		
Най-съществени по размер са вземанията от дъщерно дружество с предмет на дейност търговия на лекарствени средства с размер към 31.12.2024 г. – 68,493 х.лв. или 82,40 % от всички вземания по договори с клиенти - свързани лица (31.12.2023 г.: 55,781 х.лв. – 77,52 %).		
Обичайно дружеството договаря с дъщерните си дружества срок на плащане на вземанията по продажби на продукцията в диапазон от 45 дни до 270 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции) до 90 дни.		
<i>Движението на коректива за обезценка на търговските вземания от свързани предприятия е както следва:</i>		

	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	4,194	3,822
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	4,265	4,194
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(4,194)	(3,822)
Салдо на 31 декември	4,265	4,194

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	15,790	12,333
от 31 до 90 дни	28,623	25,811
от 91 до 180 дни	34,752	28,769
от 181 дни до 365 дни	-	2,085
над 365 дни	347	-
<i>Брутна стойност на непадежиралите (редовни) вземания от свързани предприятия</i>	<i>79,512</i>	<i>68,998</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(1,366)</i>	<i>(1,525)</i>
Непадежирали (редовни) вземания от свързани предприятия, нетно	78,146	67,473

Обезценката за кредитни загуби на непаядежилалите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	271	253
от 31 до 90 дни	492	538
от 91 до 180 дни	597	599
от 181 дни до 365 дни	-	135
над 365 дни	6	-
Общо	1,366	1,525

Възрастовата структура на дата на фактура на просрочените търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
от 31 до 90 дни	22	1
от 91 до 180 дни	765	920
от 180 дни до 365 дни	3,669	3,206
над 365 дни	3,424	3,024
<i>Брутна стойност на просрочените вземания от свързани предприятия</i>	<i>7,880</i>	<i>7,151</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(2,899)</i>	<i>(2,669)</i>
Просрочени вземания от свързани предприятия, нетно	4,981	4,482

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания от свързани предприятия, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания от свързани предприятия (*Приложение № 2.17*). На тази база корективът за загубите към 31 декември е определен както следва:

<i>31 декември 2024</i> <i>година</i>		<i>Редовни</i>	<i>Просрочени</i> <i>до 90 дни</i>	<i>Просрочени</i> <i>над 90 дни</i>	<i>Просрочени</i> <i>над 180 дни</i>	<i>Просрочени</i> <i>над 365 дни</i>	<i>Общо</i>
Очакван среден % на кредитни загуби		2%	19%	27%	47%	100%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	<i>BGN '000</i>	79,512	2,439	2,017	2,910	514	87,392
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	<i>BGN '000</i>	(1,366)	(464)	(548)	(1,373)	(514)	(4,265)

31 декември 2023 година	Редовни	Просрочени до 90 дни	Просрочени над 90 дни	Просрочени над 180 дни	Просрочени над 365 дни	Общо	
Очакван среден % на кредитни загуби	2%	10%	33%	60%	100%		
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	BGN '000	68,998	3,110	1,017	2,498	526	76,149
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	BGN '000	(1,525)	(297)	(340)	(1,506)	(526)	(4,194)

Към 31.12.2024 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 74,993 х.лв. (31.12.2023 г.: 62,085 х.лв.) (Приложение № 36)

Вземанията по поръчителства по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2024 BGN '000	31.12.2023 BGN '000
Вземания от дъщерни дружества	70	77
Обезценка за кредитни загуби	(1)	-
Вземания от дъщерни дружества, нетно	69	77
Вземания от съвместни дружества	4	4
Обезценка за кредитни загуби	(4)	(4)
Вземания от съвместни дружества, нетно	-	-
Общо	69	77

Вземанията по поръчителства са безлихвени и от тях в евро са 69 х.лв. (31.12.2023 г.: 77 х.лв.) и в лева – няма (31.12.2023 г.: няма).

Движението на коректива за обезценка на вземанията по поръчителства от свързани предприятия е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	4	2
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	1	4
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	-	(2)
Салдо на 31 декември	5	4

Предоставените заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Съвместни дружества	3,052	2,151
Обезценка за кредитни загуби	<u>(3,052)</u>	<u>(2,151)</u>
Съвместни дружества, нетно	-	-
Дъщерни дружества	-	15
Обезценка за кредитни загуби	-	<u>(15)</u>
Дъщерни дружества, нетно	-	-
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	-	12,810
Обезценка за кредитни загуби	-	<u>(3)</u>
Дружества, контролирани от асоциирано дружество, нетно	-	<u>12,807</u>
Общо	<u>-</u>	<u>12,807</u>

Условията, при които са предоставени заемите по видове свързани лица към 31.12.2023 г. са както следва:

Дружество	ЕИК	Вид свързаност	Вид валута	Договорена сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезщетенията		
									31.12.2023	31.12.2023	31.12.2023
									BGN'000	BGN'000	BGN'000
											в т.ч. лихва
Доверие грижа ЕАД	204956297	дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	10,997	265а/2017 г.	04.12.2023 г.	31.12.2024 г.	3.10%	11,453	8,740	692
Доверие Капитал АД	130362127	дружество, контролирано от асоциирано дружество	лева	4,000	319/2021 г.	04.12.2023 г.	31.12.2024 г.	3.33%	6,700	4,067	67
									<u>18,153</u>	<u>12,807</u>	<u>759</u>

Предоставените краткосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

Движението на коректива за обезценка на предоставените заеми на свързани предприятия е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>2,169</u>	<u>1,340</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	898	829
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>(15)</u>	<u>-</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>3,052</u></u>	<u><u>2,169</u></u>

Другите вземанията са както следва:

	31.12.2024 BGN '000	31.12.2023 BGN '000
Вземания от дружества за осъществяване на съвместна дейност, регистрирани по ЗЗД	160	160
Обезценка за кредитни загуби	<u>(160)</u>	<u>(160)</u>
Общо	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

Другите вземанията са в лева и са безлихвени.

Движението на коректива за обезценка на другите вземания е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>160</u>	<u>158</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>-</u>	<u>2</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>160</u></u>	<u><u>160</u></u>

25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Вземания по договори с клиенти	20,060	17,431
Обезценка за кредитни загуби	<u>(1,179)</u>	<u>(3,481)</u>
Вземания по договори с клиенти, нетно	18,881	13,950
Вземания по договори за цесия	4,890	4,890
Обезценка за кредитни загуби	<u>-</u>	<u>(56)</u>
Вземания по договори за цесия, нетно	4,890	4,834
Предоставени аванси	<u>2,422</u>	<u>3,983</u>
Общо	<u>26,193</u>	<u>22,767</u>

Вземанията по договори с клиенти са безлихвени и от тях – 822 х.лв. са левови (31.12.2023 г.: 1,670 х.лв.), в евро – 14,672 х.лв. (31.12.2023 г.: 7,794 х.лв.) и в щатски долари – 3,387 х.лв. (31.12.2023 г.: 4,486 х.лв.).

Един основен контрагент на дружеството формира 18,03% от вземанията от клиенти (31.12.2023 г.: Един основен контрагент на дружеството формира 32,14% от вземанията от клиенти).

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 30 до 180 дни, освен в случаите когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти.

Движението на коректива за обезценка на търговски вземания от трети лица е както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>3,481</u>	<u>4,051</u>
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	1,179	3,481
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>(3,481)</u>	<u>(4,051)</u>
Салдо на 31 декември	<u>1,179</u>	<u>3,481</u>

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	6,612	3,676
от 31 до 90 дни	3,145	2,698
от 91 до 180 дни	1,215	2,443
<i>Брутна стойност на непадежиралите (редовни) търговски вземания</i>	<i>10,972</i>	<i>8,817</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>-</i>	<i>(100)</i>
Непадежирали (редовни) търговски вземания, нетно	10,972	8,717

Обезценката за кредитни загуби на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	-	41
от 31 до 90 дни	-	31
от 91 до 180 дни	-	28
Общо	-	100

Възрастовата структура на дата на фактура на просрочените търговски вземания е както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
от 31 до 90 дни	5,379	2,328
от 91 до 180 дни	1,480	1,832
от 181 до 365 дни	819	2,924
над 365 дни	1,410	1,530
<i>Брутна стойност на просрочените търговски вземания</i>	<i>9,088</i>	<i>8,614</i>
<i>Обезценка за кредитни загуби</i>	<i>(1,179)</i>	<i>(3,381)</i>
Просрочени търговски вземания, нетно	7,909	5,233

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания (Приложение № 2.17). На тази база, корективът за загуби към 31 декември е определен както следва:

31 декември 2024 година	Редовни	Просрочени до 90 дни	Просрочени над 90 дни	Просрочени над 180 дни	Просрочени над 365 дни	Общо
Очакван среден % на кредитни загуби	0%	0%	0%	0%	100%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	BGN '000 10,972	6,554	1,076	276	1,182	20,060
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	BGN '000 -	-	-	-	(1,179)	(1,179)

31 декември 2023 година	Редовни	Просрочени до 90 дни	Просрочени над 90 дни	Просрочени над 180 дни	Просрочени над 365 дни	Общо
Очакван среден % на кредитни загуби	1%	10%	34%	60%	100%	
Търговски вземания (брутна балансова стойност)	BGN '000 8,817	3,269	2,194	2,107	1,044	17,431
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	BGN '000 (100)	(326)	(746)	(1,265)	(1,044)	(3,481)

Няма учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху търговски вземания.

Вземанията по договори за цесия са в евро, безлихвени с падеж 31.12.2025 г.

Движението на коректива за обезценка на вземанията по договори за цесия е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>56</u>	<u>-</u>
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(56)	-
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	<u>-</u>	<u>56</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>-</u></u>	<u><u>56</u></u>

Предоставените аванси на доставчици към 31 декември са за покупка на:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Материални запаси	1,505	1,352
Услуги	917	2,631
Общо	2,422	3,983

Предоставените аванси са текущи. От тях в лева са 775 х.лв. (31.12.2023 г.: 520 х.лв.), в евро – 318 х.лв. (31.12.2023 г.: 2,299 х.лв.), в щатски долари – 969 х.лв (31.12.2023 г.: 928 х.лв.) и в други валути – 360 х.лв. (31.12.2023 г.: 236 х.лв.).

26(А). ПРЕДОСТАВЕНИ ЗАЕМИ НА ТРЕТИ ЛИЦА

Предоставените заеми на трети лица са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Предоставени търговски заеми на трети лица	11,633	11,286
Обезценка за кредитни загуби	(81)	(83)
Общо	11,552	11,203

Движението на коректива за обезценка на предоставените заеми на трети лица е както следва:

	2023	2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	83	3
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	2	80
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(4)	-
Салдо на 31 декември	81	83

Условията, при които са предоставени заемите на трети лица към 31.12.2024 г. са както следва:

Дружество	ЕИК / Единен номер на държавна регистрация и фискален код	Вид валута	Договорен а сума	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията	31.12.2024	
									BGN'000	BGN'000
			'000							
										<i>в т.ч. лихва</i>
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	3,000	330/2018 г.	01.11.2024 г.	31.12.2025 г.	3.05%	8,043	6,845	977
Алианс Енерджи Компанис АД	206936182	лева	2,740	52/2023 г.	01.11.2024 г.	31.12.2025 г.	4.37%	-	2,752	12
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	695	470/2017 г.	01.11.2024 г.	31.12.2025 г.	3.05%	2,008	1,651	292
Sia Bah	40203357399	евро	152	308/2024 г.	12.09.2024 г.	31.12.2025 г.	4.40%	442	304	6
								10,493	11,552	1,287

Условията, при които са предоставени заемите на трети лица към 31.12.2023 г. са както следва:

Дружество	ЕИК / Единен номер на държавна регистрация и фискален код	Вид валута	Договорен а сума '000	Договор № / година	Дата на последно допълнително споразумение към договора	Падеж	Лихвен %	Пазарна стойност на обезпеченията	31.12.2023	
									BGN'000	BGN'000
										<i>в т.ч. лихва</i>
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	3,000	330/2018 г.	21.12.2023 г.	31.12.2024 г.	3.05%	8,055	6,667	800
Алианс Енерджи Компанис АД	206936182	лева	2,740	52/2023 г.	28.07.2023 г.	31.12.2024 г.	4.37%	-	2,691	-
Sopharmasy MC	1017600023754	евро	695	470/2017 г.	21.12.2023 г.	31.12.2024 г.	3.05%	2,140	1,610	250
Фармаплант АД	201837643	лева	4,184	95а/2012 г.	04.12.2023 г.	31.12.2024 г.	4.30%	385	187	-
Фармаплант АД	201837643	лева	949	396/2014 г.	04.12.2023 г.	31.12.2024 г.	4.70%	171	48	-
								10,751	11,203	1,050

Предоставените заеми на трети лица са с цел подпомагане за финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени с учредена ипотека на сграда, залог на машини и оборудване, както и със залози на ценни книжа (акции).

26(Б). ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ*Другите вземания и предплатени разходи включват:*

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Данъци за възстановяване	9,035	4,872
Присъдени вземания	4,635	481
Обезценка за кредитни загуби на присъдени вземания	(475)	(481)
Присъдени вземания, нетно	4,160	-
Предоставени парични средства за изплащане на дивидент	146	424
Предплатени разходи	858	1,021
Вземания по предоставени депозити като гаранции	356	290
Вземания по предоставени гаранции по съдебни дела	-	25
Други	82	83
Общо	14,637	6,715

Данъците за възстановяване включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Акциз	6,465	4,749
Корпоративен данък	2,415	123
Данък върху добавената стойност	155	-
Общо	9,035	4,872

Предплатените разходи включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Абонаменти	358	395
Застраховки	281	375
Лицензионни и патентни такси	92	89
Реклама	56	45
Банкови такси и комисионни	51	83
Наеми	7	6
Ваучери	-	3
Други	13	25
Общо	858	1,021

Предоставените депозити като гаранции включват:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Гаранции по договори за доставка на ветеринарни ваксини	188	188
Гаранции по договори за внедряване на системи	70	40
Гаранции по договори за доставка на дълготрайни активи	38	-
Гаранции по договори за наем	37	32
Гаранции по лизингови договори	7	13
Гаранции по договори за доставка на горива	6	6
Гаранции по договори за строителство	4	4
Гаранции по договори за доставка на електроенергия	3	3
Гаранции по договори за застраховки	1	1
Други	2	3
Общо	<u>356</u>	<u>290</u>

Предоставените депозити като гаранции са: в лева – 276 х.лв. (31.12.2023 г.: 231 х.лв.), в евро – 75 х.лв. (31.12.2023 г.: 43 х. лв.), в щатски долари – 5 х.лв. (31.12.2023 г.: 11 х.лв.) и в други валути – няма (31.12.2023 г.: 5 х.лв.).

Предоставени гаранции по съдебни дела в лева – няма (31.12.2023 г.: 25 х.лв.).

Движението на коректива за обезценка на съдебни и присъдените вземания е както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>481</u>	<u>160</u>
Намаление на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	(6)	(6)
Увеличение на коректива за кредитни загуби, признато в печалба или загуба през годината	-	327
Салдо на 31 декември	<u>475</u>	<u>481</u>

27. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Финансовите активи държани за търгуване представляват корпоративни облигации на Доверие Обединен Холдинг АД .

Движението на финансовите активи държани за търгуване е представено по - долу:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>-</u>	<u>-</u>
Придобити дългови ценни книжа	8,453	-
Продадени дългови ценни книжа	<u>(8,452)</u>	<u>-</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>1</u></u>	<u><u>-</u></u>

Дружеството е отчетло нетна печалба от продажби на дългови ценни книжа както следва:

Нетна печалба от продажба на дългови ценни книжа

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Печалба от продажба на дългови ценни книжа	131	-
Разходи по продажба на дългови ценни книжа	<u>(8)</u>	<u>-</u>
Нетна печалба от продажба на дългови ценни книжа (Приложение № 11)	<u><u>123</u></u>	<u><u>-</u></u>

28. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Парични средства в разплащателни сметки	12,677	6,019
Парични средства в каса	60	87
Блокирани парични средства включват:	19	100,281
Парични средства и еквиваленти за паричен поток	12,756	106,387
Набирателна сметка за упражняване на варианти	97	-
Депозити с оригинален матуритет над три месеца	-	300
Парични средства и еквиваленти	12,853	106,687

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 1,151 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,679 х.лв.), в евро – 10,656 х.лв. (31.12.2023 г.: 3,324 х. лв.), в щатски долари – 602 х.лв. (31.12.2023 г.: 958 х.лв.) и в други валути – 268 х.лв. (31.12.2023 г.: 58 х.лв.).

Паричните средства в каса са в лева - 60 х.лв. (31.12.2023 г.: 87 х.лв.).

Блокираните парични средства включват:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Издадени банкови гаранции	19	70
Краткосрочни депозити в чужбина	-	100,110
Краткосрочни депозити в България	-	101
	19	100,281

Издадените банкови гаранции са: в лева – няма (31.12.2023 г.: 54 х.лв), в евро – 19 х.лв. (31.12.2023 г.: 16 х.лв.). Депозити в чужбина няма (31.12.2023 г.: с падеж 10.01.2024 г.) и депозити в България няма (31.12.2023 г.: с падеж 05.02.2024 г.).

В резултат на направените анализи и приложената методика за изчисление на очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти, ръководството е определило, че не е необходима обезценка на паричните средства и еквиваленти. Поради това дружеството не е признало провизия за обезценка за очаквани кредитни загуби на парични средства и еквиваленти към 31.12.2024 г.

29. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2024 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 179,100 х.лв., разпределени в 179,100,063 броя акции с номинална стойност един лев за акция.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2023 година	121,318,711	82,595
Емисия на капитал	37,792,679	37,793
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	852	3
Обратно изкупени собствени акции	(850,000)	(5,226)
Разходи по обратно изкупени собствени акции	-	(26)
Салдо на 31 декември 2023 година	158,262,242	115,139
Емисия на капитал	6,509,485	6,509
Продадени обратно изкупени акции	972,308	3,899
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	232	1
Обратно изкупени собствени акции	(1,200)	(7)
Салдо на 31 декември 2024 година	165,743,067	125,541

На 05.03.2024 г. е вписано в Търговския регистър увеличението на капитала на дружеството чрез издаване на 6,509,485 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас, с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4,13 лв за една акция.

Акциите от увеличението на капитала са записани от притежателите на варианти.

Таблицата по-долу представя внесенния акционерен капитал на дружеството към 31 декември:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основен капитал /регистриран/, номинал	179,100	172,591
Премиен резерв	158,985	136,916
Общо внесен капитал	338,085	309,507

Акциите на дружеството са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

Обратно изкупените собствени акции са 13,356,996 броя на стойност 53,559 х.лв. (31.12.2023 г.: 14,328,336 броя в размер на 57,452 х.лв.). През текущата година са закупени 1,200 броя акции (2023 г.: закупени 850,000 броя акции) и са продадени 972,308 броя акции (2023 г.: продадени акции няма) Ефектът от вливане на дъщерно дружество е 232 броя акции за 1 х.лв. (2023 г.: 852 броя акции за 3 х.лв.).

Резервите на дружеството обобщено са представени в таблицата по-долу:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Законови резерви	218,828	196,759
Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	20,057	21,479
Реверв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	4,405	506
Допълнителни резерви	<u>226,530</u>	<u>226,530</u>
Общо	<u>469,820</u>	<u>445,274</u>

Законовите резерви в размер на 218,828 х.лв. (31.12.2023 г.: 196,759 х.лв.) представляват фонд Резервен, който се формира по изискване на Търговския закон и устава на дружеството, и включва два компонента: а) суми от разпределение на печалбата за фонд Резервен в размер на 59,843 х.лв. (31.12.2023 г.: 59,843 х.лв.) и б) премиен резерв, възникнал като положителна разлика между емисионната и номиналната стойност на емитираните акции при вливането на дъщерни дружества в Софарма АД, както и от записаните и платени акции от притежателите на варианти в размер на 158,985 х.лв. (31.12.2023 г.: 136,916 х.лв.).

Движението на законовите резерви е както следва:

	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>196,759</u>	<u>68,628</u>
Положителна разлика между емисионна и номинална стойност при емисия на капитал	20,375	118,291
Трансфер от други капиталови компоненти (емисия варианти) при упражняване на права по варианти	<u>1,694</u>	<u>9,840</u>
Салдо на 31 декември	<u>218,828</u>	<u>196,759</u>

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 20,057 х.лв. (31.12.2023 г.: 21,479 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Движението на преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари (оригинално отчетено)	21,311	27,106
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	168	299
Салдо на 1 януари (коригирано)	21,479	27,405
(Загуба) / Печалба от преценка на имоти, машини и оборудване	(22)	33
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	-	(131)
Трансфер към неразпределена печалба	(1,402)	(5,825)
Отсрочен данък свързан с преценки	2	(3)
Салдо на 31 декември	20,057	21,479

Резервът по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на минус 4,405 х.лв. (31.12.2023 г.: 506 х.лв.) е формиран от ефектите от оценка по справедлива стойност на другите дългосрочни капиталови инвестиции. При отписване на тези инвестиции, формираният резерв се прехвърля към компонента „неразпределена печалба“.

Движението на резерва по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	506	560
Нетна промяна в справедливата стойност на други дългосрочни капиталови инвестиции	3,891	1,766
Трансфер към неразпределена печалба	8	(1,820)
Салдо на 31 декември	4,405	506

Допълнителните резерви в размер на 226,530 х.лв. (31.12.2023 г.: 226,530 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за изплащане на дивидент, за увеличение на основния капитал, както и за покриване на загуби.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

	2024 BGN '000	2023 BGN '000
Салдо на 1 януари	226,530	365,155
Разпределени дивиденди от печалба за 2022 година	-	(32,604)
Авансови шестмесечни дивиденди от печалба за 2023 година	-	(106,021)
Салдо на 31 декември	226,530	226,530

Други капиталови компоненти (емисия варанти)

Съгласно чл.25 от Устава на дружеството на 21.05.2021 г. Съветът на директорите определя параметрите и взема решение за издаване при първично публично предлагане на емисия варанти. С Решение № 804 – Е от 04.11.2021 г. Комисията за финансов надзор вписва емисия в размер на 44 932 633 безналични, свободнопрехвърляеми и поименни варанти, с емисионна стойност 0,28 лева, издадени от „Софарма” АД по реда на чл. 112 б, ал. 11 от ЗППЦК. Базовият актив на емитираните варанти са бъдещи обикновени, поименни, безналични, свободнопрехвърляеми акции, даващи право на един глас в Общото събрание на акционерите, които ще бъдат издадени от дружеството под условие, единствено в полза на собствениците на варанти. Всеки записан вариант дава право на притежателя си да запише една акция от бъдеща емисия. Притежателите на вариантите могат да упражнят правото си да запишат съответния брой акции от бъдещо увеличение на капитала на дружеството в 3-годишен срок по фиксирана цена 4,13 лева за акция. Правото на упражняване възниква от датата, на която емисията варанти е регистрирана в „Централен Депозитар” АД – 16.11.2021 г.

Варантите са допуснати до търговия на основен пазар BSE на Българска Фондова Борса-София АД, считано от 17.11.2021 г.

През месец Ноември 2024 г. стартира последна процедура по увеличение на капитала чрез издаване на до 623,779 броя обикновени, поименни, безналични, свободнопрехвърляеми акции, под условие, че акциите от увеличението бъдат записани от притежателите на варанти емисия ISIN 9200001212, в съответствие с реда и условията описани в Проспекта за публично предлагане на варанти.

Последната дата за сключване на сделки с варанти е 04.11.2024 г., а срока за упражняване на вариантите е 13.01.2025 г.

Таблицата по-долу представя набраните средства от емисията варанти, нетно от разходите по емисията към 31 декември:

<i>Издадени и напълно платени варанти</i>	<i>Варанти</i>	<i>Други капиталови компоненти</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2023 година	44,925,943	12,488
Транзакционни разходи	-	(791)
Трансфер към премиен резерв при упражняване на права по варанти	(37,792,679)	(9,840)
Салдо на 31 декември 2023 година	7,133,264	1,857
Платени варанти	23,582	97
Трансфер към премиен резерв при упражняване на права по варанти	(6,509,485)	(1,694)
Салдо на 31 декември 2024 година	647,361	260

Основна нетна печалба на акция

	31.12.2024	31.12.2023
Средно претеглен брой акции	164,251,094	130,696,402
Нетна печалба за годината (BGN '000)	<u>30,112</u>	<u>47,570</u>
Основна нетна печалба на акция (BGN)	<u>0.18</u>	<u>0.36</u>

Нетна печалба на акция с намалена стойност

	31.12.2024	31.12.2023
Средно претеглен брой акции в обръщение	164,251,094	130,696,402
Кумулативен ефект от варианти	<u>502,953</u>	<u>7,501,448</u>
Акции в обръщение с варианти	164,754,047	138,197,851
Нетна печалба за годината (BGN '000)	<u>30,112</u>	<u>47,570</u>
Нетна печалба на акция с намалена стойност	<u>0.18</u>	<u>0.34</u>

Към 31 декември 2024 г. **неразпределената печалба** е в размер на 19,318 х.лв. (31.12.2023 г.: 14,019 х.лв.).

Движението на неразпределената печалба е както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари (оригинално отчетено)	<u>21,446</u>	<u>43,843</u>
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	<u>(7,619)</u>	<u>(7,204)</u>
Салдо на 1 януари (коригирано)	13,827	36,639
Нетна печалба за годината	30,112	48,121
Ефекти от продадени обратно изкупени акции	1,857	-
Трансфер от преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	1,402	5,825
Трансфер от преоценъчен резерв по финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(8)	1,820
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	(1)	(410)
Ефекти от актюерски загуби от последващи оценки при вливане на дъщерно дружество	(12)	(5)
Актюерски загуби от последващи оценки	(512)	(855)
Авансови шестмесечни дивиденди	(12,431)	(37,121)
Разпределение на печалбата за дивиденди	<u>(14,916)</u>	<u>(40,187)</u>
Салдо на 31 декември	<u>19,318</u>	<u>13,827</u>

30. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Дългосрочните банкови заеми включват:

Вид валута	Договорен а сума на заема	Падеж	Дългосрочн а част	Краткосрочн а част	Общо	Дългосрочн а част	Краткосрочн а част	Общо
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиционни заеми								
евро	40,000	04.04.2032	69,529	8,609	78,138	-	-	-
евро	20,000	25.12.2032	12,963	3,229	16,192	-	-	-
лева	9,544	25.12.2029	6,941	1,738	8,679	8,677	854	9,531
Удължени кредитни линии								
евро	15,000	01.09.2025	-	25,492	25,492	27,021	-	27,021
			89,433	39,068	128,501	35,698	854	36,552

Банковите заеми в лева са договорени при лихвен процент, определен на база краткосрочен лихвен процент плюс надбавка от 1,9 пункта, но не по-малко от 1,9 пункта, а за тези в евро - едномесечен EURIBOR плюс надбавка от 1,1 до 2,9 пункта (2023 г.: банковите заеми в лева са договорени при лихвен процент, определен на база краткосрочен лихвен процент плюс надбавка от 1,9 пункта, но не по-малко от 1,9 пункта, а за тези в евро - едномесечен EURIBOR плюс надбавка от 1,1 пункта, но не по-малко от 1,1 пункта).

За обезпечения на посочените заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 56,559 х.лв. (31.12.2023 г.: 41,659 х.лв.) (Приложение № 15);
- Особени залози на машини, съоръжения и оборудване с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 9,589 х.лв. (31.12.2023 г.: 10,644 х.лв.) (Приложение № 15);
- Особени залози на материални запаси с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 11,735 х.лв. (31.12.2023 г.: 11,735 х.лв.) (Приложение № 23);

Договорите за дългосрочните банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

Равнение на движението на пасивите, произтичащи от финансовата дейност

Таблицата по – долу представя промените в пасивите от финансовата дейност, като представя както паричните, така и непаричните промени. Пасивите, произтичащи от финансовата дейност са тези, за които паричните потоци са или бъдещите парични потоци ще бъдат класифицирани в отчета за парични потоци на дружеството като парични потоци от финансова дейност.

01.01.2024 г	Промени в паричните потоци от финансова дейност	Нововъзникнали задължения през годината	Други непарични промени	31.12.2024
--------------	---	---	-------------------------------	------------

	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	81,390	94,802	-	684	176,876
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	16,507	(2,097)	2,493	162	17,065
Задължения по лизингови договори към трети лица	3,195	(965)	572	(33)	2,769
Дивиденди и неупражнени права по варианти	142,449	(168,383)	28,070	(882)	1,254
Общо	243,541	(76,643)	31,135	(69)	197,964
Постъпления от емисия на капитал	9,840	26,884	-	(36,724)	-
Обратно изкупени и продадени акции	(57,452)	5,749	1	(1,857)	(53,559)
Получени правителствени финансираня за земеделски земи	-	1	-	(1)	-
Резерв за издадени варианти	1,857	-	97	(1,694)	260
Нетни парични потоци от финансова дейност	197,786	(44,009)	31,233	(40,345)	144,665

	01.01.2023 г. BGN '000	Промени в паричните потоци от финансова дейност BGN '000	Нововъзникнали задължения през годината BGN '000	Други непарични промени BGN '000	31.12.2023 г. BGN '000
Банкови заеми	14,062	67,202	80	46	81,390
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	16,376	(1,929)	1,841	219	16,507
Задължения по лизингови договори към трети лица	1,396	(864)	3,033	(370)	3,195
Дивиденди и неупражнени права по варианти	215	(71,889)	215,933	(1,810)	142,449
Общо	32,049	(7,480)	220,887	(1,915)	243,541
Постъпления от емисия на капитал	-	156,084	-	(146,244)	9,840
Обратно изкупени акции	(52,203)	(5,252)	-	3	(57,452)
Получени правителствени финансираня за земеделски земи	-	36	-	(36)	-
Резерв за издадени варианти	12,488	(791)	-	(9,840)	1,857
Нетни парични потоци от финансова дейност	(7,666)	142,597	220,887	(158,032)	197,786

31. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЫЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	временна разлика		данък	
	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	53,103	5,310	54,788	5,479
в т.ч. Преоценъчен резерв	18,102	1,810	19,359	1,952
Нематериални активи	1,558	156	1,979	197
Инвестиционни имоти	18,557	1,856	16,409	1,641
в т.ч. Преоценъчен резерв	534	53	534	53
Общо пасиви по отсрочени данъци	73,218	7,322	73,176	7,317
Задължения към персонала	(9,954)	(995)	(10,091)	(1,010)
Вземания	(14,940)	(1,494)	(18,166)	(1,817)
Начислени задължения	(7,758)	(776)	(6,092)	(609)
Материални запаси	(8,034)	(804)	(4,124)	(412)
Общо активи по отсрочени данъци	(40,686)	(4,069)	(38,473)	(3,848)
Нетни пасиви по отсрочени данъци върху печалбата	32,532	3,253	34,703	3,469

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2024 година е както следва:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	Салдо на 1 януари 2024 година	Признати в печалба и загуба	Признати в собствения капитал	Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация	Салдо на 31 декември 2024 година
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Имоти, машини и оборудване	(5,479)	135	(2)	36	(5,310)
Нематериални активи	(197)	41	-	-	(156)
Инвестиционни имоти	(1,641)	(215)	-	-	(1,856)
Задължения към персонала	1,010	(15)	-	-	995
Вземания	1,819	(325)	-	-	1,494
Материални запаси	412	392	-	-	804
Начислени задължения	607	169	-	-	776
Общо	(3,469)	182	(2)	36	(3,353)

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2023 година е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2023 година</i>	<i>Признати в печалба и загуба</i>	<i>Признати в собствения капитал</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Салдо на 31 декември 2023 година</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(6,421)	787	4	151	(5,479)
Инвестиционни имоти	(1,448)	(202)	9	-	(1,641)
Нематериални активи	(241)	44	-	-	(197)
Задължения към персонала	917	93	-	-	1,010
Вземания	1,065	754	-	-	1,819
Материални запаси	175	237	-	-	412
Начислени задължения	660	(53)	-	-	607
Разходи по преобразуване на дъщерно дружество	1	(1)	-	-	-
Общо	(5,292)	1,659	13	151	(3,469)

Не са признати активи по отсрочени данъци както следва:

<i>Непризнати отсрочени данъчни активи</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>	<i>временна разлика</i>	<i>данък</i>
	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	(23,690)	(2,369)	(25,084)	(2,508)
Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества	(4,844)	(484)	(5,034)	(503)
Обезценка на инвестиции в смесени дружества	(2,946)	(295)	(2,946)	(295)
Общо	(31,480)	(3,148)	(33,064)	(3,306)

32. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Правителствените финансираия са по сключени договори с Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия за безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г.“, оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност 2014 – 2020 г.“ и оперативна програма „Енергийна ефективност“.

Таблицата по-долу представя дългосрочната и краткосрочна част на получените финансираия по видове:

	31.12.2024			31.12.2023		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Придобиване на машини и оборудване за ново таблетно производство	1,563	179	1,742	1,742	179	1,921
Придобиване на компактна линия за разливане на флакони под изолатор	1,447	167	1,614	1,613	167	1,780
Внедряване на иновативни продукти в ампулното производство	900	200	1,100	1,100	200	1,300
Придобиване на дълготрайни активи и реконструкция на сгради	270	8	278	279	8	287
Придобиване на общообменни инсталации за вентилация и климатизация	47	9	56	57	9	66
Климатична инсталация с водоохлаждащ агрегат	46	4	50	50	4	54
Машина за дозиране на течни лекарствени форми	39	6	45	44	6	50
Система за управление и наблюдение на климатични камери, чилъри и осветителна инсталация	33	3	36	36	3	39
Автоматична сашет машина	12	2	14	14	2	16
Внедряване в производство на иновативни капки за очи тип "изкуствени сълзи"	-	-	-	-	14	14
Автоматична линия за пълнене и затваряне на флакони	-	-	-	-	1	1
Общо	4,357	578	4,935	4,935	593	5,528

Краткосрочната част от финансиранията ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения” (Приложение № 41).

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията по лизингови договори към свързани предприятия са възникнали във връзка с наемане на сгради и са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
До една година	2,059	1,733
Над една година	15,006	14,774
Общо	17,065	16,507

Минималните лизингови плащания към свързани предприятия са дължими както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
До една година	2,261	1,929
Над една година	15,669	15,511
	17,930	17,440
Бъдещ финансов разход по лизинг	(865)	(933)
Сегашна стойност на задълженията по лизингови договори	17,065	16,507

Срокът на лизинговите договори към свързани предприятия е 01.08.2032 г.

Дружеството има предоставени депозити по лизинговите договори като обезпечения на задълженията по тях в размер на 516 х.лв. (31.12.2023 г.: 516 х.лв.) (Приложение № 21).

Задълженията по лизинговите договори към свързани предприятия са в евро.

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “задължения към свързани предприятия” (Приложение № 38).

34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЛИЗИНГОВИ ДОГОВОРИ КЪМ ТРЕТИ ЛИЦА

Включените в отчета за финансовото състояние задължения по лизингови договори към трети лица са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
До една година	896	945
Над една година	1,873	2,250
Общо	2,769	3,195

Минималните лизингови плащания към трети лица са дължими както следва:

<i>Срок</i>	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000

До една година	917	1,018
Над една година	1,905	2,309
	<u>2,822</u>	<u>3,327</u>
Бъдещ финансов разход по лизинг	(53)	(132)
Сегашна стойност на задълженията по лизингови договори	<u>2,769</u>	<u>3,195</u>

Таблицата по – долу показва задълженията по видове договори за лизинг към трети лица:

	31.12.2024			31.12.2023		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
По договори за лизинг на автомобили	1,841	795	2,636	2,182	793	2,975
По договори за лизинг на сгради	32	90	122	57	87	144
По договори за лизинг на апарати	-	9	9	9	33	42
По договори за лизинг на предавателни устройства	-	2	2	2	25	27
По договори за лизинг на земя	-	-	0	-	7	7
Общо	<u>1,873</u>	<u>896</u>	<u>2,769</u>	<u>2,250</u>	<u>945</u>	<u>3,195</u>

Задълженията по лизинговите договори към трети лица в лева са в размер на 10 х.лв (31.12.2023 г.: 76 х.лв.), в евро са 2,174 х.лв. (31.12.2023 г.: 2.647 х.лв.), в щат.долари – 431 х.лв. (31.12.2023 г.: 297 х.лв.) и в други валути – 154 х.лв. (31.12.2023 г.: 175 х.лв.).

Дружеството има предоставени депозити по лизинговите договори като обезпечения на задълженията по тях в размер на 7 х.лв. (31.12.2023 г.: 13 х.лв.) (Приложение № 26 б).

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “други текущи задължения” (Приложение № 41).

35. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала включват:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	5,775	5,120
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	319	231
Общо	6,094	5,351

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (*Приложение № 2.24*).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка към 31.12.2024 г, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	5,120	4,199
Разход за текущ трудов стаж	480	397
Разходи за лихви	238	262
Нетна актюерска (печалба) / загуба, призната през периода	52	8
Плащания през годината	(627)	(606)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:	512	860
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	2	(47)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	222	343
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	288	564
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	5,775	5,120

Начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

<i>2024</i>	<i>2023</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Разход за текущ трудов стаж	480	397
Разходи за лихви	238	262
Нетна актюерска (печалба)/загуба, призната през периода	52	8
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата (Приложение № 7)	770	667
	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:		
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени в демографските предположения</i>	2	(47)
<i>Актюерски (печалби)/загуби от промени във финансовите предположения</i>	222	343
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	288	564
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 14)	512	860
Общо	1,282	1,527

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2024 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 4,0% (2023 г.: 4,50%). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2023 г.: 4 % - за Софарма АД и 2% за Вета фарма АД);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2021 г. - 2023 г. (2023 г.: 2020 г. - 2022 г.);
- темп на текучество – между 2 % и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2023 г.: между 1 % и 16 %);
- преждевременно пенсиониране поради болест – между 0,03% и 0,32% в зависимост от пет обособени възрастови групи (2023 г.: между 0,03% и 0,32%).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо да балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;

- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на:

а. ръста на заплатите

б. дисконтовата норма

в. текучество

върху сумата на отчетените разходи за текущ стаж и лихви и респ. върху настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

- *Ефекти върху размера на настоящата стойност на задължението*

	2024 година		2023 година	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изменение на ръста на заплатите	410	(369)	338	(306)
Изменение на дисконтовата норма	(364)	413	(300)	339
Изменение в текуството	(404)	454	(334)	374

- *Ефекти върху размера на отчетените разходи за текущ стаж и лихви*

	2024 година		2023 година	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Изменение на ръста на заплатите	77	(68)	59	(52)
Изменение на дисконтовата норма	(67)	77	(5)	5
Изменение в текучеството	(74)	85	(57)	65

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

<i>Прогнозни плащания</i>	<i>Пенсиониране по възраст и стаж</i>	<i>Пенсиониране по болест</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Плащания през 2025 г.</i>	1,001	21	1,022
<i>Плащания през 2026 г.</i>	466	21	487
<i>Плащания през 2027 г.</i>	339	21	360
<i>Плащания през 2028 г.</i>	498	21	519
<i>Плащания през 2029 г.</i>	709	21	730
	3,013	105	3,118

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е 7 години (31.12.2023 г.: 6,4 години за Софарма АД и 5,1 години за Вета фарма АД).

Задълженията по дългосрочни доходи за тантиеми, са както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми с падеж 2029 г	182	-
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми с падеж 2028 г	137	137
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми с падеж 2027 г	-	94
Общо	319	231

36. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Краткосрочните банкови заеми включват:

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
<i>Удължени банкови заеми (овърдрафти)</i>				

лева	20,000	01.10.2025	20,003	15,536
лева	19,558	01.10.2025	18,525	19,574
лева	9,779	01.10.2025	9,776	9,678
евро	10,000	20.02.2025	43	44
лева	10,000	31.07.2025	28	-
лева	20,000	31.07.2025	-	6
Общо			48,375	44,838

Банковите заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 1,25 пункта, но не по – малко от 1,25 пункта, а за тези в лева – от 2,80% до 3,10% (2023 г.: заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 1,25 пункта, а за тези в лева – от 1,3% до 2,65%). Кредитите са за оборотни средства.

За обезпечение на посочените по-горе заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 19,803 х.лв. (31.12.2023 г.: 19,807 х.лв.) (Приложение № 15 и Приложение № 17);
- Особени залози на:
  - машини и оборудване с балансова стойност към 31.12.2024 г. 22,927 х.лв. (31.12.2023 г.: 12,631 х.лв.) (Приложение № 15 и Приложение № 17);
  - материални запаси с балансова стойност към 31.12.2024 г.: няма (31.12.2023 г.: 22,082 х.лв.) (Приложение № 23);
  - вземания от свързани предприятия с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 74,993 х.лв. (31.12.2023 г.: 62,085 х.лв.) (Приложение № 24).

За обезпечение на един от посочените по-горе заеми са учредени ипотеки и залози от дъщерно дружество както следва:

- Ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 2,606 х.лв. (31.12.2023 г.: няма);
- търговски вземания от трети лица на дъщерно дружество с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 6,259 х.лв. (31.12.2023 г.: 7,823 х.лв.).

Част от усвоените кредити към 31 декември в размер на 18 х.лв. (31.12.2023 г.: 13 х.лв.) са под формата на банкови гаранции, издадени в полза на НЗОК за покриване на задължения.

Договорите за краткосрочни банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

37. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

31.12.2024	31.12.2023
BGN '000	BGN '000

Задължения към доставчици	101,624	21,537
Получени аванси	409	454
Общо	102,033	21,991

Задълженията към доставчици по видове са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Задължения за доставка на дълготрайни активи	84,928	2,734
Задължения за доставка на материални запаси	8,509	12,328
Задължения за доставка на услуги	8,187	6,475
Общо	101,624	21,537

Задълженията към доставчици са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици от чужбина	96,094	13,911
Задължения към доставчици от страната	5,530	7,626
Общо	101,624	21,537

Задълженията към доставчици са текущи и безлихвени. Задълженията в лева са в размер на 5,530 х.лв. (31.12.2023 г.: 7,055 х.лв.), в евро са 90,567 х.лв. (31.12.2023 г.: 8,385 х.лв.), в щат.долари – 3,126 х.лв. (31.12.2023 г.: 4,672 х.лв.) и в други валути – 2,401 х.лв. (31.12.2023 г.: 1,425 х.лв.)

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Получените аванси от клиенти са за покупки на:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Готова продукция	346	387
Услуги	63	67
Общо	409	454

Получените аванси от клиенти към 31 декември са текущи. От тях в лева са 95 х.лв. (31.12.2023 г.: 151 х.лв.) и в евро са 314 х.лв. (31.12.2023 г.: 303 х.лв.).

Дружеството има предоставени депозити и банкови гаранции като обезпечения на задължения към доставчици по търговски сделки в размер на 386 х.лв. (31.12.2023 г.: 360 х.лв.) (Приложение № 26 в, Приложение № 28 и Приложение № 36).

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към асоциирани дружества	2,092	1,749
Задължения към дъщерни предприятия	185	170
Задължения към дружества акционери със значително влияние	162	84,982
Задължения към дружества свързани чрез ключов управленски персонал	150	209
Задължения към ключов управленски персонал	-	12,991
Задължения към дружества, контролирани от асоциирано дружество	-	8
Общо	<u>2,589</u>	<u>100,109</u>

Задълженията към свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения по лизингови договори (Приложение № 33)	2,059	1,733
Доставка на услуги	371	199
Задължения за доставка на материални запаси	159	279
Задължения за дивиденди	-	97,898
Общо	<u>2,589</u>	<u>100,109</u>

Задълженията към свързани предприятия са текущи. Левовите задължения са в размер на 345 х.лв. (31.12.2023 г.: 98,293 х.лв.), в евро – 2,243 х. лв. (31.12.2023 г.: 1,814 х.лв.) и в полски злоти – 1 х.лв. (31.12.2023 г.: 2 х.лв.)

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения към свързани лица е 90 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица.

39. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
-------------------	-------------------

	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данъци върху доходите на физическите лица	544	460
Данъци върху разходите	360	393
Данъци върху дивиденди	-	1,240
Данък върху добавена стойност	-	332
Корпоративен данък	-	1
Общо	904	2,426

На дружеството са извършени данъчни проверки както следва:

- по Закона за данъка върху добавената стойност – до 31.11.2024 г.;
- по Закона за корпоративното подоходно облагане – до 31.12.2023 г.;
- по Кодекса за социалното осигуряване – до 31.12.2021 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

40. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване са както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към персонала, в т.ч.:	8,657	8,908
<i>танъеми</i>	3,711	3,430
<i>текущи задължения</i>	2,921	3,210
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	2,025	2,268
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	1,776	1,764
<i>текущи задължения</i>	1,428	1,376
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	348	388
Общо	10,433	10,672

41. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения са както следва:

	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения за възстановяване по договори с клиенти (Приложение № 2.5.6)	4,771	4,885
Задължения за дивиденди и неупражнени права за варианти	1,254	44,551

Задължение по лизингови договори към трети лица (Приложение № 34)	896	945
Правителствени финансираня (Приложение № 32)	578	593
Провизия по предоставени финансови гаранции (Приложение № 2.26)	360	674
Удръжки от работните заплати	50	154
Задължения по получени депозити като гаранции	<u>1</u>	<u>1</u>
Общо	<u>7,910</u>	<u>51,803</u>

Провизията по предоставени финансови гаранции в размер на 359 х.лв. (31.12.2023 г.: 674 х.лв.) възниква в резултат на поети ангажименти от дружеството да извърши определени плащания за сметка на длъжник, който не е направил плащане в съответствие с дългов инструмент (Приложение № 2.27).

Движението на провизията по предоставени финансови гаранции е както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>674</u>	<u>1,958</u>
Увеличение на провизия по финансови гаранции, призната в печалба или загуба през годината	36	-
Намаление на провизия по финансови гаранции, призната в печалба или загуба през годината	<u>(350)</u>	<u>(1,284)</u>
Салдо на 31 декември	<u>360</u>	<u>674</u>

Поетите ангажименти от дружеството да извърши определени плащания за сметка на длъжник, който не е направил плащане в съответствие с дългов инструмент са на свързани предприятия.

42. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

Дружеството е получило правителствени финансираня по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007 – 2013 г.“, оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност 2014 – 2020 г.“, и оперативна програма „Енергийна ефективност“ (Приложение № 32 и Приложение № 41), свързани с придобиване на дълготрайни активи, реконструкции на сгради и технологично обновление и модернизация на таблетното производство, внедряване на иновативни

продукти в ампулното производство, придобиване на общообменни инсталации за вентилация и климатизация при производството на медицински продукти и внедряване на иновативни капки за очи тип „изкуствени слъзи“ (Приложение № 15). Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответните проекти да не претърпяват значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираня подлежат на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договорите са спазени.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е предоставило в полза на банки по получени заеми от свързани лица, следните обезпечения:

а) по заеми на дъщерни дружества:

- ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 12,444 х.лв. (31.12.2023 г.: 37,392 х.лв.) (Приложение № 15);
- особени залози на:
  - машини и оборудване с балансова стойност към 31.12.2024 г.: няма (31.12.2023 г.: 10,644 х.лв.) (Приложение № 15);
  - материални запаси с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 28,030 х.лв. (31.12.2023 г.: 7,000 х.лв.) (Приложение № 23);
  - особен залог на акции от капитала на дъщерно дружество с балансова стойност към 31.12.2024 г. в размер на 10,126 х.лв. (31.12.2023 г.: 10,050 х.лв.) (Приложение № 18).

б) по заеми на асоциирани дружества:

- ипотеки на недвижими имоти с балансова стойност към 31.12.2024 г.: 5,699 х.лв. (31.12.2023 г.: 14,107 х.лв.) (Приложение № 15);

Дружеството е съдлъжник и гарант по получени банкови кредити, издадени банкови гаранции и сключени лизингови договори на следните дружества:

Дружество	Период на падеж	Вид валута	Договорен размер		Размер на гарантирана сума към 31.12.2024 BGN'000
			Оригинална валута	BGN'000	
Софарма Трейдинг АД	2025 г. - 2026	лева	191,669	191,669	157,922

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година**

Софарма Трейдинг АД	2025 г. -2026 г.	евро	37,500	73,344	7,024
Софарма Трейдинг доо, Белград	2025 г - 2026 г.	евро	35,010	68,474	42,494
Доверие обединен холдинг АД	2027 г.	лева	30,000	30,000	11,250
Енергоинвестмънт АД	2026 г.	лева	2,000	2,000	1,550
Общо					220,240

43. ПРЕИЗЧИСЛЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ВЛИВАНЕ

Във финансовия си отчет за 2024 г. Софарма АД представя сравнителна информация за 2023 г. на база обединяване на индивидуалните финансови отчети на влятото (Вета фарма АД) и приемащото (Софарма АД) дружества (*Приложение № 2.3.*), както следва:

43.1. Встъпителен отчет за финансовото състояние към датата на вливане – 01.01.2024 г.

Встъпителният отчет за финансовото състояние на Софарма АД в резултат на извършеното вливане на 01.01.2024 г., е изготвен на база балансовите стойности на активите и пасивите на двете дружества от индивидуалните им отчети за финансовото състояние към 31.12.2023 г.

Доколкото датата на счетоводното отразяване на вливането е 01.01.2024 г. данните в отчета за финансово състояние към тази дата съответстват на данните към съпоставимия сравнителен период към 31.12.2023 г.

Активите и пасивите на двете дружества, обединени към счетоводната дата на вливането 01.01.2024 г., като структура и размер, са както следва:

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Софарма АД	Вета Фарма АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за финансовото състояние
	31 декември 2023 BGN'000	31 декември 2023 BGN'000	31 декември 2023 BGN'000	31 декември 2023 BGN'000
АКТИВ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини и оборудване	209,456	2,548	75	212,079
Нематериални активи	5,893	-	2,015	7,908
Инвестиционни имоти	49,886	-	-	49,886
Инвестиции в дъщерни дружества	90,655	-	(6,754)	83,901

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година**

Инвестиции в асоциирани и смесени дружества	112,094	-	-	112,094
Други дългосрочни капиталови инвестиции	3,870	-	-	3,870
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	62,664	-	-	62,664
Други дългосрочни вземания	3,357	-	-	3,357
	537,875	2,548	(4,664)	535,759

Текущи активи

Материални запаси	106,651	576	-	107,227
Вземания от свързани предприятия	84,714	196	(1)	84,909
Търговски вземания	22,759	8	-	22,767
Предоставени заеми на трети лица	11,203	-	-	11,203
Други вземания и предплатени разходи	6,001	831	(117)	6,715
Парични средства и парични еквиваленти	105,354	1,333	-	106,687
	336,682	2,944	(118)	339,508

ОБЩО АКТИВИ

	874,557	5,492	(4,782)	875,267
--	----------------	--------------	----------------	----------------

**СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ
СОБСТВЕН КАПИТАЛ**

Основен акционерен капитал	172,591	4,540	(4,540)	172,591
Обратно изкупени собствени акции	(57,452)	-	-	(57,452)
Резерви	445,129	306	(161)	445,274
Други капиталови компоненти	1,857	-	-	1,857
Неразпределена печалба / Непокрита загуба	14,000	(13)	(160)	13,827
	576,125	4,833	(4,861)	576,097

ПАСИВИ**Нетекущи задължения**

Дългосрочни банкови заеми	35,698	-	-	35,698
Пасиви по отсрочени данъци	3,304	(7)	172	3,469
Правителствени финансираня	4,791	160	(16)	4,935
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	14,774	-	-	14,774
Задължения по лизингови договори към трети лица	2,250	-	-	2,250
Дългосрочни задължения към персонала	5,274	77	-	5,351
	66,091	230	156	66,477

Текущи задължения

Краткосрочни банкови заеми	44,838	-	-	44,838
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	854	-	-	854

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година**

Търговски задължения	21,723	268	-	21,991
Задължения към свързани предприятия	100,043	67	(1)	100,109
Задължения за данъци	2,515	3	(92)	2,426
Задължения към персонала и за социално осигуряване	10,581	91	-	10,672
Други текущи задължения	51,787	-	16	51,803
	232,341	429	(77)	232,693
ОБЩО ПАСИВИ	298,432	659	79	299,170
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	874,557	5,492	(4,782)	875,267

Направените корекции в отчетите за финансовото състояние на двете дружества за тяхното обединяване основно са в резултат на: а) унифициране на счетоводната политика и б) извършени елиминации на инвестицията в дъщерно дружество и на вътрешно групови разчети между двете дружества, вкл. свързаните с тях ефекти върху отсрочените данъци. Нетният ефект върху натрупаните печалби към 01.01.2024 г. е загуба в размер на 7,619 х.лв., която е формирана както следва:

- загуба в размер на 7,446 х.лв. от вливането на Биофарм Инженеринг АД;
- загуба в размер на 173 х.лв. от вливането Вета Фарма АД.

43.2. Сравнителна информация

Във финансовия отчет за 2024 г. на Софарма АД (приемащото дружество) е извършено преизчисление на сравнителните данни за 2023 г. и най-ранния съпоставим период – 01.01.2023 г. единствено и само за целите на съпоставимост. Тези преизчисления са направени за обединяване на данните в: а) *отчета за финансовото състояние към 31.12.2023 г.*; б) *отчета за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.*; в) *отчета за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. и г) отчета за финансовото състояние към 01.01.2023 г.* на двете дружества, така сякаш вливащото и приемащите дружества са били винаги обединени.

Ефектите от вливането в съответните отчети са представени както следва:

а) *отчет за финансовото състояние към 31.12.2023 г.:*

Данните от встъпителния отчет за финансовото състояние на 01.01.2024 г. са представени като сравнителни данни към 31.12.2023 г. в настоящия отчет (*Приложение № 43.1*).

б) *отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.:*

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

Софарма АД	Вета Фарма АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за всеобхватния доход
------------	---------------	----------------------	--------------------------------------

	2023 BGN'000	2023 BGN'000	2023 BGN'000	2023 BGN'000
Приходи	250,020	3,256	-	253,276
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	16,133	191	(26)	16,298
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство	11,967	(18)	-	11,949
Разходи за суровини и материали	(85,392)	(1,416)	2	(86,806)
Разходи за външни услуги	(46,121)	(590)	-	(46,711)
Разходи за персонала	(67,239)	(1,172)	5	(68,406)
Разходи за амортизация	(20,965)	(235)	(263)	(21,463)
Други разходи за дейността	(8,770)	(27)	(74)	(8,871)
Печалба от оперативна дейност	49,633	(11)	(356)	49,266
				-
Нетна печалба/(загуба) от продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	2,400	-	-	2,400
Обезценка на нетекущи активи	(1,991)	-	-	(1,991)
Финансови приходи	7,795	-	(197)	7,598
Финансови разходи	(3,635)	(3)	1	(3,637)
Финансови приходи/(разходи), нетно	4,160	(3)	(196)	3,961
Печалба преди данък върху печалбата	54,202	(14)	(552)	53,636
Разход за данък върху печалбата	(6,081)	1	14	(6,066)
Нетна печалба за годината	48,121	(13)	(538)	47,570

**Други компоненти на всеобхватния доход:
Компоненти, които нама да бъдат
реклафицирани в печалбата или
загубата:**

Печалба / (Загуба) по преоценки на имоти, машини и оборудване	33	-	-	33
Нетна промяна в справедливата стойност на други дългосрочни капиталови инвестиции	1,766	-	-	1,766
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	(855)	-	(5)	(860)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани	(3)	-	-	(3)

Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	941	-	(5)	936
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	49,062	(13)	(543)	48,506

Ефектът в общия всеобхватен доход за 2023 г. в резултат на вливането на дъщерното дружество е загуба в размер на 556 х.лв. и е формирана както следва:

- а) общият всеобхватен доход за годината на Вета Фарма АД е загуба в размер на 13 х.лв.;
- б) ефектите от елиминациите на вътрешно групови сделки между двете дружества и свързаните с тях отсрочени данъци е загуба в размер на 543 х.лв.

в) отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.:

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	Софарма АД	Вета Фарма АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за паричните потоци
	2023 BGN'000	2023 BGN'000	2023 BGN'000	2023 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност				
Постъпления от клиенти	244,819	4,136	(57)	248,898
Плащания на доставчици	(162,725)	(5,350)	57	(168,018)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(64,262)	(1,160)	-	(65,422)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(10,433)	(11)	-	(10,444)

Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)	2,361	2,468	-	4,829
(Платени)/възстановени данъци върху печалбата, нетно	(8,205)	-	-	(8,205)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(2,222)	-	-	(2,222)
Курсови разлики, нетно	(460)	(1)	-	(461)
Други постъпления/(плащания), нетно	(1,480)	(2)	(300)	(1,782)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(2,607)	80	(300)	(2,827)

Парични потоци от инвестиционна дейност

Покупки на имоти, машини и оборудване	(13,405)	(19)	-	(13,424)
Постъпления от продажби на имоти, машини и оборудване	14,658	-	-	14,658
Покупки на нематериални активи	(2,089)	-	-	(2,089)
Покупка на инвестиционни имоти	(290)	-	-	(290)
Покупки на акции в асоциирани дружества	(27,933)	-	-	(27,933)
Постъпления от продажби на акции в асоциирани дружества	2,845	-	-	2,845
Покупки на други дългосрочни капиталови инвестиции	(13,440)	-	-	(13,440)
Постъпления от продажба на други дългосрочни капиталови инвестиции	578	-	-	578
Покупки на акции/дялове в дъщерни дружества	(7,606)	-	-	(7,606)
Постъпления от продажби на акции/дялове в дъщерни дружества	218	-	-	218
Постъпления на дивиденди от инвестиции в дъщерни дружества	197	-	(197)	-
Постъпления на дивиденди от асоциирани дружества	1,488	-	-	1,488
Постъпления на дивиденди от капиталови инвестиции	26	-	-	26
Предоставени заеми на свързани предприятия	(25,704)	-	-	(25,704)
Възстановени заеми, предоставени на свързани предприятия	39,039	-	-	39,039
Предоставени заеми на други предприятия	(2,740)	-	-	(2,740)
Получени лихви по предоставени заеми	2,393	-	-	2,393
Получени лихви по депозити	946	-	-	946
Предоставени възстановими допълнителни дялови вноски на дъщерни дружества	(9,134)	-	-	(9,134)
Постъпления от такси по поръчителства	424	-	-	424
Нетни парични потоци от/(използвани в) инвестиционна дейност	(39,529)	(19)	(197)	(39,745)

Парични потоци от финансова дейност

Постъпления от емисия на капитал	156,084	-	-	156,084
Постъпления на дългосрочни банкови заеми	36,565	-	-	36,565
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(2,337)	-	-	(2,337)

(Изплащане) / Постъпления от краткосрочни банкови заеми (овърдрафт), нетно	33,063	-	-	33,063
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	(89)	-	-	(89)
Обратно изкупени собствени акции	(5,252)	-	-	(5,252)
Изплатени дивиденди и неупражнени права по варианти	(71,889)	(197)	197	(71,889)
Плащания по лизингови договори към свързани предприятия	(1,929)	-	-	(1,929)
Плащания по лизингови договори към трети лица	(864)	-	-	(864)
Получени правителствени финансираня за земеделски земи	36	-	-	36
Постъпления / (плащания), нетно, свързани с други капиталови компоненти (варанти)	(791)	-	-	(791)
Нетни парични потоци използвани във финансовата дейност	142,597	(197)	197	142,597
Нетно увеличение (намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	100,461	(136)	(300)	100,025
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	4,893	1,469	-	6,362
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември за паричен поток	105,354	1,333	(300)	106,387

Направените корекции в отчета за паричните потоци основно са в резултат на извършени елиминации на паричните потоци свързани с вътрешно групови сделки между двете дружества.

г) отчет за финансовото състояние към 01.01.2023 г.:

Активите и пасивите на трите дружества, обединени към 01.01.2023 г., като структура и размер, са както следва:

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Софарма АД	Биофарм Инженеринг АД	Вега Фарма АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за финансово състояние
	1 януари 2023 BGN'000	1 януари 2023 BGN'000	1 януари 2023 BGN'000	1 януари 2023 BGN'000	1 януари 2023 BGN'000

АКТИВ

Нетекущи активи

Имоти, машини и оборудване	217,894	11,738	2,764	386	232,782
Нематериални активи	4,247	-	-	2,309	6,556
Инвестиционни имоти	49,267	-	-	-	49,267
Инвестиции в дъщерни дружества	90,235	-	-	(13,865)	76,370
Инвестиции в асоциирани и смесени дружества	69,372	-	-	-	69,372
Други дългосрочни капиталови инвестиции	4,706	-	-	-	4,706
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	67,471	-	-	-	67,471
Други дългосрочни вземания	3,526	-	-	-	3,526
	506,718	11,738	2,764	(11,170)	510,050

Текущи активи

Материални запаси	82,618	142	563	(2)	83,321
Вземания от свързани предприятия	74,682	6	222	(6,647)	68,263
Търговски вземания	18,095	26	1	(6)	18,116
Предоставени заеми на трети лица	8,317	-	-	-	8,317
Други вземания и предплатени разходи	6,057	21	634	-	6,712
Парични средства и парични еквиваленти	4,761	132	1,469	-	6,362
	194,530	327	2,889	(6,655)	191,091

ОБЩО АКТИВИ

	701,248	12,065	5,653	(17,825)	701,141
--	----------------	---------------	--------------	-----------------	----------------

**СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ
СОБСТВЕН КАПИТАЛ**

Основен акционерен капитал	134,798	5,540	4,540	(10,080)	134,798
Премиен резерв	-	1,091	-	(1,091)	-
Обратно изкупени собствени акции	(52,203)	-	-	-	(52,203)
Резерви	461,449	788	284	(773)	461,748
Други капиталови компоненти	12,488	-	-	-	12,488
Неразпределена печалба	43,843	(8,596)	220	1,172	36,639
	600,375	(1,177)	5,044	(10,772)	593,470

ПАСИВИ**Нетекущи задължения**

Дългосрочни банкови заеми	-	1,860	-	-	1,860
Пасиви по отсрочени данъци	4,728	375	(6)	195	5,292
Правителствени финансираня	3,587	2,409	179	(20)	6,155
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	14,739	-	-	-	14,739
Задължения по лизингови договори към трети лица	594	-	-	-	594
Дългосрочни задължения към персонала	4,192	148	62	-	4,402
	27,840	4,792	235	175	33,042

Текущи задължения

Краткосрочни банкови заеми	11,734	-	-	-	11,734
----------------------------	--------	---	---	---	--------

Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	-	468	-	-	468
Търговски задължения	40,031	18	225	-	40,274
Задължения към свързани предприятия	2,632	7,248	56	(7,248)	2,688
Задължения за данъци	885	7	6	-	898
Задължения към персонала и за социално осигуряване	9,410	394	87	-	9,891
Други текущи задължения	8,341	8	-	327	8,676
Правителствени финансираня	-	307	-	(307)	-
	73,033	8,450	374	(7,228)	74,629
ОБЩО ПАСИВИ	100,873	13,242	609	(7,053)	107,671
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	701,248	12,065	5,653	(17,825)	701,141

Направените корекции в отчетите за финансовото състояние на трите дружества за тяхното обединяване основно са в резултат на: а) унифициране на счетоводната политика и б) извършени елиминации на инвестициите в дъщерните дружества и на вътрешно групови разчети между трите дружества, вкл. свързаните с тях ефекти върху отсрочените данъци. Нетният ефект върху натрупаните печалби към 01.01.2023 г. е загуба в общ размер на 7,204 х.лв, която е формирана както следва:

- загуба от вливането на Биофарм Инженеринг АД – в размер на 7,574 х.лв;
- печалба от вливането Вета Фарма АД . – в размер на 370 х.лв..

Ефектът върху преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване на 01.01.2023 г е в посока увеличение в размер на 299 х.лв и е формиран от:

- вливането на Биофарм Инженеринг АД с размер на 154 х.лв;
- вливането Вета Фарма АД с размер на 145 х.лв..

44. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

Категории финансови инструменти

<i>Финансови активи</i>	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в т.ч.:		
	<u>16,719</u>	<u>3,870</u>
<i>Капиталови инвестиции</i>	16,719	3,870
Финансови активи по амортизирана стойност в т.ч.:	<u>159,859</u>	<u>288,273</u>
<i>Вземания и предоставени заеми в т.ч</i>	<u>147,005</u>	<u>181,586</u>
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	16,771	62,664
Други дългосрочни вземания	7,053	3,357
Вземания от свързани предприятия	83,196	84,839
Търговски вземания	23,771	18,784
Предоставени заеми на трети лица	11,552	11,203
Други текущи вземания	4,662	739
Финансови активи държани за търгуване	1	-
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<u>12,853</u>	<u>106,687</u>
Общо финансови активи	<u>176,578</u>	<u>292,143</u>
Финансови пасиви	<i>31.12.2024</i>	<i>31.12.2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови пасиви по амортизирана стойност в т.ч.:		
<i>Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми</i>	<u>176,876</u>	<u>81,390</u>
<i>Задължения по лизингови договори към свързани предприятия</i>	<u>17,065</u>	<u>16,507</u>
<i>Задължения по лизингови договори към трети лица</i>	<u>2,769</u>	<u>3,195</u>
<i>Други заеми и задължения в т.ч</i>	<u>103,409</u>	<u>164,465</u>
Търговски задължения	101,624	21,537
Задължения към свързани предприятия	530	98,376
Други текущи задължения	1,255	44,552

Общо финансови пасиви**300,119****265,557**

Към 31.12.2024 г. признатите пасиви по финансови гаранции са в размер на 360 х.лв. (31.12.2023 г.: 674 х.лв.) (Приложение № 41).

Загубите / (Печалбите) от обезценки, нетно от възстановените, свързани с финансови активи и финансови гаранции, признати в отчета за всеобхватния доход са както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Вземания от клиенти (Приложение № 9)	(944)	957
Предоставени заеми по амортизирана стойност (Приложение № 12)	661	808
Вземания по предоставени поръчителства (Приложение № 12)	1	2
Предоставени финансови гаранции (Приложение № 11)	(314)	(1,284)
Общо	(596)	483

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

Кредитният риск на дружеството възниква както от основната му дейност, чрез търговските вземания, така и от неговата финансова дейност, включваща предоставяне на заеми на свързани и трети лица, поети ангажименти по заеми, гаранции и депозити в банки. В дружеството са разработени политики, процедури и правила за контрол и мониторинг на поведението на кредитния риск.

Търговски вземания

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски рабати. Дружеството си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с НЗОК и с дистрибутори, които работят с държавните болнични заведения изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Кредитната политика на дружеството предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащане.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Дружеството използва матрици за провизиране на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиенти. Последните са групирани в групи (портфейли) от различни сегменти клиенти, които имат сходни характеристики, вкл. за кредитен риск.

Прилаганите в матриците проценти на провизиране се базират на дните просрочие за всеки отделен портфейл.

Първоначално процентите на всяка матрица се определят на база исторически данни, наблюдавани от дружеството, за период от три години. В основата на метода е анализа на историята и оценката на поведението на всяка фактура в дадена група, издадени за последните поне три години в аспект на дни просрочие, преминаване по периоди между различните диапазони на просрочие, плащанията и несъбрани суми и т.н. На тази база се определя процентът на загубата като несъбираемостта на дадена група фактури към просрочените фактури по дни. Дружеството няма практика да изисква обезпечение по вземанията от своите клиенти, както и не ги застрахова.

На второ място, дружеството прецизира матриците за провизиране на обезценка на всеки портфейл като коригира определените проценти на база исторически данни за поведението на плащанията по издадените фактури и историческите загуби от несъбираемост чрез включване на прогнозна информация за определени макрофактори. Историческите проценти се коригират, за да отразят ефекта от бъдещо поведение на макроикономически фактори, за които е установена статистическа зависимост и за които се смята, че оказват влияние на способността на клиентите да обслужват и уреждат задълженията си.

Предвид краткосрочния хоризонт на вземанията и прогнозите на международни институции (ЕК, МВФ, Световна банка) за следващата 2025 година за развитието на българската и световната икономика, анализът на ръководството показва, че ефектите от промените в макроикономическата среда върху матрицата за провизиране са несъществени по размер към 31.12.2024 г.

Съдебни и присъдени вземания

При преценката на събираемостта на съдебните и присъдените вземания ръководството прави индивидуален анализ на цялата експозиция от всеки контрагент (тип контрагент) с оглед установяване на реалната възможност за събирането им. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител).

Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Предоставени заеми, поръчителства и финансови гаранции

Оценката на всяка кредитна експозиция за целите на управлението на риска е процес, който изисква използването на модели, които да отразяват влиянието върху експозицията на промените в пазарните условия, очакваните парични потоци и времето до падеж. Оценката на кредитния риск на предоставените заеми и поръчителства води до по-нататъшни преценки за вероятността от възникване на неизпълнение, на свързаните с тези преценки коефициенти на загуба и на корелациите между контрагентите. Дружеството измерва кредитния риск като използва вероятността за неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD).

За определяне на кредитния риск на предоставените заеми, поръчителства и финансови гаранции, както и на определени индивидуални вземания, ръководството на дружеството е разработило методика, която включва два основни компонента: определяне на кредитен рейтинг на длъжника, и статистически модели за изчисляване на маргинални PD по години за всеки рейтинг. Относно рейтинга то използва вътрешни оценки за кредитния рейтинг на отделните контрагенти на база глобални методологии на водещи световни рейтингови агенции. Рейтингът отразява финансови съотношения за задлъжнялост, ликвидност, рентабилност и др., количествени (например нива на продажби) и качествени (например финансова политика, диверсификация и т.н.) критерии според съответната методология и индустрия.

Чрез статистически модели, базирани на исторически глобални данни за вероятности за неизпълнение (PD) и преходи между различни рейтинги, както и на прогнози за ключови макроикономически показатели (растеж на БВП, инфлация и т.н.) се определят нужните маргинални PD по години за всеки рейтинг.

На база установения конкретен рейтинг и анализ на характеристиките на длъжника и заема /поръчителството /гаранцията, вкл измененията, които са настъпили в тях спрямо предходния период се определя етапът на инструмента (Етап 1, Етап 2 или Етап 3). Дружеството счита, че даден финансов инструмент е претърпял *значително увеличение на кредитния риск*, когато са изпълнени един или повече от следните количествени или качествени критерии:

Количествени критерии:

- Увеличение на вероятността от неизпълнение (PD) за целия живот на финансовия актив към отчетната дата спрямо вероятността от неизпълнение за целия живот към датата, на която активът е признат за първи път;
- Заемополучателят е в просрочие над 30 дни, но по-малко от 90 дни;
- Действителни или очаквани значителни неблагоприятни промени в оперативните резултати на заемополучателя, над допустимия диапазон на изменение, измерени през основни финансови и оперативни показатели на длъжника;
- Значителна промяна в стойността на обезпечението, което се очаква да увеличи загубата и риска от неизпълнение.

Качествени критерии:

- Значителни неблагоприятни промени в бизнес, финансови и / или икономически условия, при които кредитополучателят оперира;
- Действителни или очаквани значителни неблагоприятни промени в оперативните резултати на кредитополучателя;
- Значителна промяна в стойността на обезпечението, която се очаква да увеличи риска от неизпълнение;
- Ранни признаци на проблеми с паричния поток / ликвидност, като забавяне в обслужването на търговските кредитори / кредити.

Критериите, използвани за определяне на значително нарастване на кредитния риск, се наблюдават и преразглеждат периодично за целесъобразност от финансовия директор на дружеството.

Дружеството определя финансов инструмент *в неизпълнение и с настъпила кредитна загуба*, когато отговаря на един или повече от следните критерии:

Количествени критерии

- Заемополучателят е с просрочие над 90 дни по своите договорни плащания;
- Настъпили или предстоящи съществени неблагоприятни промени и събития в бизнеса, финансовите условия и стопанската среда на заемополучателя, измерени през сериозен спад на основни финансови и оперативни показатели на длъжника;
- Заемополучателят отчита поредица загуби и отрицателни нетни активи;
- Настъпили или предстоящи съществени неблагоприятни промени в стойността на ключово обезпечение по заема, вкл. загуби на обезпечения.

Качествени критерии

Заемополучателят е в невъзможност да плаща поради значителни финансови затруднения. Това са случаи, когато:

- Заемополучателят е в нарушение на финансовия договор, напр. лихвени плащания, обезпечения;
- Негативни промени в бизнеса на заемополучателя;
- Направени отстъпки във връзка с финансови затруднения на заемополучателя;
- Вероятно е заемополучателят да бъде обявен в несъстоятелност.

Дефиницията за неизпълнение е приложена последователно за моделиране на вероятността от неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD) през изчисленията на очакваните загуби на дружеството.

Очакваните кредитни загуби са изчислени чрез дисконтиране на получената стойност от производението на: вероятността от неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD), определени както следва:

- PD представя вероятността заемополучателят да не изпълни финансовото си задължение или през следващите 12 месеца, или през целия живот на финансовия актив (PD за целия живот), определени на база на публични данни за PD на общоприети източници и статистически модели за ефектите от прогнозни макроикономически фактори. Също така ръководството на дружеството е извършило исторически анализ и е идентифицирало основните икономически променливи, влияещи върху кредитния риск и очакваните кредитни загуби за всеки вид заем (портфейл);
- EAD е сумата, която е дължима на дружеството от заемополучателя в момента на неизпълнението, през следващите 12 месеца или през остатъчния период на заема, определена съгласно конкретните характеристики на инструмента (дължима сума, погасителни планове, лихви, срок и др.);
- LGD представлява очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение. LGD варира според вида на контрагента, вида и старшинството на претенцията и наличието на обезпечение или друга кредитна подкрепа. LGD се измерва като процент загуба за откритата експозиция към момента на неизпълнение;
- Дисконтовият процент, използван при изчисляването на очакваната кредитна загуба (ECL), е първоначалният ефективен лихвен процент по заема или в случай на финансови гаранции и други инструменти без приложим лихвен процент – безрискова норма за съответния период, валута и т.н.

Дружеството прилага редица политики и практики за намаляване на кредитния риск от предоставени заеми. Най-често срещаното е приемането на обезпечение. Дружеството възлага изготвяне на оценка от външни експерти – независими оценители на полученото обезпечение като част от процеса по предоставянето на заеми. Тази оценка се преразглежда периодично, но поне веднъж годишно.

Таблицата по – долу представя качеството на финансовите активи, активите по договори и договорите за финансови гаранции на дружеството, а също така и максималната експозиция, изложена на кредитен риск според приетата оценка за кредитен рейтинг към 31.12.2024 г.:

Финансови активи	Приложения	Вътрешна категоризация за кредитен риск	Очаквани кредитни загуби (МСФО 9)	Брутна	Загуба от	Балансова
				балансова стойност BGN '000	обезценка (коректив) BGN '000	стойност към 31.12.2024 г. BGN '000
				BGN '000	BGN '000	BGN '000
Търговски вземания от свързани предприятия	24	неприложимо	За 12 - месечен период	87,392	(4,265)	83,127
Търговски вземания от трети лица	22,25	неприложимо	За 12 - месечен период	24,275	(1,401)	22,874

Предоставени краткосрочни заеми на трети лица	26 (a)	Предоговаряни Етап 2	За целия живот (кредитно обезпечени)	11,329	(81)	11,248
Вземания по възстановими дялови вноски	21	неприложимо	За 12 - месечен период	6,385	-	6,385
Вземания по договори за цесия от трети лица	25	неприложимо	За 12 - месечен период	4,890	-	4,890
Вземания по договори за цесия от свързани предприятия	21	неприложимо	За 12 - месечен период	4,011	-	4,011
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	21	Редовни Етап 1	За целия живот (кредитно обезпечени)	3,016	-	3,016
Предоставени дългосрочни заеми на трети лица	22	Редовни Етап 1	За целия живот (кредитно обезпечени)	2,865	-	2,865
Дългосрочни вземания от свързани лица по сделки с ценни книжа	21	неприложимо	За 12 - месечен период	3,953	(1,110)	2,843
Вземания по предоставени депозити по лизингови договори	21	неприложимо	За 12 - месечен период	516	-	516
Предоставени краткосрочни заеми на трети лица	26 (a)	Редовни Етап 1	За целия живот (кредитно обезпечени)	304	-	304
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	24	неприложимо	За 12 - месечен период	74	(5)	69
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Предоговаряни Етап 2	За целия живот (кредитно обезпечени)	3,052	(3,052)	-
Други вземания от свързани лица	24	неприложимо	За 12 - месечен период	160	(160)	-
Общо:				152,222	(10,074)	142,148

Таблицата по – долу представя качеството на финансовите активи, активите по договори и договорите за финансови гаранции на дружеството, а също така и максималната експозиция, изложена на кредитен риск според приетата оценка за кредитен рейтинг към 31.12.2023 г.:

Финансови активи	Приложения	Вътрешна категоризация за кредитен риск	Очаквани кредитни загуби (МСФО 9)	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка (коректив)	Балансова стойност към 31.12.2023 г.
				BGN '000	BGN '000	BGN '000
				BGN '000	BGN '000	BGN '000
Търговски вземания от свързани предприятия	24	неприложимо	За 12 - месечен период За целия живот	76,150	(4,194)	71,956
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	21	Редовни Етап 1	(кредитно обезпечени)	49,070	(117)	48,953
Търговски вземания от трети лица	22,25	неприложимо	За 12 - месечен период За целия живот	20,971	(3,664)	17,307
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Предоговаряни Етап 2	(кредитно обезпечени)	10,909	(2,169)	8,740
Вземания по възстановими дялови вноски	21	неприложимо	За 12 - месечен период За целия живот	9,311	-	9,311
Предоставени краткосрочни заеми на трети лица	26 (а)	Предоговаряни Етап 2	(кредитно обезпечени)	8,595	(83)	8,512
Вземания по договори за цесия от трети лица	25	неприложимо	За 12 - месечен период	4,890	(56)	4,834
Предоставени краткосрочни заеми на свързани предприятия	24	Редовни Етап 1	За 12 - месечен период За целия живот	4,067	-	4,067
Вземания по договори за цесия от свързани предприятия	21	Редовни Етап 1	(кредитно обезпечени)	3,884	-	3,884
Предоставени краткосрочни заеми на трети лица	26 (а)	Редовни Етап 1	(кредитно обезпечени)	2,691	-	2,691
Вземания по предоставени депозити по лизингови договори	21	неприложимо	За 12 - месечен период	516	-	516
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	24	неприложимо	За 12 - месечен период За 12 - месечен период	81	(4)	77
Други вземания от свързани лица	24	неприложимо	За 12 - месечен период	160	(160)	-
Общо:				191,295	(10,447)	180,848

Таблицата по – долу предоставя информация за експозицията на дружеството към кредитен риск и обезценките по кредитните загуби за предоставените заеми и търговските вземания към 31.12.2024 г.:

<i>Категория</i>	<i>Съответствие с външен кредитен рейтинг</i>	<i>Осреднен процент на очаквана загуба от обезценка</i>	<i>Брутна балансова стойност към 30.09.2024 г BGN '000</i>	<i>Загуба от обезценка (коректив) към 31.12.2024 г BGN '000</i>
Редовни търговски вземания (Етап 1)	<i>неприложимо</i>	5.86%	115,620	(6,776)
Предоговаряни заеми (Етап 2)	В3	0.71%	11,329	(81)
Вземания по възстановими дялови вноски	<i>неприложимо</i>	0.00%	6,385	-
Вземания по договори за цесия от трети лица	<i>неприложимо</i>	0.00%	4,890	-
Съдебни и присъдени търговски вземания	<i>неприложимо</i>	10.25%	4,635	(475)
Вземания по договори за цесия от свързани предприятия	<i>неприложимо</i>	0.00%	4,011	-
Предоговаряни заеми (Етап 2)	Саа1	100.00%	3,052	(3,052)
Редовни заеми (Етап 1)	Ва3	0.00%	3,016	-
Редовни заеми (Етап 1)	Саа1	0.00%	2,865	-
Вземания по предоставени депозити по лизингови договори	<i>неприложимо</i>	0.00%	516	-
Редовни заеми (Етап 1)	В3	0.00%	304	-
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	<i>неприложимо</i>	6.76%	74	(5)
Други вземания от свързани лица	<i>неприложимо</i>	100.00%	160	(160)
Общо:			156,857	(10,549)

Таблицата по – долу предоставя информация за експозицията на дружеството към кредитен риск и обезценките по кредитните загуби за предоставените заеми и търговските вземания към 31.12.2023 г.:

<i>Категория</i>	<i>Съответствие с външен кредитен рейтинг</i>	<i>Осреднен процент на очаквана загуба от обезценка</i>	<i>Брутна балансова стойност към 31.12.2023 г BGN '000</i>	<i>Загуба от обезценка (коректив) към 31.12.2023 г BGN '000</i>
Редовни търговски вземания (Етап 1)	<i>неприложимо</i>	8.09%	97,121	(7,858)
Редовни заеми (Етап 1)	В3	0.45%	43,788	(196)
Предоговаряни заеми (Етап 2)	Саа1	19.36%	11,129	(2,155)
Вземания по възстановими дялови вноски	<i>неприложимо</i>	0.00%	9,311	-
Предоговаряни заеми (Етап 2)	В3	0.05%	8,282	(4)
Редовни заеми (Етап 1)	Ва3	0.00%	8,052	-
Вземания по договори за цесия от трети лица	<i>неприложимо</i>	1.15%	4,890	(56)
Редовни заеми (Етап 1)	Ваа3	0.00%	4,067	-

Вземания по договори за цесия от свързани предприятия	<i>неприложимо</i>	0.00%	3,884	-
Вземания по предоставени депозити по лизингови договори	<i>неприложимо</i>	0.00%	516	-
Несъбираеми търговски вземания (съдебни, присъдени и опростени вземания)	<i>неприложимо</i>	100.00%	481	(481)
Други вземания от свързани лица	<i>неприложимо</i>	100.00%	160	(160)
Вземания по предоставени поръчителства и гаранции на свързани лица	<i>неприложимо</i>	4.94%	81	(4)
Редовни заеми (Етап 1)	Caal	100.00%	15	(15)
Общо:			191,777	(10,929)

Дружеството има концентрация на вземания от свързани лица (търговски вземания и заеми), както следва:

	31.12.2024	31.12.2023
	BGN '000	BGN '000
Клиент 1	70%	39%
Клиент 2	3%	42%

Дружеството текущо управлява концентрацията на вземанията от свързани лица чрез прилагане на кредитни лимити и допълнителни обезпечения под формата на залог на ценни книжа и други активи и прилагане на записи на заповед.

Дружеството има концентрация на търговски вземания от един клиент извън свързаните лица в размер на 18 % от всички търговски вземания (31.12.2023 г.: търговски вземания от един клиент извън свързаните лица – 32 %)

Парични средства

Паричните средства на дружеството и разплащателните операции са съсредоточени основно в различни първокласни банки. За изчислението на очакваните кредитни загуби по *паричните средства и еквиваленти* се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск, текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от

основните си суровини и материали в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Останалата част от операцияите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира значителна част от готовата си продукция в евро и по този начин елиминира валутния риск. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерните дружества в Украйна. Въпреки това във връзка с нестабилността в държавата и обезценката на украинската гривна, с цел минимизиране на валутния риск, дружеството провежда чрез дъщерните си дружества валутна политика, включваща незабавно превалутиране в евро на постъпленията в местна валута, както и залагане на по-високи търговски надценки с цел компенсирание на евентуална бъдеща обезценка на гривната.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите в чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

<i>31 декември 2024 година</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	
Капиталови инвестиции	13,157	-	3,562	-	16,719
Вземания и предоставени заеми	7,116	43,315	90,189	6,385	147,005
Финансови активи държани за търгуване	-	-	1	-	1
Парични средства и парични еквиваленти	602	10,675	1,308	268	12,853
Общо финансови активи	20,875	53,990	95,060	6,653	176,578
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	-	119,865	57,011	-	176,876
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	17,065	-	-	17,065
Задължения по лизингови договори към трети лица	431	2,174	10	154	2,769
Други заеми и задължения	3,126	90,751	7,130	2,402	103,409
Общо финансови пасиви	3,557	229,855	64,151	2,556	300,119
<i>31 декември 2023 година</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	
Капиталови инвестиции	13	-	3,857	-	3,870
Вземания и предоставени заеми	7,854	35,765	128,651	9,316	181,586

Парични средства и парични еквиваленти	958	103,449	2,222	58	106,687
Общо финансови активи	8,825	139,214	134,730	9,374	292,143
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	-	27,065	54,325	-	81,390
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	16,507	-	-	16,507
Задължения по лизингови договори към трети лица	297	2,647	76	175	3,195
Други заеми и задължения	4,672	8,466	149,900	1,427	164,465
Общо финансови пасиви	4,969	54,585	204,301	1,602	265,557

Анализ на валутната чувствителност

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е представен по-долу. Крайният ефект е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	USD	
	31.12.2024 BGN '000	31.12.2023 BGN '000
Финансов резултат +	1,559	347
Натрупани печалби +	1,559	347
Финансов резултат -	(1,559)	(347)
Натрупани печалби -	(1,559)	(347)

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) за 2024 г. би бил увеличение с 1,559 х.лв. (1,26 %) (2023 г.: в посока увеличение в размер на 347 х.лв. (0,73 %)). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал – компонент „неразпределени печалби”.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Влиянието на останалите валути (извън щатския долар) при 10 % увеличение на курсовете им спрямо българския лев е значително върху печалбата на дружеството (след облагане). Крайният ефект върху нея за 2024 г. е в посока намаление в размер на 3,732 х.лв. (- 12,39 %) (за 2023 г.: в посока намаление в размер на 1.735 х.лв. (- 3.65%). Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока увеличение /намаление и рефлектира в компонент „натрупани печалби”.

Ръководството е на мнение, че посоченият по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството през годината.

Ценови риск

Дружеството е изложено от една страна, на ценови риск от два фактора:

- а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и
- б) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

От друга страна, дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него други дългосрочни капиталови инвестиции. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Към настоящия етап ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране на евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансово състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

31 декември 2024 година	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	1,368	1,945	5,717	84,719	20,216	56,216	26,839	197,020

Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	188	377	565	1,131	2,261	6,783	6,625	17,930
Задължения по лизингови договори към трети лица	76	153	229	459	784	1,121	-	2,822
Други заеми и задължения	<u>12,936</u>	<u>4,934</u>	<u>84,224</u>	<u>1,315</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	103,409
Общо пасиви	<u>14,568</u>	<u>7,409</u>	<u>90,735</u>	<u>87,624</u>	<u>23,261</u>	<u>64,120</u>	<u>33,464</u>	<u>321,181</u>

31 декември 2023 година	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	300	453	669	45,834	28,060	243	9,535	85,094
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	161	321	482	965	1,929	5,786	7,796	17,440
Задължения по лизингови договори към трети лица	82	169	276	491	799	1,510	-	3,327
Други заеми и задължения	<u>158,697</u>	<u>3,944</u>	<u>1,234</u>	<u>590</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	164,465
Общо пасиви	<u>159,240</u>	<u>4,887</u>	<u>2,661</u>	<u>47,880</u>	<u>30,788</u>	<u>7,539</u>	<u>17,331</u>	<u>270,326</u>

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. Привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Задълженията по лизинг са както с променлив, така и с фиксиран лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

31 декември 2024 година

	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Капиталови инвестиции	16,719	-	-	16,719
Вземания и предоставени заеми	120,823	-	26,182	147,005
Финансови активи държани за търгуване	1	-	-	1
Парични средства и парични еквиваленти	176	12,677	-	12,853
Общо финансови активи	137,719	12,677	26,182	176,578

Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	184	176,692	-	176,876
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	-	17,065	17,065
Задължения по лизингови договори към трети лица	-	21	2,748	2,769
Други заеми и задължения	103,409	-	-	103,409
Общо финансови пасиви	103,593	176,713	19,813	300,119

31 декември 2023 година

	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Капиталови инвестиции	3,870	-	-	3,870
Вземания и предоставени заеми	98,131	-	83,455	181,586
Парични средства и парични еквиваленти	265	6,120	100,302	106,687
Общо финансови активи	102,266	6,120	183,757	292,143

Дългосрочни и краткосрочни банкови заеми	80	81,310	-	81,390
Задължения по лизингови договори към свързани предприятия	-	-	16,507	16,507
Задължения по лизингови договори към трети лица	-	62	3,133	3,195
Други заеми и задължения	164,465	-	-	164,465

Общо финансови пасиви	<u>164,545</u>	<u>81,372</u>	<u>19,640</u>	<u>265,557</u>
-----------------------	----------------	---------------	---------------	----------------

Таблицата по-долу показва чувствителността на дружеството при възможни промени с 0,50 пункта в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

2024 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	увеличение	(626)	(626)
BGN	увеличение	(259)	(259)
USD	увеличение	(2)	(2)
AZN	увеличение	(1)	(1)
EUR	намаление	626	626
BGN	намаление	259	259
USD	намаление	2	2
AZN	намаление	1	1

2023 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	увеличение	(208)	(208)
BGN	увеличение	(246)	(246)
AZN	увеличение	(1)	(1)
USD	увеличение	(1)	(1)
EUR	намаление	208	208
BGN	намаление	246	246
AZN	намаление	1	1
USD	намаление	1	1

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

През 2024 г. стратегията на ръководството на дружеството изпълни масштабна инвестиционна програма, в резултат на която съотношението на задлъжнялост се завиши значително спрямо предходните години .

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала:

	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Общо дългов капитал, в т.ч:	196,710	101,092
<i>заеми от банки</i>	<i>176,876</i>	<i>81,390</i>
<i>задължения по лизингови договори към свързани предприятия</i>	<i>17,065</i>	<i>16,507</i>
<i>задължения по лизингови договори към трети лица</i>	<i>2,769</i>	<i>3,195</i>
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(12,853)	(106,687)
Нетен дългов капитал	183,857	(5,595)
Общо собствен капитал	614,939	576,097
Общо капитал	798,796	570,502
Съотношение на задлъжнялост	0.23	(0.01)

Включените парични средства и задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 28, № 30, № 33, № 34, № 36, № 38 и № 41.*

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансово състояние по определена пазарна (по определен оценъчен метод) стойност (инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на

балансовата им стойност. При заемите по фиксиран лихвен процент прилаганата методика за неговото определяне използва като отправна точка за изчисленията текущите наблюдения на дружеството по отношение на пазарните лихвени равнища.

Доколкото все още не съществува достатъчно активен пазар на различните финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

44. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в дружеството е организирано на база производство на основни групи продукти:

- таблетни форми;
- ампулни форми;
- медицински продукти;
- други форми;
- други приходи.

Медицинските продукти включват: пластири, санитарно – хигиенни продукти, превързочни продукти и лечебна козметика.

Другите форми включват: лиофилни продукти, унгвенти, сиропни форми, капки, супозитории, инхалатори, концентрати за хемодиализа, сашета, субстанции, инфузионни разтвори, ветеринарни ваксини, разтвори и химични вещества и смеси.

Другите приходи включват приходи от предоставени активи по лизингови договори.

Сегментните приходи, разходи и резултати включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Приход на сегмента	156,391	166,506	28,791	32,254	36,774	39,937	12,817	12,276	2,938	2,303	237,711	253,276

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година

Себестойност на сегмента	(59,541)	(68,215)	(24,032)	(24,625)	(21,111)	(22,893)	(9,203)	(8,428)	(250)	(175)	(114,137)	(124,336)
Резултат на сегмента	96,850	98,291	4,759	7,629	15,663	17,044	3,614	3,848	2,688	2,128	123,574	128,940
Неразпределени оперативни доходи от дейността											19,571	16,298
Неразпределени оперативни разходи от дейността											(115,019)	(95,972)
Печалба от оперативната дейност											28,126	49,266
Нетна печалба /(загуба) от продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества											5,213	2,400
Обезценка на нетекущи активи извън обхвата на МСФО 9											(234)	(1,991)
Финансови приходи/(разходи), нетно											703	3,961
Печалба преди данъци върху печалбата											33,808	53,636
Разход за данъци върху печалбата											(3,696)	(6,066)
Нетна печалба за годината											30,112	47,570

Сегментните активи включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2024 BGN'000	2023 BGN'000	2024 BGN'000	2023 BGN'000	2024 BGN'000	2023 BGN'000	2024 BGN'000	2023 BGN'000	2024 BGN'000	2023 BGN'000	2024 BGN'000	2023 BGN'000
Имоти, машини и оборудване	54,347	58,567	21,124	18,566	34,485	33,603	2,133	2,288	1,324	1,175	113,413	114,199
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	-	-	50,512	49,886	50,512	49,886
Материални запаси	62,185	55,931	19,433	17,257	20,776	21,586	4,306	4,344	-	-	106,700	99,118
Активи на сегмента	116,532	114,498	40,557	35,823	55,261	55,189	6,439	6,632	51,836	51,061	270,625	263,203
Неразпределени активи											675,642	612,064
Общо активи											946,267	875,267

Сегментните пасиви включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Правителствени финансираня	2,020	2,208	1,100	1,300	1,759	1,954	56	66	-	-	4,935	5,528
Задължения към персонал	551	651	350	384	637	673	61	64	-	-	1,599	1,772
Задължения към социално осигуряване	217	252	169	200	266	279	28	27	-	-	680	758
Пасиви на сегмента	2,788	3,111	1,619	1,884	2,662	2,906	145	157	-	-	7,214	8,058
Неразпределени пасиви											324,114	291,112
Общо пасиви											331,328	299,170

Капиталовите разходи, амортизациите и непаричните разходи, различни от амортизации по бизнес сегменти включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Медицински продукти		Други приходи		Общо	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Капиталови разходи	600	643	5,016	1,617	5,119	1,779	15	35	330	241	11,080	4,315
Амортизация	4,834	5,005	2,389	2,369	2,794	2,988	308	297	157	87	10,482	10,746
Непарични разходи, различни от амортизация	3,514	1,508	1,234	516	2,438	2,604	133	78	1	-	7,320	4,706

44. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Дружествата, които са свързани със Софарма АД, вида и периода на свързаност са както следва:

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Донев инвестмънтс холдинг АД	Дружество акционер със значително влияние	2023 г. и 2024 г.
Телекомплект инвест АД	Дружество акционер със значително влияние	2023 г. и 2024 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество	2023 г. и до 19.12.2024 г.
Софарма Поланд ООД - в ликвидация	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и до 19.12.2024 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Софарма Варшава ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Фито Палаузово АД - в ликвидация	Дъщерно дружество	2023 г. и до 08.11.2024 г.
Софарма Рус ООО	Дъщерно дружество	от 13.10.2023 г. и 2024 г.
Фармахим ЕООД	Дъщерно дружество	2023 г. и 2024 г.
Фарманова ООД, Сърбия	Дъщерно дружество	от 13.08.2024 г.
Софарма Трейдинг ООД, Сърбия	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 2 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 3 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 4 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 5 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 6 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 7 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 8 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 9 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 10 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 11 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 12 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 13 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 14 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 15 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 16 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 17 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 18 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 19 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 20 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 21 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 22 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 23 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 24 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 25 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 26 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 27 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 28 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 29 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 30 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 31 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 32 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2024 година**

Софармаси 33 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 34 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 35 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 36 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 37 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 38 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 39 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 40 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 41 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 42 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 43 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 44 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 45 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 46 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 47 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 48 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 49 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 50 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 51 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 52 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 53 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 54 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 55 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 56 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 57 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 58 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 59 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 60 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 61 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 62 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 63 ЕАД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Софармаси 64 АД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	2023 г. и 2024 г.
Брититрейд СООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
ДабрадзезаФарм ООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Не Ска ООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Беллерофон ООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
АлфаАптека ООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Фитобел ООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Табина ООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Салюслайн ОДО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
СпецАфармация БООО	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 23.12.2024 г.
Great Pharmacy АУ, Сърбия	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
АУ Софармаси, Сърбия	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Софарма имоти АДСИЦ	Асоциирано дружество	2023 г. и 2024 г.
Доверие Обединен Холдинг АД	Асоциирано дружество	2023 г. и 2024 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Асоциирано дружество	от 08.09.2023 г. и 2024 г.
Фарманова ООД, Сърбия	Асоциирано дружество	от 10.11.2023 г. до 12.08.2024 г.
ГаленаФарм ООО	Асоциирано дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Меджел ОДО	Асоциирано дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Аленфарм-плюс ОДО	Асоциирано дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.
Момина крепост АД	Съвместно дружество	2023 г. и 2024 г.
Компания Интерфарм ЗАО	Съвместно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г.

СпецАфармация БООО	Съвместно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 10.07.2024 г. до 22.12.2024 г.
Дружества към ДОХ група	Дружества, контролирани от асоциирано дружество	2023 г. и 2024 г.
Софпринт груп АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2023 г. и 2024 г.
Софконсулт груп АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2023 г. и 2024 г.
ВЕС електроинвест системс ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2023 г. и 2024 г.
Еко солар инвест ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2023 г. и 2024 г.
Алфа ин ЕООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2023 г. и 2024 г.
Консумфарм ООД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2023 г. и 2024 г.
ДЗЗД "Ветеринарна диагностика"	Граждански дружества за осъществяване на съвместна дейност (пряко участие)	2023 г. и 2024 г.

Извършените продажби от Софарма АД на дружества, свързани с нея към 31 декември са както следва:

<i>Продажби на свързани лица</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Продажби на готова продукция на:</i>		
Дъщерни дружества	129,610	126,286
	129,610	126,286
<i>Продажби на стоки и материали на:</i>		
Дъщерни дружества	8,973	6,132
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	1,149	1,219
	10,122	7,351
<i>Продажби на инвестиции на:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	4,392	-
	4,392	-
<i>Продажби на услуги на:</i>		
Дъщерни дружества	3,306	2,585
Асоциирани дружества	11	10

Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	9	8
	<u>3,326</u>	<u>2,603</u>
Приходи от дивиденди от:		
Асоциирани дружества	1,603	1,488
	<u>1,603</u>	<u>1,488</u>
Лихви по предоставени заеми на:		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	719	2,170
Съвместни дружества	90	62
Дъщерни дружества	-	104
Асоциирани дружества	-	31
	<u>809</u>	<u>2,367</u>
Лихви по възстановими дялови вноски на:		
Дъщерни дружества	718	60
	<u>718</u>	<u>60</u>
Такси по поръчителства и гаранции на:		
Дъщерни дружества	662	799
	<u>662</u>	<u>799</u>
Лихви по договори за цесии на:		
Съвместни дружества	127	127
	<u>127</u>	<u>127</u>
Лихви по търговски вземания на:		
Дъщерни дружества	1	-
	<u>1</u>	<u>-</u>
Общо продажби на свързани дружества	<u><u>151,370</u></u>	<u><u>141,081</u></u>

Извършените доставки на Софарма АД от дружества, свързани с нея към 31 декември са както следва:

<i>Доставки от свързани лица</i>	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Доставки на материални запаси от:		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	10,699	10,319

Съвместни дружества	238	224
Дъщерни дружества	214	1,969
Асоциирани дружества	94	102
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	24	33
	11,269	12,647
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дъщерни дружества	5,150	3,789
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	923	739
Дружества акционери със значително влияние	629	581
Асоциирани дружества	523	417
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	112	190
	7,337	5,716
<i>Доставки, свързани с активи по лизингови договори от:</i>		
Асоциирани дружества	2,097	1,929
	2,097	1,929
<i>Разходи по придобиване на инвестиционни имоти от:</i>		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	170	-
	170	-
<i>Начислени дивиденди на:</i>		
Дружества акционери със значително влияние	16,580	130,136
Ключов управленски персонал	2,789	17,971
	19,369	148,107
<i>Други доставки от:</i>		
Дружества, контролирани от асоциирано дружество	21	20
Дружества акционери със значително влияние	6	9
Дъщерни дружества	15	19
Асоциирани дружества	-	16
	42	64
Общо доставки от свързани дружества	40,284	168,463

Общият размер на продадените и придобитите акции/дялове от капиталите на свързаните със Софарма АД дружества към 31 декември са както следва:

	2024	2023
	BGN '000	BGN '000
<i>Продажби на инвестиции в:</i>		
Дъщерни дружества	5,245	218
Асоциирани дружества	1,721	2,845

	<u>6,966</u>	<u>3,063</u>
	<i>2024</i>	<i>2023</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Придобити инвестиции в:		
Дъщерни дружества	9,403	7,606
Асоциирани дружества	<u>685</u>	<u>27,933</u>
	<u>10,088</u>	<u>35,539</u>

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 21, № 24, № 33 и № 38.*

Съставът на ключовия персонал е оповестен в *Приложение № 1.*

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал в размер на 1,445 х.лв. (2023 г.: 1,913 х.лв.) са както следва:

- текущи – 964 х.лв. (2023 г.: 1,519 х.лв.);
- тантиеми - 481 х.лв. (2023 г.: 394 х.лв).

45. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Дружеството притежава инвестиции в две дъщерни дружества в Украйна. Към датата на одобрение на настоящия индивидуален финансов отчет активите на тези дъщерни дружества не са физически засегнати от военни действия.

През месец Ноември 2024 г. стартира последна процедура по увеличение на капитала чрез издаване на до 623,779 броя обикновени, поименни, безналични, свободнопрехвърляеми акции (*Приложение № 29*). Срокът за упражняване на вариантите приключи на 13.01.2025 г., а постъпленията в набирателната сметка са в размер на 2 557 х.лв.

На 27.01.2025 г. е вписано в Търговския регистър увеличението на капитала на дружеството чрез издаване на 623,779 броя обикновени, поименни, безналични, с право на глас, с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4,13 лв за една акция.

Няма други настъпили събития след датата на баланса, които да изискват оповестяване в настоящия индивидуален финансов отчет.